6/2/2001

సమత

సాధనకు ఆధారము

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక

ఫిబ్రవరి, మార్చి 2001

ఇతర వ్యాసాలు

డిప్రెషన్ అంటే ఏమిటో నాకు బాగా తెలుసు. ఎందుకంటే దానితో నేను కూడ చాలా అవస్థ పడ్డాను. డిప్రెషన్ బాధితులకి నేనిచ్చే సలహా ఇదే – హుషారుగా, సంతోషంగా ఉండండి.

హుషారుగ, సంతోషంగా ఉండి "రోమ్ నగరము ఒక్క రోజులో కట్టలేదు కదా" అనే సంగతి మరచిపోకూడదు. ఇంకా డిప్రెషన్ పోకుండ ఉంటే చీకటి మాయమైపోయి మళ్ళీ సూర్యోదయమవుతుంది గదా – ఆ పక్షుల కిలకిలరావాలలో మళ్ళీ అంతా సర్దుకుంటుంది.

నిన్ను చూస్తే వైరాగ్యాన్ని పుణికి పుచ్చుకున్నట్టున్నావు. నేనైతే వైరాగ్యాన్ని దగ్గరికి చేరనీయలేదు. అయినా కొంతవరకూ తప్పలేదు. సమత వచ్చినప్పుడు గానీ దానిని వదిలించుకోలేక పోయాను. కాని సమత అంత తేలికగా దొరకదు. వైరాగ్యము తేలికగానే వస్తుంది కానీ ఆ శోకదేవత మనకెందుకు బాబూ!

శ్రీఅరవిందులు

శ్రీఅరవిందుల రచనలు చదివే విధానం

శ్రీఅరవిందుల రచనలు* చదివేవారికి నేనిచ్చే సలహా యిది. మనస్సును సాధ్యమైనంత ప్రశాంతపరచుకొని, ఒక్కొక్కసారి కొంచెం కొంచెం మాత్రమే చదవండి. దానిని వెంటనే అర్థం చేసుకోవాలని ఆరాటపడి తలలు బ్రద్దలు చేసుకోవద్దు. మనస్సును అలజడులకు, ఆలోచనలకు దూరంగా ఉంచండి. తరువాత అటుల నిశ్శబ్దపరచిన మనస్సులోనికి ఆ రచనలలో నిక్షిప్తమైన మహత్తును తిన్నగా, నిరాటంకముగా ప్రవేశించనివ్వాలి; చొరబడి చోటు చేసుకోనివ్వాలి. అలా నిశ్శబ్దంగా ప్రశాంతంగా వున్న మనస్సులోనికి ప్రవేశించిన ఆ శక్తి నిలదొక్కుకొని తన దీప్తిని తాను వికసింపజేసి బుద్ధిని ఉజ్వలాయమానం చేయటానికి తన పని తాను చేసుకొనిపోతుంది. అంతేకాదు. అవసరమైతే, చదివిన అంశాలను అర్థం చేసుకొనడానికి అవసరమైన కొత్త జీవకణాలను కూడా మెదడులో సృష్టిస్తుంది. అందుకని కొన్ని నెలల తరువాత అదివరకు చదివిన అంశాలను మళ్ళీ చదివినట్లైతే, అందులో వెలువరించిన భావాలు మునుపటికంటే బాగా ప్రస్ఫుటమవుతాయి. ఆ భావాలతో సాన్నిహిత్యం, మచ్చిక విస్తృతమవుతుంది. కొన్ని సందర్భాలలో, ఎంతో ఆశ్చర్యకరంగా అవి ఇంతకు పూర్వమే పరిచయమున్న విషయాలుకూడా ద్యోతక మవుతవి!

ప్రతిరోజూ ఓ నిర్ణీత సమయంలో, క్రమం తప్పకుండా, కొంచెం కొంచెం చదువుట మంచిది. ఎందుకంటే నిత్యానుష్ఠానం వలన మెదడు యొక్క గ్రహణశీలత పెరుగుతుంది.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: అన్నవరపు ఆదిశేషయ్య

---

* శ్రీఅరవిందుల అభిభాషణలు ఉత్తిత్తి మాటల మూటలు కావు. అవి అక్షయతూణీరాలు. నమ్ముకుంటే చాలు ఆ అమ్ములు పరిశ్రమ లేకుండా ప్రశాంతమందిరానికి చేరుస్తాయి. విడువక వెన్నంటి నడవటమే మన విధి.

విభాగం I:

ఆత్మనిగ్రహము – చిన్న కథలు

గుఱ్ఱము, పులి, రెండూ అడవి జంతువులే. కాని గుఱ్ఱాన్ని మచ్చిక చేసుకొని పెంపుడు జంతువుగా ఉపయోగకరంగా మలచుకొన వచ్చును. పులిని ఎవరూ సవారీగా ఉపయోగించరు – ఎందు చేత? పులిలోని దుష్ట క్రూర, కపట లక్షణాలు మార్పు చెందవు. ఆ దుష్టమృగం వలన హానియే తప్ప మంచిని ఆశించలేము. అందుచేత దానిని నాశనము చేయవలెను.

కాని గుఱ్ఱము అలా కాదు. మొదట బెరుకుతనం చేత బెట్టుచేసి తప్పించుకొన చూచును. కాని నేర్పుతో ఓర్పుతో, మచ్చిక చేసుకొనవచ్చును. క్రమస్య చెప్పినట్లు చేయును. వినును. మనను ప్రేమించును కూడా. చివరకు కళ్ళెము వేయునపుడు తనంత తానే నోటిని చాచి యిచ్చును!

మానవులలో కూడా, ఎదురు తిరిగే పొగరు, తప్పించుకొని మొండిగా నిలబడే కోరికలు, ప్రేరణలు ఉన్నవి. కాని ఇవి క్రమేపి గుఱ్ఱము వలెనే, లొంగి పోగలవు. పులిలాగ మార్పునకు ఇచ్చ గించని స్వభావము మానవునిలో లేదు. కనుక వివేకియైన మాన వుడు తన దుష్టత్వమును, బెరుకుతనమును తనంత తానే మార్చు కొనవలెను. దానినే ఆత్మనిగ్రహాము – సంయమనము అంటాము.

*

ఖలీఫా హుస్సేన్, ప్రవక్త మహమ్మద్ మనుమడు. అందమైన రాజభవనము, మెండుగా ధనసంపద, అధికార వైభవము గలవు. అతనిని కించపరిచిన వారు ధనవంతుని ఆగ్రహామునకు గురియై శిక్షింపబడుదురు. సందేహాము లేదు.

ఒకనాడు హుస్సేన్ విందారగించు చుండగా, బానిస ఒకడు, మరుగుచున్న నీటి కడవను ప్రక్క నుండి మోసుకొని పోవుచుండెను. పొరపాటున బాన తొణికి కొంత నీరు హుస్సేన్‌పై పడినది. అతడు బాధతోను క్రోధముతోను పెద్దగా అరచెను.

బానిస మహాజ్ఞాని, వివేకి, ఖురాన్ చదివినవాడు, సమయ స్ఫూర్తి గలవాడు అగుటచే వెంటనే ఖలీఫా పాదముల చెంత మోకరిల్లి ఖురాన్ లోని సూక్తులను ఈ విధముగా చదివెను.
"కోపమును నిగ్రహించుకొన గలవారికి స్వర్గము లభించును."
ఆ సూక్తికి స్పందించిన హుస్సేన్, "నేను కోపించలేదు" అనెను.
"మరియు మానవునకు క్షమించగలవారికి కూడా" అని ఆ సూక్తిని పూర్తిగా చదువుటకు బానిస తలపెట్టెను.
"నిన్ను క్షమించితిని" అని హుస్సేన్ అనినాడు.
"ఎందుచేతనంటే కరుణించే వారిని అల్లా ప్రేమించును" అని బానిస పూర్తి చేసెను.

హుస్సేన్ ఆగ్రహాము మాయమైనది. అతడు ప్రశాంతుడయ్యెను. బానిసను లేవనెత్తి వానికి కొంత ధనమిచ్చి బానిసత్వము నుండి విముక్తుని చేసెను. కోపమును నిగ్రహించుట వలన కలిగిన ప్రశాంతతను హుస్సేన్ గ్రహించెను.

అతడు గొప్ప వంశమునకు చెందినవాడు. స్వాభావికముగా వానిలో దుష్టత్వము క్రూరత్వము లేవు. తొందరపాటు తనము ఉండెను. దానిని అతడు నిగ్రహించ గలిగెను.

*

కనుక నీ తల్లిదండ్రులు కాని, ఉపాధ్యాయులుకాని నిన్ను నిగ్రహించుకొనమని హెచ్చరించిన ఎడల నీవు మొండివాడివని కాని, మూర్ఖుడవని కాని వారి ఉద్దేశ్యము కాదు. నీవు సంస్కారివి కనుక నీలో నిగ్రహించుకొనే మంచిశక్తి ఉన్నది అని. దానిని ఉద్దీపింప చేసుకోమని కోరడమే. అది ఒక సలహా మాత్రమే.

"నీకు రాజభవనము కావలెనా, పూరి గుడిసె కావలెనా?" అని అడిగిన "రాజభవనము కావలె" నని కోరెదవు కదా! అది సహజమే.

మహమ్మద్ ప్రవక్త స్వర్గమును దర్శించెను. అచ్చట ఆకాశములో వ్రేలాడుచున్నట్లుగా కన్పడు దివ్యహార్మ్యములను, ఉద్యానవనములను చూచి, మహమ్మద్ ఇట్లు ప్రశ్నించెను.

"గేబ్రియల్ మహాశయా, ఈ భవనములు ఎవరి కొరకు?"

దానికి గేబ్రియల్ "కోపమును నిగ్రహించుకొని, తప్పులను క్షమించుట ఎరిగిన వారికి" అని చెప్పెను.

నిజముగ ద్వేషభావము లేశమైన లేని ప్రశాంత మనస్కుల మనసే మందిరము. పగతో కకావికలైన మనస్సు భవంతి కానేరదు. మన మనసే, మనము నివసించే భవనము (గృహాము). దానిని పరిశుద్ధముగా, ఆనందముగా, ప్రశాంతముగా, ఆహ్లాద వాతావరణముగా నెలకొల్ప వచ్చును. లేదా, దారుణమైన, భయంకరమైన చీకట్లో పడి దుఃఖభాజనముగా, ఆర్తనాదములతో బాధపడవచ్చును.

*

ఉత్తర ఫ్రాన్స్‌లో నేనెరిగిన బాలుడు ఒకడు ఉండెడివాడు. అతడు ముక్కుకు సూటిగా ప్రవర్తించే వాడు. అయినా, తొందరపాటుతనము, ప్రతీకారము తీర్చుకొనే గుణము కూడా అతనిలో నుండెను.

ఒకనాడు అతనిని నేను ఇట్లడిగితిని. "నీవు బలమైన శరీరముగల వాడివి. ధైర్యవంతుడివి కూడా. నిన్ను ఎవ్వరైనా కించపరిచితే, వారిపై చెయ్యి చేసుకొని పగతీర్చుట కష్టమా? లేక బలమును ప్రయోగించకుండా నిగ్రహించుకొని క్షమించుట కష్టమా?"

ఆ బాలుడు "ప్రతీకారము తీర్చుకొనకుండ క్షమించుటయే కష్టము" అనెను.

"అయిన నీ వంటి ధైర్యవంతుడు, సులభమైనది చేయునా, కష్టమయినది చేయునా?" అని అడిగితిని.

"ధైర్యవంతుడు ఎల్లప్పుడూ కష్టమైన దానినే సాధించవలెను." అని బాలుడు బదులు చెప్పెను.

"అట్లయిన, నీకు అవకాశము చిక్కినపుడు, కష్టమైన దానినే సాధించుటకు యత్నింపుము" అని అంటిని.

కొంతకాలము తరువాత ఒకనాడు ఆ బాలుడు, వినయముగా, నిగర్వముతో నా యొద్దకు తాను గ్రహించిన విషయమును ఇట్లు చెప్పెను.

"నా సహచరుడైన, ఒక బాలకుడు, ఆవేశముతో, ఆగ్రహముతో నన్ను నిందించుచూ కొట్టెను. పూర్వపు నా ప్రవర్తన ఎరిగన వాడు కనుక, నా దెబ్బ నుండి రక్షించుకొనుటకు సమాయత్తము అయినాడు. మీ సలహాను పాటించుటకు నా పిడికిలిని నా జేబులోనే బంధించి, కోపమును నిగ్రహించుకొంటిని. కాని అది నేనూహించినంత దానికన్నా చాలా కష్టమైనదని గ్రహించితిని. తక్షణము నా కోపము మాయమై, ప్రశాంతత ఆవహించినది. నేను శాంతముతో స్నేహహస్తము నందించితిని. నా మిత్రుడు అవాక్కయినాడు. విస్మయముతో నా వంకే చూచుచూ, ఇది కలయా నిజమా అన్నట్లు చేష్టలుడిగి, తెలివితెచ్చుకొని తన చేతిని నా చేతితో కలిపి ఆనందించుచూ, "నీవు నన్ను ఏమి చేయదలిచిననూ, నీకు ఎప్పటికీ స్నేహితుడనే, మిత్రుడనే – నా ఆవేశము, కోపము నశించినవి" అని స్నేహభావముతో కరచాలనము చేసెను."

నా సలహాను పాటించిన ఆ బాలుడు, పైన పేర్కొనిన కలీఫా హుస్సేను వలెనే కోపమును నిగ్రహించుకొని, క్షమించగలిగి, ప్రశాంతుడయ్యెను. ఒక్క కోపమే కాదు – ఇంకా నిగ్రహించుకొన వలసిన వ్యసనములు మానవునిలో చాలా యున్నవి.

*

అరబ్బీ కవి 'ఆల్ కోసాయ్' ఎడారిప్రాంత నివాసి. అతనికి ఒక నాడు మంచి నాబా (వెదురు వంటిది) పొద కనబడినది. దాని కొమ్మతో మంచి విల్లు, బాణములు తయారు చేసుకొని, చీకటి పడగానే అడవి గాడిదలను వేటాడుటకు బయల్వెడలెను. కొలది సమయములోనే గాడిదమంద సమీపమునకు వచ్చుచున్న డెక్కల ధ్వని వినపడెను. కారుచీకటిలో గాడిదల వేట సవ్వడిని బట్టి, బలమైన బాణపు దెబ్బ కొట్టెను. అది గాడిద కడుపును చీల్చుకొని, వెనుకనున్న రాతికి తగిలి క్రిందపడినది. బాణము రాతికి తగిలిన ధ్వని మాత్రమే వినిన ఆల్ కొసాయ్, గురి తప్పినదనుకొని, మరియొక బాణమును సంధించి బలముగా విడచెను. అది కూడ మొదటి బాణము వలెనే గాడిద కడుపు చీల్చి వెనుక

నున్న రాతికి తగిలినది. రాతి ధ్వని మాత్రమే వినిన వేటగాడు, మూడవ బాణము వదిలెను. మరి అదే వరస – నాల్గు, ఐదు బాణములను వదలి, గురి తప్పెనని నిస్పృహతో విల్లును విరిచి, తెల్లవారు వరకు చీకాకుపడుచూ, ప్రశాంతతకు, నిద్రకు దూర మయ్యెను. తెల్లవారునప్పటి దృశ్యము; ఐదు గాడిదలు కడుపు చీలి చచ్చిపడి యున్నవి.

ఆల్ కొసాయ్, ఒకింత ఓర్పు వహించి యున్న, విల్లూ దక్కెడిది, తెల్లవార్లూ మంచి నిద్ర, ప్రశాంతత అనుభవించి ఉండెడి వాడు.

*

వ్యక్తిత్వమును, స్వశక్తిని, చొరవను నాశనము చేసే కఠినమైన క్రమశిక్షణము మేము గౌరవింతుమని భావింపరాదు. గుఱ్ఱము నోటికి కళ్ళెము వేయుట, దాని దవడలను చీల్చుటకు కానీ, దంతములను విరుగ గొట్టుటకు కాని కాదు. అవసరమును బట్టి, కళ్ళెమును బిగింతుమే కాని, దాని గమ్యమును నిరోధించుటకు కాదు. వ్యక్తుల శక్తియుక్తుల పరిపూర్ణ సాధనకు కఠిన శిక్షణ అవసరము.

దురదృష్టవశాత్తు అందరు మానవులు సమాన వివేక లక్ష ణములు కలవారు కారు. పిరికివారే ఎక్కువ. గొఱ్ఱెల వలె కుక్క అరుపునకే భయపడి పారిపోవువారు ఎంతమందో! వారిలో చొరవ, ధైర్యము ఎక్కడివి? మందత్వము (బానిసత్వము) మూర్తీ భవించిన మానవులు ఎన్ని బాధల నైనా భరింపజూతురే కాని, ఎదిరించి నిరోధించ జాలరు. అయితే సహనము మితిమీరి పరా భవముగా పరిణమించగూడదు

మితిమీరిన సహనశీలి ఆబు ఓట్మన్ – ఆల్ – హిరీ – ఒకనాడు అతడు అతని మిత్రునిచే విందునకు ఆహ్వానింపబడి నాడు. వేళకు అతిథి గృహము చేరినాడు. అతిథి ఆబూను "అయ్యా క్షమించండి. ఈ దినమున మీకు ఆతిథ్యము నీయ జాలను. దయచేసి మీ గృహమునకు మరలిపొండు. అల్లా మిమ్మ

కరుణించు గాక" అని స్వగృహమునకు పంపెను. కోపము గాని, విసుగు గాని లేక ఆబూ తన గృహమునకు మరలిపోయెను.

కాని, గృహప్రాంగణము చేరక ముందే, ఆ అతిథి మరల ఆబూను విందునకు ఆహ్వానించెను.

ఆబూ మరల వాని గృహమునకు వానితోనే వెడలెను. కాని మొదట ఏది చెప్పెనో అదే విధముగా, ఆబూను స్వగృహమునకు మరలించెను. ఇదే విధముగా మూడవసారి, నాల్గవసారి జరిగినది. ఆబూ ఏమాత్రము విసుగు చెందలేదు. ఐదవసారి కూడ అతిథి ఆబూను ఆహ్వానించి తన గృహములోనికి తీసుకొనిపోయి తన ఇతర మిత్రుల ఎదుట "ఆబూ! నేను ఈ విధముగా తమ మంచితనమును పరీక్షింప వలెనని చేసితిని. తమ ఓర్పు సహనములను మెచ్చుకొనుచున్నాను" అని అతనిని పొగడెను. అందుకు ఆబూ ".మహాశయా! నన్ను పొగడవలదు. కుక్కలకు కూడ అభ్యాసము చేత ఈ సద్గుణము ఏర్పడగలదు. యజమాని పిలచినపుడు వచ్చుట పొమ్మని నప్పుడు పోవుట వాటికి అలవాటే" అనెను.

ఆబూ ఓట్మన్ కుక్క కాదు — మానవుడు. తనంతట తానే ఈ విధముగా, ఇతరుల ఎదుట తన వ్యక్తిత్వమును కించపరచుకొనుట తగదు. తనకు కాని ఇతరులకు కాని మంచిని చేకూర్చని ఓర్పు నగుబాటు.

ఇట్టి బలహీనతను, మానవుడు, నియంత్రించుకొన వలెను. తన బలహీనతలను కూడా నియంత్రించుకొన లేనివాడు, ఇతరులచే ఎల్లప్పుడూ నియంత్రింప బడుచునే యుండును.

*

ఒక యువ బ్రహ్మచారి, తెలివైనవాడు, సమర్థుడు — బహుళ విద్యలందు ఆరితేరి మంచి కీర్తిని సంపాదించి అందరి చేత తన కన్న సమర్థుడు లేడని పించుకొన వలెనని, చాల దేశములను తిరిగి, చాల విద్యలందు ఆరితేరెను.

ఒక దేశములో విలువిద్యను అభ్యసించెను.

మరియొక దేశములో నౌకానిర్మాణము, నౌకాయానము నేర్చుకొనెను. ఇంకనూ మరియొక దేశములో గృహనిర్మాణ విధానము, మెలకువలను గ్రహించెను. ఈ విధముగా పదునారు దేశములను తిరిగి, అనేక విద్యల నభ్యసించి స్వగ్రామము చేరెను.

"ఈ ప్రపంచములో నన్ను మించిన సమర్థుడు, ఎవ్వడూ, ఉండబోడని" ప్రగల్భములు పలికెను.

ఇది గమనించిన బుద్ధ భగవానుడు, వానికి సరియైన జ్ఞానమును బోధింప నెంచి, భిక్షాపాత్రను చేతబూని, ఒక యాచకుని వలె అతనిని సమీపించెను.

"నీవెవరవు?" అని బ్రహ్మచారి ప్రశ్నించెను.

"నా శరీరమును, నా అదుపులో నుంచుకొన శక్తి గలవాడను" అని బుద్ధదేవుడు జవాబు చెప్పెను.

"దాని అర్థమును వివరముగా తెల్పుము" అని బ్రహ్మచారి అడిగెను.

"విలుకాడు, బాణములను మాత్రమే ప్రయోగించగలడు. నావికుడు నౌకను మాత్రమే నియంత్రించగలడు. గృహనిర్మాత నిర్మాణమును మాత్రమే నిర్దేశించగలడు. కాని వివేకియైన వాడు తనను తాను నిగ్రహించు కొనగలడు" అని బుద్ధదేవుడు వివరించెను.

"ఏ విధముగా?" అని బ్రహ్మచారి ప్రశ్న

"తనను ఎవ్వరైనా పొగడిన ఎడల ఆనందించడు; నిందించిన దుఃఖించడు. రెండింటి యందు సమదృష్టితో నుండును. (దూషణ భూషణములు అతని నిశ్చలతను భంగపరచ జాలవు) శాస్త్ర ప్రవచనములను పాటిస్తూ ప్రశాంతతతో జీవించును" అని బుద్ధదేవుడు ప్రవచించెను

మంచి మనస్కులైన బాలబాలికలు, తమను తాము నిగ్రహించుకొనుటకు ప్రయత్నించ వలెను. దీనికి మంచి దీక్ష, స్థిర చిత్తము అవసరము. అభ్యాస సమయములో కఠినమైన శిక్షణకు వెరువ కూడదు.

శక్తివంతమైన యవనాశ్వము, మంచిశిక్షణతో బాగుగా ఉప యోగ పడగలడు. కాని కొయ్య గుఱ్ఱము చలనము లేనిదానికి కళ్ళెము వేసి ప్రయోజనమేమి? సరదాకు తప్ప.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదము: రంగనాథ ఆత్రేయ

మనఃక్లేశములు, సమత్వ సాధనకు ఉత్తమ అవకాశములుగా భావించ వలెను.

*

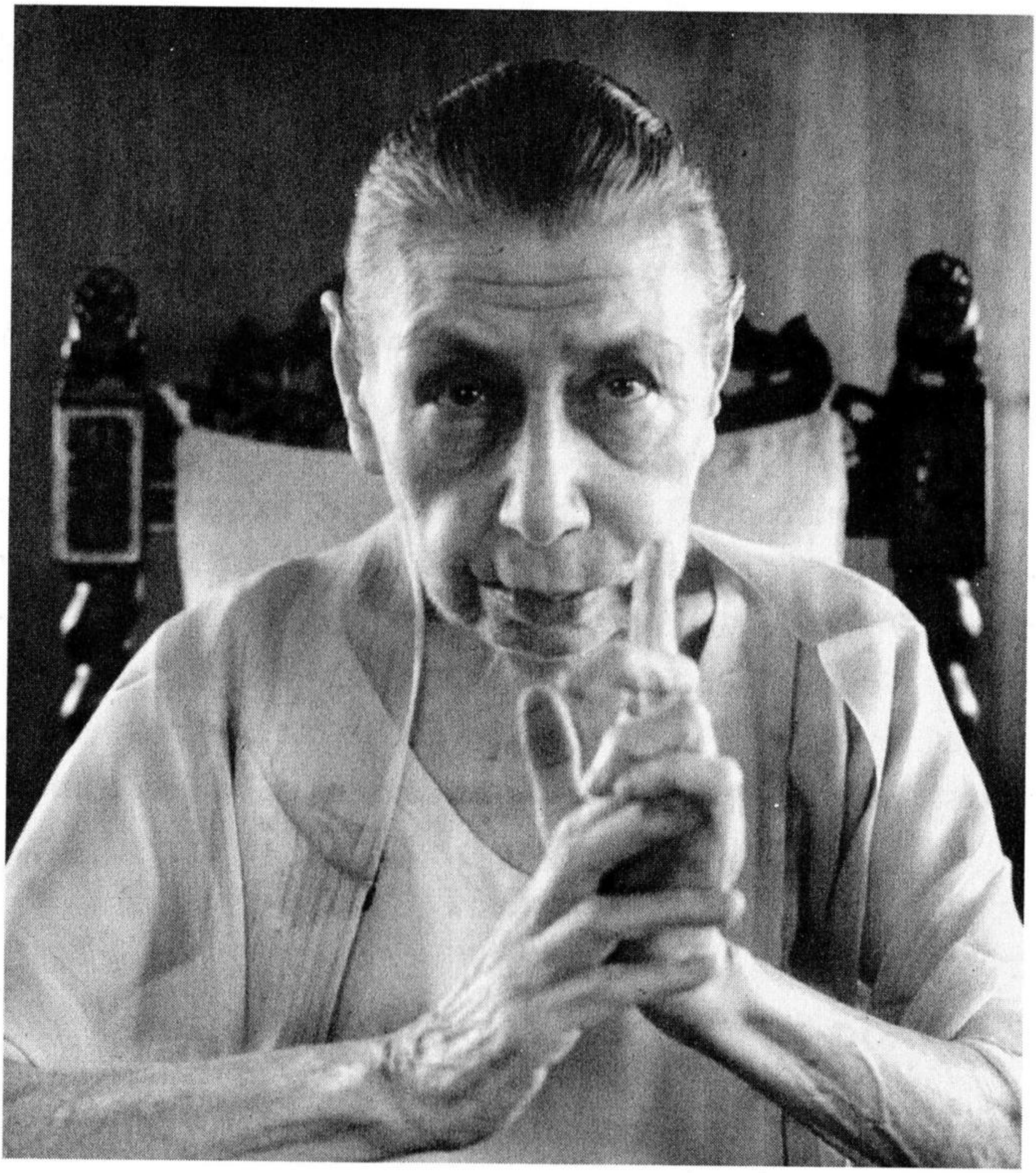
నాకు సంభవించే విషయములు, మిక్కిలి బాధాకరములుగా భావింపబడేవి కూడా, నన్ను లవలేశము కలవరపెట్టవు. నా శాంతి నిశ్చలతలకు భంగము కలిగించవు. కాని అది అచేతన కాదు. సంపూర్ణ సమభావన, అనంతస్ఫూర్తి. ఈ భావనలో నిశ్చిత జ్ఞానము – చేయతగినది, చెప్పతగినది, వ్రాయతగినది – ఒక్క మాటలో – చేయవలసినది అంతా ఇమిడి ఉంటుంది.

శ్రీమాత

"సంపూర్ణంగా విముక్తుడవు కమ్ము"

"సంపూర్ణంగా విముక్తుడవు కమ్ము" అనే దాన్ని ఎట్లా అర్థం చేసుకుంటున్నారో ఎవరయినా నాకు చెప్తే బాగుండు! ఇది ఎందుకు చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్నో చెప్తాను.

"స్వాతంత్ర్యం" (liberty) మరియు "విచ్చలవిడి స్వేచ్ఛ" (licence) చాలామంది ఈ రెండు పదాలతో తికమక పడుతుంటారు. మామూలుగా విముక్తుడవు కావడమంటే ఏమిటి? ఎవరి జోక్యం లేకుండా తన కిష్టమొచ్చిన ఏ పిచ్చి పనయినా సరే చేసే సావకాశం తమకున్నదనా? కాదు. నేను "సంపూర్ణంగా విముక్తుడవు కమ్ము" అంటాను. ఈ పదాలను సరిగా అర్థం చేసుకోకపోతే యిది చాలా ప్రమాదకరమయిన సలహా, దేని నుంచి విముక్తి?

... all that I receive, even the things that are considered most painful, leave me absolutely calm and indifferent – 'indifferent', not an inactive indifference : without any painful reaction of any kind, absolutely neutral (gesture turned towards the Eternal), *with perfect equality. But in this equality there is a precise knowledge of what is to be done, of what is to be said, of what is to be written, of what is to be decided, in short, everything that action entails.*

The Mother

— బంధనాల నుంచి విముక్తి. ఖచ్చితంగా అదే! అన్ని కళల్లో నిష్ణాతుడయిన ఒక యువకుడికి సమాధానమిస్తున్న బుద్ధుని కథ యిదిగో. "నేను ఆత్మ సంయనం అనే కళలో నిష్ణాతుడ్ని. ఇతరులు నన్ను అభినందించినా సరే, పొగడినా సరే పొంగిపోను; నిందించినా క్రుంగిపోను. నాకు రెండూ ఒకటే. నిర్లిప్తత, ప్రశాంతత సమానంగా కలుగుతాయి".

మీరు నిందాస్తుతులకు ఎంతవరకు అతీతులుగా వున్నారో మీకు మీరు ప్రశ్నించుకొనే ప్రయత్నం చేయండి. ఇతరులు చెప్పింది నీకు అప్రధాన్యంగా కన్పించినంతమాత్రాన యితరుల కన్నా గొప్ప వాడివని భావించనక్కర్లేదు. అది కానేకాదు. కాని అజ్ఞానం యొక్క సాధారణ పరిస్థితి గురించి నీ అజ్ఞానస్థితితో సహా నీకు తెలుసును. ఇతరులు ఏదయినా మంచిదని విశ్వసిస్తే "అది అనుకున్నంత మంచిది కాదని" నీకు తెలుసు. అలాగే వారు దేన్నయినా చెడ్డదని నమ్మితే "అది అనుకున్నంత చెడ్డది కాదని" నీవు చెప్పగలగాలి. ప్రతిదీ కలగాపులగమై ఉంటుంది. అంతిమంగా ఎవరూ ఎవరినీ నిర్ధారించలేరు. కాబట్టి నీవు నిందాస్తుతుల పట్ల పూర్తిగా ఉదాసీనంగా ఉండు.

అదే విముక్తుడవు అవడానికి ఉత్తమమయిన మార్గం. నువ్వు దైవానికి సర్వశ్య శరణాగతి కావాలి. అప్పుడే సంపూర్ణ విముక్తుడవు కాగలవు.

నిజంగా విముక్తుడవు కావడానికి ఒక్కటంటే ఒక్కటే మార్గం! ఎటువంటి అరమరికలు లేకుండా దైవానికి పూర్తిగా శరణాగతుడవై ఉండడం — అప్పుడు నిన్ను బంధించేదంతా, నిన్ను కట్టిపడేసేదంతా, నీకు కదలికలు లేకుండా చేసేదంతా — సహజంగా నిన్ను విడిచి దూరంగా పోయి ఏమాత్రం ప్రాధాన్యత లేకుండా వుంటుంది. బంధాల నుండి విముక్తి అనగా అది ఎవరయినా వచ్చి నిందిస్తే "నన్ను ఏ అధికారంతో యితను నిందిస్తున్నాడు, యితనికి పరమాత్మ అభీష్టం తెలుసా?" అని అనుకోవచ్చు. అలాగే నిన్ను ఎవరయినా అభినందించినప్పుడు కూడా! ఇతరులనుండి నీకు లభించే ప్రయోజనాలను పొందవద్దని చెప్పే

సలహాకాదిది. పసివాడు కూడా నీకు పాఠం చెప్పగలడని నేను నా జీవితమంతా నేర్చుకున్నాను. అతను నీకన్నా తక్కువ అజ్ఞాని అని కాదు. కాని నువ్వేమిటో ఆ రూపాన్ని ప్రతిబింబించే దర్పణమే ఆ పసివాడు. నీ గురించి సత్యముకాని దాన్ని అతడు నీకు చెప్పవచ్చుకాని, నీకు తెలియనిదాన్నికూడా నీకు చూప వచ్చు. కనుక అవాంఛిత ప్రతిఘటన లేకుండా నీవు పాఠాన్ని గ్రహిస్తే, నీవు చాలా భారీ ప్రయోజనం పొందగలవు.

ప్రతివాళ్లు నిరంతరం ఏదో ఒకటి నేర్చుకోవచ్చని, నా జీవితంలో ప్రతినిముసమూ తెలుసుకున్నాను. కాని నేను ఎవరి అభిప్రాయంతోను కట్టుబడివున్నట్లు ఎప్పుడూ భావించలేదు. ఎందు కంటె ఈ ప్రపంచంలో కొద్దిగానయినా తెలిసింది సత్యం అనేది ఒకటుందని నాకు తెలుసు. అదే పరమసత్యం. ఇది తెలిస్తే సంపూర్ణంగా విముక్తుడవైనట్లే. నేను మీకు కావాలని కోరుకుం డేది ఆ విముక్తే. సర్వబంధాలనుండి, సమస్త అజ్ఞానాలనుండి, సకల ప్రతిఘటనలనుండి, భగవంతునికి సర్వశ్యశరణాగతి వినా, మిగిలిన అన్నిటినుండి విముక్తి. ప్రపంచంపట్ల మనకున్న బాధ్య తలనుండి యిదే బయటపడే మార్గం – ఒక్క పరమాత్మే అన్ని టికీ బాధ్యతవహించేది.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: కోట శంకర శర్మ

సమత లోతైనప్పుడు గంభీరమైన ఒక శాంతి ఆవహిస్తుంది. తత్ఫలితంగా దివ్యప్రేమ వికసించి అనంత పరివ్యాప్తమై సృష్టినంతా ఆక్రమిస్తుంది.

శ్రీమాత

శారీరక సమతౌల్యము

శారీరక దారుఢ్యం, మంచి సౌష్ఠవం కలిగి యుండి, చిన్నపిల్లల కుండే అనవసర విషయానికే తత్తరపడే స్థితి లేకుండా యుండి, హాయిగా నిద్రించి, బాగా భుజించే వానిదే మంచి ఆరోగ్యం. సంపూర్ణ ప్రశాంతత కలిగివుండి, ఒడిదుడుకులు లేకుండా వుండి అత్యంత నిశ్చలత వున్నప్పుడు ఏ వ్యక్తికైనా గట్టి పునాది (basis) ఏర్పడుతుంది. దైవమునుండి ప్రసారితమయ్యే శక్తులను పొందగలుగుతాడు.

మీలో ఎవరైనా దైవికమైన, ఆనందదాయకమైన ఆత్మ సంబంధిత శక్తులను పొంది వుంటే, మంచి ఆరోగ్యం వుంటే కాని, ఆయా శక్తులను యిముడ్చుకొని, కాపాడుకోలేరని అను భవం ద్వారా తెలుసుకొని వుంటారు. అటువంటి వ్యక్తి దుఃఖిం చడం, రోదించడం మొదలు పెడ్తాడు. తను పొందిన శక్తులను వుపయోగించడానికి వ్యాకులత చెందుతాడు. అతను తప్పక నవ్వాలి. మాట్లాడాలి, ఆంగికాభినయం చెయ్యాలి – లేని యడల ఆ శక్తులను అతడు వుంచుకోలేడు. పైగా ఊపిరాడనంత బాధ పడతాడు. కాబట్టి తనకు లభ్యమైన శక్తులను ఉపయోగించుకుం డేందుకు బదులు నవ్వడం వలన, ఏడ్వడం వలన, కదలికలు వలన వృధా పరుస్తాడు.

ఒడిదుడుకులు లేకుండా వుండటానికి, తాను పొందిన శక్తులను యిముడ్చుకోవడానికి, ఆ వ్యక్తి సంపూర్ణ ప్రశాంతం గానూ, స్థిర నిశ్చలంగానూ వుండాలి. ధృఢమైన పునాది, మంచి ఆరోగ్యం తప్పక కలిగి వుండాలి. తప్పని సరిగా అతను చాలా గట్టి బలమైన పునాది కలిగి వుండాలి. ఇది చాలా ముఖ్యం.

ప్రశ్న: బాహ్యామయిన సమతకు, ఆత్మసంబంధిత సమతకు తేడా ఏమిటి?

సమాధానం: ఆత్మసంబంధమయిన సమత మనోసంబంధమయిన విషయం. అన్ని సంఘటనలను మంచివిగాని చెడువిగాని, దుఃఖిం

చకుండా, నిరుత్సాహపడకుండా, కలత చెందకుండా భరించే శక్తి అది. ఏది జరిగినా నువ్వు స్థిమితంగా శాంతంగా ఉంటావు.

రెండోది శారీరక సమత. అది మనో సంబంధమయినది కాదు. భౌతికమైనది. శారీరకంగా సౌష్ఠవంగా ఉండటానికి, యిబ్బంది పడకుండా శక్తులను పొందటానికి అవసరమైనది. ఈ పథంలో అభివృద్ధి చెందాలనుకుంటే యీ రెండూ అవసరమే.

మూలం: శ్రీమాత
అనువాదం: కోట శంకర శర్మ

అతిమానసానికి అర్హత

పూర్ణసమతా భావము సాధకునిలో ఏర్పడనిదే అతిమానస (supramental) ప్రసారం సాధ్యపడదు. ఈ విషయాన్ని 1956 వ సంవత్సరం నుండి కొన్ని సంవత్సరాలుగా నేను గమనిస్తున్నాను. సాధకునిలో సమత్వానికి ఏమాత్రం వ్యతిరేకత కనిపించినా, అహంకారము అడ్డు తగిలినా, దేహాత్మ భావానికి ప్రాధాన్యత నిచ్చినా, ఆ ప్రసారం జరుగదు. పరమాత్మతో ఆధ్యాత్మిక తాదాత్మ్యం పొంది పూర్ణసమత్వం సాధించినప్పుడు మాత్రమే అతిమానసం భూలోక చైతన్యం లోనికి ప్రవేశించ గలుగుతుంది. సంపూర్ణ సమతా సాధనతో సర్వం బ్రహ్మమయంగా భాసిస్తుంది. ఈ సమభావన కొని తెచ్చుకొన్నదిగా కాక, బాహ్యావత్తిడి వలననో లేక తెలివితేటలతో చేసిన ప్రయత్నం వలననో గాక, స్వతః సిద్ధంగా అప్రయత్నంగా సిద్ధించాలి. అతిమానసం మనకు లభించింది అనేందుకు తార్కాణాలు:

1) సర్వకాల సర్వావస్థలయందు నెలకొన్న అద్వితీయ సమభావన.
2) సంశయానికి తావులేని జ్ఞానఘనము.

ఇతరులతో వ్యవహరించే తీరులోను, ప్రతి పనిలోను, సంఘటనలోను, మనకు తారసపడిన ప్రతి వ్యక్తితోను, భౌతికంగా, మానసికంగా జరిగే సకల సంఘటనలను, వాటి స్వభావం, ప్రభావం ఎలా వున్నా, అప్రయత్నంగా, నిర్విరామంగా ఈ సమభావం వెల్లి విరియాలి. సకల జీవరాసులతో తాదాత్మ్యం నిర్విరామంగా కొనసాగాలి. అదే పూర్ణసమత్వమని అనిపించుకొంటుంది.

మూలం: శ్రీమాత
అనువాదం: చదలవాడ వెంకట శేషయ్య

సమతను సంపాదించే మార్గము

నీ వెంత నిశ్చలంగా ఉంటే అంత శక్తి సంపన్నుడవుతావు. ఆధ్యాత్మిక శక్తికి మూలాధారం నిశ్చలత్వమే. దేన్నీ కూడా నీ సమతను చెడగొట్ట నీయవద్దు. అట్లా చేసి ఉన్నప్పుడు నీ పైకి ఏమి వచ్చినా ప్రతిఘటించ గలవు. ఇంకా వివేచనా జ్ఞానం కలవాడివైతే చెడు సూచనలు వస్తూండటం ముందుగానే గమనించి అక్కడికక్కడే తేలికగా వాటిని త్రోసి పారేయగలవు. ఒక్కొక్క సారి అవి నీ దృష్టికి రాకుండానే నీలో చేరి తిష్ఠ వేసికొని కూర్చుంటాయి. అప్పుడిక వాటిని వెళ్ళగొట్టడం చాల కష్టమవుతుంది. అటువంటిది జరిగినప్పుడు నీవు స్థిరంగా ఆసీనుడవై గాఢమైన ప్రశాంతిని నీలోకి ఆహ్వానించుకోవాలి. హృదయాంతరాళంలో నిశ్చలతను పొందాలి. గట్టిగా నిలదొక్కుకుని దృఢమైన విశ్వాసంతో గజేంద్రుని మాదిరిగా వేడుకోవాలి. నీ ఆకాంక్ష స్వచ్ఛంగా, నిలకడగా ఉంటే కావలసిన సహాయం వచ్చి తీరుతుంది.

ప్రతికూల శక్తులు నిన్ను ఎదిరిస్తూనే ఉంటాయి. అవి నీ మార్గానికి అడ్డుతగిలే పరీక్షలనుకుని ధైర్యంగా వాటిని అధిగమించు. ఈ సంఘర్షణ కష్టసాధ్యమే అయినప్పటికీ దాని నుంచి

బయట పడగలిగితే కొంత విజయం సాధించినట్లే. ఒక అడుగు ముందుకు సాగినట్లే. ఇంకా చెప్పాలంటే ఈ ప్రతికూలశక్తుల ఉనికి ఒక ప్రయోజనం కూడా ఉంది. అవి ఈ ఆకాంక్షను సుస్పష్టంగా చేసి ఈ తీర్మానములను దృఢతరంగా చేస్తాయి.

నిజం చెప్పాలంటే అవి ఉండటానికి అవకాశం నీవే కల్పిస్తున్నావు. నీలోని ఒక భాగం దానికి ఆహ్వానం పలుకుతూంటే అవి జోక్యం కల్పించుకోవడం న్యాయమే కదా!

ఏది ఏమైనప్పటికీ ప్రతికూలశక్తులు తలపడినప్పుడు వాటిని బయటనుంచి వస్తున్నట్లు భావించటమే సరైన వైఖరి. – "ఇవి నావి కాదు. వాటికీ నాకూ ఏమీ సంబంధం లేదు" అనుకోవాలి. అన్ని అధఃప్రవృత్తులను, కోరికలను, మనసులో కలిగే అన్ని సందేహాలను, సంశయాలను కూడా ఈ విధంగానే పరిహరించాలి. అవి నీవే ననుకుంటే వాటిని ప్రతిఘటించటం మరీ కష్టమవుతుంది. అలా అనుకుంటే అత్యంత కష్టసాధ్యమైన నీ స్వభావంతోనే భేటీపడుతున్న భావం నీకు కలుగుతుంది. "ఆహా, అది నేను కాదు, దానితో నాకేమీ సంబంధం లే"దను కోగలిగితే వాటికి బలహీన పరచడం చాలా తేలిక.

*

నీ వుండే మానసిక ప్రపంచమంతా చాలా పరిమితమైంది. అది నీకు తెలియక పోవచ్చు. ఆ హద్దులలో పరిమితమై ఉండిపోయిన నీ మనస్సును ఏదో ఒక శక్తి వచ్చి హద్దులను బద్దలుకొట్టి విడుదల చేయాలి. అంటే ఉదాహరణకు నీకు నీవుగా ఏదో కొన్ని నియమాలను, సూత్రాలను పెట్టుకొని వాటికి కట్టుబడి ఉంటావు. నీ సిద్ధాంతాలు నీకు చాలా ముఖ్యం. వాటిలో నుంచి బయట పడడం నీ కిష్టముండదు. అవి నీతిసూత్రాలు కావచ్చు, మతశాసనాలు కావచ్చు; "తల్లిదండ్రులను గౌరవించు"; "జీవహింస చేయరాదు" లాంటివి. ఈ విధంగా ప్రతివారూ ఏదో ఒకదానికి కట్టుబడి ఉంటారు. అంతేకాక ఇతరుల మాదిరిగా తాము ఏదో ఒక దురభిమానానికి లోనై బాధపడటం లేదని, ఇతరులు ఆ విధమైన భావనతో ఉంటే అది తప్పనీ అనుకుంటారు. తమ భావాలు

మాత్రం శతవిధాలా సత్యమైనవనీ అవి ఇతరుల నమ్మకాల వంటివి కాదులే అని అనుకుంటారు. ఏదో ఒక నియమం పెట్టుకొని దానికి అతుక్కుపోయి ఉండటమంటే నీలో ఎక్కడో అంధత్వం మరుగై ఉందనటానికి నిదర్శనమన్న మాట.

*

తిండిపోతుతనం – తిండి మీద తృష్ణను జయించాలంటే అన్నింటా సమతాదృష్టిని అలవరచుకోవాలి. అప్పుడు ఆహార మంటే తటస్థ వైఖరి ఏర్పడుతుంది. ఒకదాని మీద అమిత ఇష్టం కానీ, అసలు ఇష్టం లేకపోవటం గానీ ఉండదు. వేళకు దొరికితే తింటావు, లేకపోతే దాన్ని గురించిన చింతనే ఉండదు. అన్ని టినీ మించి తిండి ధ్యాస పూర్తిగా పోతుంది. అలాగని పూర్తిగా వ్యతిరేక ధోరణి కూడా ఉండకూడదు. ఆహారానికి బదులుగా ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలను అన్వేషించడంలో నిమగ్నులయే సన్యా సులు, తిండి ధ్యాసతో వెంపర్లాడే వారితో సమానమే. ఎందువల్ల నంటే ఇద్దరూ తిండి గురించి ఆలోచిస్తున్నట్లే కదా! ఆహార విష యంలో ఉదాసీనత అలవరచుకోవడం సరైన పద్ధతి. నీ చైత న్యంలో నుంచి ఆహారమనే భావాన్ని తొలగించేసెయ్యి. దానికి ఏ విధమైన ప్రాధాన్యాన్ని ఇవ్వకు.

నీలోని చైత్యపురుషుని స్పర్శ నీకు లభించినప్పుడు ఇది చాలా సులభమవుతుంది. ఇది కలిగిన వెంటనే ఇవన్నీ ఎంత అనావశ్యకమో, దైవం అన్నిటి కంటే ఎంత ముఖ్యమో నీకు అవగతమవుతుంది.

*

ఆత్మ సమానత్వం ఒక మార్గం. అదే అనుసరణీయమైన గమ్యం కూడా అనుకోవచ్చు. కానీ అది చరమ లక్ష్యం కాదు.

జరిగేది ప్రతిదీ దైవసంకల్పమే అని చెప్పేవారూ ఉంటారు. జీవితాన్ని పూర్తిగా అదే దృష్టితో అర్థం చేసుకునే వారూ ఉంటారు; “ప్రపంచమంతా, ఎట్లా ఉన్నదట్లా, జరిగే ప్రతిదీ దైవ సంకల్పానికి వ్యక్తీకరణ. అందువల్ల దైవానుబంధం కావాలను కుంటే జరుగుతున్న దాన్నంతటినీ ఏ మాత్రం సంకోచించ

కుండా, చిత్తభ్రమణానికీ, రాగ వికారాదులకీ లోనుగాకుండా శిరోధార్యంగా స్వీకరించడమే విజ్ఞత" అని వారంటారు. ఈ అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తే ఆత్మసమానత్వం సాధించడానికి తోడ్పడుతుంది. దీనికి వ్యతిరేకంగా ఉండే అభిప్రాయాన్ని గూడా సేకరించి ఆ రెండింటినీ అర్థం చేసుకొని సమన్వయం చేసుకోకుండా దీన్ని మాత్రమే అనుసరిస్తే జీవితమంతా వృధాగా కూర్చొని గడిపేయడమే అవుతుంది – ప్రపంచ పురోగతికి నీ ప్రయత్నమేమీ ఉండదు.

మూలం: శ్రీమాత

స్వేచ్ఛానువాదం: ఎ. ప్రభావతి, ఎ.వి.ఆర్ శాస్త్రి

ప్రశాంత, నిశ్శబ్ద నీరవతలో నిత్యుడైన పరమాత్మ అభివ్యక్తుడవుతాడు. దేన్నీ వచ్చి నిన్ను కలతపెట్టనీయకు – భగవంతుడు నీలో అభివ్యక్తమవుతాడు. ఏది వచ్చినప్పటికీ పరిపూర్ణ సమతాదృష్టితో చూడు; అనంతుడు ప్రత్యక్షమవుతాడు. సంపూర్ణ ప్రశాంతత, నిశ్చలత, సమత అంతా నీవే ప్రభూ. ఇదంతా నీవే కాబట్టి ఈ పరిశుద్ధ, నిశ్శబ్ద నీరవ వాతావరణంలో ఏ చిన్న ప్రకంపనమైనా నీ ఆవిష్కారానికి అవరోధమే స్వామీ. ఆతృత లేదు. ఆ వేగం లేదు. అస్థిమితం లేదు. ఉన్నదంతా నీవే. నీవు తప్ప ఇంకేమీ లేదు ఏ విధమైన విశ్లేషణమూ, వస్తు వివేచనమూ అక్కర్లేకుండా అంతా నీవే, నిస్సందేహంగా నీవే ప్రభూ! ఇక అంతా పవిత్ర ప్రశాంతతే. అంతా మహత్తర నిశ్శబ్దతే.

శ్రీమాత

విభాగం II:

సమత అనగా ఏమి? – I

మానవులకు తమ పరిసరాలను గురించిన జ్ఞానము దేహమనో ప్రాణికములనే ముసుగుల ద్వారా కలుగుతుంది. సత్యము ఏకమే అయినప్పటికి మనుషుల దృష్టిలో అది అనేకమౌతుంది. ఈ ముసుగులను ఛేదించి సత్యమును దర్శించుటయే యోగము. కాని ఆ తెరలు అంత తేలికగా తొలగిపోవు. అందుకే సమత అవసరము. సమత అనగా మనుషులను, సంఘటనలను వ్యక్తిత్వదృష్టితో కాకుండా విశాలనేత్రములతో, తత్త్వదృష్టితో గమనించుట, తదనుగుణంగా స్పందించుట, అంతరంగికలో సుప్రతిష్ఠితమై ప్రశాంతంగా, ఉదాసీనంగా మాట్లాడుట, ప్రవర్తించుట మొ॥.

– సంపాదకుడు

సమత అనగా సర్వకాల సర్వావస్థల యందు ప్రశాంతంగా అచంచలంగా ఉండుట.

*

నీకు ఏమి జరిగినప్పటికి నిన్నెవరేమన్నప్పటికి, ఎవరేం చేసినప్పటికి ఏమాత్రం చలించకుండా ఉదాసీనంగా ఉండాలి. నీ మనస్సు చెదరకూడదు. ప్రాణికం స్పందించకూడదు. నువ్వు ఆవేశంతో గంతులు వేయరాదు. అన్ని సన్నివేశములను వ్యక్తిగత భావముతో గాని రాగద్వేషాలతోగాని నిమిత్తము లేని యథార్థ దృష్టితో చూడాలి. అన్ని సంఘటనలను వెనుకనుండి నడిపిస్తున్న శక్తులను అర్థం చేసుకుండేందుకు ప్రయత్నించాలి. అలా ఎందుకు జరుగుతుందో, వాటి నుండి మనము ఎటువంటి పాఠాలు నేర్చుకోవాలో, నీ ప్రకృతిలోని ఏ దోషము వలన అలా జరుగుతుందో వాటి వలన నీ వేమి లాభమును పొందగలవో తెలుసుకోవాలి. ప్రాణికస్పందనలు – అనగా కోపతాపాలు, బాహ్యప్రేరణలకు లోనగుట, నీలోని ఆవేశములను రెచ్చగొట్టి సౌమ్యంగా ఉన్న ప్రాణాన్ని రౌద్రము గావించుట ఇవన్నీ అనభి

లాషనీయములు. *క్షణికావేశాలకు లోనై నీచంగా ఎప్పుడూ మాట్లాడ కూడదు, ప్రవర్తించనూ కూడదు.* నీ అంతరంగికంలో సుప్రతిష్ఠితుడవై తదనుగుణంగా ప్రవర్తించాలి. కాని సమతలో ఇంతటి మహోన్నత స్థాయిని అందుకొనుట అంత తేలిక కాదు. నీ అంతరంగిక భావనలోను బాహ్యప్రవర్తనలోను నిరంతరం దీనినే లక్షించాలి.

సమత అనగా అందరు మనుషులను ఒకే విధంగా సమాదరించుట. వారి వ్యక్తిత్వాన్ని, చేష్టలను వారిని ప్రేరేపించే శక్తులను ఒకే విధంగా గౌరవించుట. అప్పుడే కదా నీ మనస్సు లోని వ్యక్తిగతదృష్టి, పక్షపాతబుద్ధి తొలగిపోయి కనువిప్పు కలిగి తద్గత సత్యమును చూడగలుగుతావు. ఒక సంగతి మట్టుకు నువ్వు మరచిపోకూడదు. *నీ వ్యక్తిగత దృష్టి (మానవులకు సహజము) చాలా చెడ్డది. మనుషులను తప్పుదారి పట్టిస్తుంది.* ఇతరులు చేసే పనులను, వాటి వెనుకగల కారణాలను తన రంగుటద్దాలతో చూపి ఘర్షణకు దారి తీస్తుంది. అప్పుడు భేదాభిప్రాయాలు కలుగుతాయి. సదసత్యాల విచక్షణ లోపిస్తుంది. గోరంతలు కొండంతలవుతాయి. మానవజీవితంలో జరిగే దుస్సంఘటన లన్నింటికి ఇదే కారణం. అయితే మానవుల మధ్య వ్యక్తిగత సంబంధములు, ప్రేమాభిమానములు సాధారణ జీవితానికి తప్పనిసరే అనిపిస్తుంది. మనుషులపట్ల, సంఘటనలపట్ల విశాలమైన సమతాభావముండాలి. *సాధన చేసే వాళ్ళు ప్రాకృతిక భావాలకు అతీతంగా ఉండి ప్రశాంత మనస్కులై ముందుకు పురోగమించాలి.*

*

యౌగికసమత అనగా ఆత్మ యొక్క సమరసత్వము. అభివ్యక్తిలో తరతమ భేదాలు ఉన్నప్పటికి సర్వత్రా దేవుని ఏకత్వాన్ని దర్శించుట.

*

సమత అనగా చేతన యొక్క ఒకానొక ఉచ్చదశ. దేవుడు అనంతుడు. పరమ నిశ్చలుడు. ఆ ఉచ్చదశలో అట్టి ప్రశాంతత,

నిశ్చలత్వము, అనంతత్వము నీ సర్వేంద్రియాలలోను వ్యాపించి ఉంటుంది. ఆ విధమైన స్థితి సాధకునిలో సుప్రతిష్ఠితమైనప్పుడే అతడు దివ్యకర్మలను చేయుటకు యోగ్యుడు కాగలడు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

సమత అనగా ఏమి? – II

దైవమును మాత్రమే మనమారాధింతుము. మనలోని దైవమే ఇతరులలో కూడా ఉన్నది. ఆత్మ ఏకము, రూపము లనేకము. అందుకని మనము రాగద్వేషాలను, మిత్ర శత్రుభావములను ఉపేక్షించి, మూలదైవస్వరూపమును మాత్రమే దర్శించ వలెను. సృష్టిలోని ప్రతి యొక్క వస్తువు ఒక ప్రత్యేక కార్యమునకై నియమించబడినది. తదనుగుణమైన రూపమును దాల్చి తదనుగుణంగా ప్రవర్తిస్తుంది. ఒక వస్తువు అందంగాను మరొకటి వికారంగాను ఉండవచ్చును. మనకు సుఖదాయకములు కాని, దుఃఖభాజకములు కాని కావచ్చును. కాని అంతా దైవసృష్టియే. అన్ని వస్తువులపట్ల, సందర్భములపట్ల సమదృష్టిని వహించి వాటి నిజతత్వమును, అవి నిర్వహిస్తున్న పాత్రను గుర్తించ వలెను.

– సంపాదకుడు

మనము యోగములో పరాకాష్ఠను అందుకోవాల్నంటే మన మనస్సులోను, ఆత్మలోను మొక్కవోని సమత్వభావము రాణించ వలెను. ఈ సమతయందు మనము సుప్రతిష్ఠితులము గావలెను. ఏలయన, సకల కర్మలను ప్రభువగు నీశ్వరుని యారాధనకు మనలోను, సకల వస్తువులలోను, సకల సంఘటనలలోను ఆయ నను విస్పష్టముగా గుర్తించి సమ్మోదముతో గ్రహింపనేర్చుట అత్యంతావశ్యకము. సమత ఈ ఆరాధనాప్రవృత్తికి చిహ్నము.

సమతారూపమైన ఈ ఆత్మభూమియందే నిక్కమైన బలిసమర్ప ణము, ఆరాధనము జరుపుటకు వీలగును.

సర్వజీవులలోను దైవమును వీక్షింపవలెను.

ప్రభువు సకల ప్రాణుల యందును సముడై యున్నాడు మనకు ఇతరులకు, జ్ఞానులకు అజ్ఞానులకు, మిత్రునికి శత్రువునకు, మానవునికి జంతువుకు, పుణ్యాత్మునికి పాపాత్మునికి నడుమ ఎట్టి ముఖ్యవిభేదములను మనము చేయరాదు. ఎవరినీ మనము ద్వేషించగూడదు. నిరసించగూడదు. ఎవరియెడలను విముఖులము కాగూడదు. ఏలయన, అందరిలోను మారువేషమున తన యిచ్ఛానుసారముగా అభివ్యక్తమైయున్న అద్వయుడగు నా పరమేశ్వరునే మనము దర్శించవలెను ఒకరి యందాయన కొంచెముగా అభివ్యక్తము గావచ్చును. వేరొకరియందు అంతకంటె హెచ్చుగా అభివ్యక్తము గావచ్చును. తదితరులయందు మరుగుపడి పూర్తిగా వికృతరూపమున గనుపడవచ్చును ఇదంతయు ఆయన ఇచ్ఛననుసరించియు, వారియందే రూపము తాను గైకొని, ఏ కర్మలు వారి ప్రకృతి ననుసరించి తానొర్చుట ఉత్తమమో అద్దానిని గురించిన జ్ఞానము ననుసరించియు జరుగుచుండును.

ఆత్మ ఏకము రూపములు అనేకము

సకలము మన ఆత్మయే ఒకే ఆత్మ అనేక రూపముల గైకొన్నది ద్వేషము, అసహ్యాము, నిరసనము వైముఖ్యము, బంధనము, ఆసక్తి, అభీష్టము, – ఇవన్నియు ఒక దశలో సహజములు, ఆవశ్యకములు, అనివార్యములే. మనలో ప్రకృతి ఏమి నిర్వహింపదలచుకొన్నదో అద్దానికవి సహాయభూతములగును. కాని కర్మయోగికి మాత్రము అవి అవిద్యాసంబంధమైన అవశేషములు, అవరోధములు, గతివిశేషములే యగును. సాధనలో అతడు ముందుకు పోయిన కొలది అవి యతని ప్రకృతినుండి క్రమముగా రాలిపోవును. శైశవావస్థ

లోని ఆత్మకు వికాసప్రక్రియయందవి ఆవశ్యకములే కాని, దివ్య సంస్కృతి నలవరించుకొను సందర్భములో పరిణామాత్మనుండి యవి రాలిపోవలసియేయుండును

భగవత్ప్రకృతియొక్క మహోన్నతస్థాయిని మనము అందు కోవలసియున్నది. ఆ స్థాయియందు, వజ్రకఠినమైన – వినాశాత్మ కముగూడనగు, – తీవ్రత మనలో ఉండిన ఉండవచ్చునుగాని ద్వేషమనునది యుండరాదు. దివ్యత్వలక్షణోపేతమైన వక్రోక్తి యుండదగునేగాని నిరసనభావ ముండరాదు. విస్పష్టదర్శనముతో కూడినదై, ప్రశాంతము, ప్రబలమునగు నిరాకరణమున కచట తావుండునేగాని, అసహ్యాభావముతో కూడిన తిరస్కారమునకు గాదు. మనము వినాశమొందిపవలసినదాని విషయములలోగూడ అసహ్యించుకొనుట మనకు తగదు. ఆ వినాశకృత్యములో నిత్యు డగు పరమేశ్వరుని ప్రచ్ఛన్నమైన తాత్కాలికచేష్టనే మనము అసందిగ్ధముగా గుర్తింపగలిగి యుండవలెను.

సమస్త వస్తుజాలంలోను దైవాన్ని దర్శించాలి

సకల వస్తువులను ఒకే ఆత్మ యొక్క అభివ్యక్తి విశేషములే కావున, విరూపులయెడ సురూపులయెడ, వికలాంగులయెడ సౌష్టవధాత్రులయెడ, ఘనులయెడ నీచులయెడ, ప్రీతికరమైనవానియెడ, అప్రీతికరమైనవానియెడ, – అంతటనూ ఆత్మయందు సమతతోనే మనము ప్రవర్తింపవలెను. ఇచ్చటకూడ ద్వేషము, నిరసనము, విముఖత్వము అనునవి ఉండవు. సకల వస్తువులను, వాటి నిజస్వభావమున, వాటి యథానిర్దిష్టస్థానమున తిలకింపగల సమదృష్టిమాత్రమే యుండును. ఏలయన, సకల వస్తువులను ఈశ్వర సంబంధమైన ఒకానొక సత్యమును ఒకానొక శక్తివిశేషమును, గర్భితలక్ష్యమును, అభి వ్యక్తమొనర్చుటయో లేక మరుగుపరచుటయో వికాసము నొందించుటయో లేక వికృతపరచుటయో చేయుచున్నవని మన మపుడు తెలిసికొనగలుగుదుము. అవి ఈ పనులను తమ ప్రకృతి యొక్క వికాసక్రమములో సద్యఃస్థితిగతుల మేరకు సాధ్యపడిన

రీతిని తమకు నిర్దిష్టమైన సన్నివేశములందు, ఇప్పటి వస్తుసముదాయ సమష్టికినీ, కడకు సాధించవలసిన సంసిద్ధికినీ అవసరమైన విధముగా, యథాశక్తితోడను, తప్పనిసరియగు లోపములతోడను నిర్వర్తించుట జరుగుచున్నది.

> *మారువేషముల మరుగున ఉన్న సత్యము మనకు కావాలి*

ఏ సత్యమును అవియీ రీతిగా అభివ్యక్తమొనర్చుటయు లేక మరుగుపరచుటయు, వికాసము నొందించుటయు లేక వికృతపరచుటయు సంభవించుచున్నదో అద్దానిని మనము, – ఈ తాత్కాలికాభివృద్ధి మరుగున ఉన్నదానిని, – అన్వేషించి కనుగొనవలసియున్నది. అట్లొనర్చినప్పుడు, బాహ్యరూపములకు భ్రాంతులముగాక, అభివ్యక్తియందు కాననగు లోపములచేతను వికారములచేతను విక్షిప్తములుగాక, ఈ మాయముసుగుల వెనుక సదా, అమలిన స్వచ్ఛ సుందర పూర్ణస్వరూపుడై తేజరిల్లు పరమేశ్వరుని మన మారాధింప సమర్థుల మగుదుము. సకలమూ మారవలసియుండునను మాట నిజమే. విరూపమునుగాక దివ్య సౌందర్యమునే మన మామోదింపవలసియున్నది. ఆ పరిపూర్ణతతో మన మాగిపోక పూర్ణత్వసిద్ధికొరకే పాటుపడవలసియున్నది. కాని, ఏ పని మనము చేసిననూ అయ్యది ఆధ్యాత్మికమైన అవగాహనతో, జ్ఞానదృష్టితో చేయుట అత్యంతావశ్యకము. ఆ యీ వస్తుజాతమును సంబంధించిన మానవధర్మప్రమాణములుగాక, దివ్యశ్రేయము, దివ్యసౌందర్యము, దివ్యసంసిద్ధి, దివ్యానందము మాత్రమే మన కనుసరణీయములు గావలెను. మనము సమతానిష్ఠులము గానిచో, అవిద్యయే మనలనింకనూ వెంటాడుచున్నదనుట కది గురుతు. సమత లేనిచో మనము దేనినీ సరిగ్గా అవగాహన చేసికొనజాలము. సమతలేని మన ప్రయత్నములు పూర్వపు దోషస్థితిని నిర్మూలించి క్రొత్త దోషస్థితిని కల్పించుకొనుటే యగును. ఏలయన, దివ్యప్రమాణములకు బదులుగా,

మన మానవ బుద్ధియొక్కయు, కామాత్మయొక్కయు ప్రమాణము [illegible] మనుసరించెడి పరిస్థితి యిది.

అభివ్యక్తి యందు వైవిధ్యము కలదు

సమత యనిన నొక క్రొత్త అజ్ఞానమును, గ్రుడ్డితనమును కల్పించుకొనుట గాదు. దృష్టి కొకవిధమైన బూడిదరంగు వెలుగు సంతరించుకొని సకల వర్ణచ్ఛాయలను [illegible]వేయుటయునూ గాదు. భేదజ్ఞాన మచటకూడ కలదు. అభివ్యక్తియందలి వైవిధ్య మచటసైతము గుర్తించబడుచునే యుండును. ఈ వైవిధ్యమును మనము కడుచక్కగా గ్రహింప [illegible]ము గూడ. ఖండదృష్టితో తప్పుదారిని ప్రవర్తించు రాగము ద్వేషము, పురస్కారము తిరస్కారము, సామరస్యము వైమనస్యము, సుముఖత్వము విముఖత్వము మొదలైనవానిచే కంటికి మబ్బు ఆవరించినప్పటికంటె ఎంతో సక్రమమైన పద్ధతిలో ఈ వైవిధ్యగ్రహణశక్తి మనలో పెంపొందును. కాని యీ వైవిధ్యము [illegible] వెనుక, దాని యంతరమున నివసించి యున్న పరిపూర్ణుని, అఖండుని మనము నిత్యమూ దర్శించుచునేయుందుము. ప్రతి అభివ్యక్తి విశేషమునకు ఏ వివేకవంతమైన ప్రయోజనము కలదో, ఏ [illegible]వసరమును పురస్కరించుకొని ఆ అభివ్యక్తి జరుగుచున్నదో [illegible] పూర్వకముగ మనకు తెలియనగుచునే యుండును. ఒకవేళ అది అట్లు స్ఫురించక మరుగుననే యుండు పక్షములో అఖండునినిగురించిన దృఢవిశ్వాసమైననూ మనలో పెంపొంది యుండును. మన మానవ ప్రమాణముల ననుసరించి చూచినచో ఆ అభివ్యక్తి సమగ్రము సామరస్యపూర్వకము, లేక అసమగ్రము అసామరస్యము, లేక అనృతము అశివము, – ఇట్లీవిధముగా గన్ప[illegible] గన్పట్టవచ్చునుగాక!

సమస్తమైన సంఘటనలు గూడా దైవాభివ్యక్తిలే

ఇదేరీతిని జయాపజయములు, మానవమానములు, కీర్త్యపకీర్తులు, సౌభాగ్య

దౌర్భాగ్యములు మొదలు సుఖదుఃఖకర సంఘటన లన్నిటియెడ లను గూడ ఆత్మయందు మనస్సునందు ఒకే సమభావమును మనయందు నెలకొనియుండును. ఏలయన, సకల కర్మలకు, కర్మఫలములకు ప్రభువైన ఆ పరమేశ్వరుని సంకల్పమునే అన్ని సంఘటనలలోనూ మనము దర్శించుచుందుము. క్రమవికాస పూర్వకమైన పరమేశ్వరాభివ్యక్తి యందలి ఒక విన్యాసవిశేష ముగామాత్రమే ప్రతిసంఘటనయు మనకు పొడగట్టును. చూడ నేర్చినచో చూపుగలవారికి ఆ పరమేశ్వరుడే, వివిధశక్తుల క్రీడ యందును, వాటి ఫలితములయందును, అట్లే వివిధవస్తువుల యందును, ప్రాణులయందును తనను దా నభివ్యక్తము గావించు కొనుచుండును

ఒక దివ్యసాఫల్యాసిద్ధి దెసకే సకల వస్తుజాతము ప్రయా ణించుచున్నది. ప్రతి అనుభవము, – సుఖము దుఃఖము, తృప్తి, అతృప్తి, – అన్నియు ఈ జగదుద్యమము నిర్వహణమునం దావశ్యకములైన గతివిశేషములే. వాటిని అవగాహన మొనర్చు కొని బలపరచుటయే మనము చేయవలసిన పని. తిరుగుబాటు చేయుట, తెగనాడుట, గోలయొనర్చుట, – ఇవి మన అసంస్కృత, అజ్ఞానప్రవృత్తుల లక్షణము. తిరుగుబాటనుదానికి జగల్లీలలో తదితరములన్నిటికివలెనే ఉపయోగములును కలవు. తగిన సమ యము, సన్నివేశము ఏర్పడినప్పుడు, ఈశ్వర నిర్దిష్టమైన పురో గతికి తిరుగుబాటు ఆవశ్యకము, సహాయకము, విధాయకము గూడ నగుచున్నది. కాని, అజ్ఞానపూర్వకమైన తిరుగుబాటు ఆత్మయొక్క శైశవదశకు, అపరిక్వమైన కౌమారదశకు సంబం ధించినది. పరిపక్వస్థితికి వచ్చిన ఆత్మ దేనినీ తెగనాడక, అవ గాహనమొనర్చుకొని స్వాయత్తము గావించుకొనుటకు ప్రయ త్నించును. గోల యొనర్చుటకు బదులు స్వీకరించి పరిస్థితిని మెరుగుపరచుటకు, నిర్దుష్టము గావించుటకు పాటుపడును. ఆంతరంగికముగ తిరుగుబాటొనర్చుటకు మారు విధేయమగుచు, పరివర్తన పూర్వక సాఫల్య సిద్ధికి కృషిసల్పును.

[illegible] పరిపక్వతా లక్షణములు

కావున పరమేశ్వర హస్తములనుండి సకల వస్తువులను సమభావమున స్వీకరించుటకు మనము సంసిద్ధులమై [illegible]ము. అంతిమ దివ్యవిజయముసిద్ధించు ఘడియ వచ్చు [illegible]మూ జయమువలె అపజయమును గూడ నొక మజిలీగా [illegible]ంచి గ్రహింపనేర్తుము. దైవ నిర్ణయానుసారముగా ఎంతటి [illegible] దుఃఖములు, బాధలు, సంకటములు సంప్రాప్తమైనను, మన [illegible]యందు, మనస్సులయందు, దేహములయందు ఏమాత్రమూ [illegible] నిలువబడుదుము. అట్లే ఎంతటి ప్రబల సుఖ సంతోష [illegible]ములలోనైననూ ఉబ్బితబ్బిబ్బుకాకుండ మెలగనేర్తుము. [illegible]న్నతస్థాయిని యీ రీతిగా మనము చిక్కబట్టుకొని మన [illegible]ములో సకలవస్తువులనూ సమానమైన స్థిరభావమున [illegible]ంపగలుగుదుము. పిమ్మట ఇంతకంటెగూడ ఉదాత్తస్థితి [illegible]కొన సమర్థులమై, పరమము, విశ్వజనీనమునైన దివ్యానం [illegible]నికి సైతము ప్రవేశము గావింతుము.

మూలము: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదము: కమలాకర వేంకటరావు

సమత అనగా ఏమి? – III

[illegible] పని చేయకుండా, మౌనముద్రాంకితుడై, నిరాసక్తంగా, ఏమి [illegible]ంచుకోకుండా చేతులు కట్టుకొని కూర్చోవటం సమత [illegible]ంచుకోదు. మీకు జరిగే వ్యవహారములన్నిటిని నిస్పృహ [illegible]మైన వ్యక్తిగతదృష్టితో కాకుండా, ఏమాత్రం చలించని విశ్వ [illegible]దృష్టితో చూడాలి. సర్వాన్ని సాక్షిదృష్టితో గమనించాలి. [illegible]కంలో జరిగే ప్రతి చిన్న సంఘటన వెనక అచంచలమైన [illegible], విశాలదృష్టి, సర్వమును భరించగల సామర్థ్యము,

పరమానందములు ఉన్నవని గ్రహించాలి. మనస్సు యొక్క సాక్షికదృష్టి నుండి విముక్తమై రసానుభూతిని పొందాలి.

– సంపాదకుడు

మనిషి తన ఇష్టాయిష్టాలను బట్టి బాహ్యావ్యవహారములకు స్పందిస్తాడు. కాని జీవితం ఇంతటి తోటే సరికాదని యోగం మనకు చెపుతుంది ప్రపంచంతో సంబంధాన్ని ఇంతకంటె మేలుగా తీర్చి దిద్దవచ్చు. అనగా కదలకుండా మెదలకుండా అహింసావ్రతాన్ని ఆచరించి కూర్చోటం కాదు. జీవితాన్ని ఆధ్యాత్మిక దృష్టితో దర్శించి తదనుగుణంగా ప్రవర్తించినప్పుడు ఈ జీవితము, ఈ శరీరము కూడా దైవానికి చక్కటి ఉపకరణములు కాగలవు. మానవజీవితాన్ని దివ్యజీవనంగా మలచేమంత్రము ఇదే ఈ మర్మము నెరిగినపుడు ఆత్మయే జీవితమును నిర్దేశించగలదు. జీవితం ఈ విధంగా పూర్తిగా వశమైనప్పుడు మానవప్రకృతి దివ్యప్రకృతిగా మారుతుంది.

*

సమత అనగా సహనం మాత్రమేకాదు. అయితే మనిషిలో సమత సుస్థిరంగా పాదుకొనినప్పుడు ఆతనికి అపరిమితమైన ఓరిమి సహనము కలుగవచ్చును.

*

అపజయాన్ని జడునివలె ఆమోదించడం సమతలో భాగం కాదు. ఉదాహరణకు, సాధనయందు ఒక ప్రయత్నం తాత్కాలికంగా విఫలమయినా కూడ సమతను నిలుపుకోవాలేగాని, వ్యధకు, నిరాశకు లోను కాగూడదు. దైవేచ్ఛ అనుకొని అపజయాన్ని ఆమోదించ గూడదు ఆమోదించి ప్రయత్నానికి స్వస్తి చెప్ప గూడదు. అంతకంటె నీవు అపజయానికి హేతువును, అర్థమును కనుగొని, విశ్వాసంతో విజయం దిశగా పురోగమించాలి. అనారోగ్యంతో గూడ అలాగే వ్యవహరించాలి. – భయముతో అశాంతితో చలించిపోరాదు; అనారోగ్యం భగవదేచ్ఛయే అని భావించ రాదు కింతు అది శరీరం యొక్క ఒక దోషమని తలంచి ప్రాణిక

దోషాలను గాని, మానసిక భ్రమలనుగాని వదిలించుకోడానికి ఎలా ప్రయత్నించుతావో, అలాగే రోగాన్ని సైతం వదిలించుకోడానికి ఉద్యమించాలి.

*

సమత అనగా అహంకార రాహిత్యము గాదు. కోరికల రాహిత్యము. వ్యామోహము లేకుండుట. మనిషి తత్త్వాన్ని బట్టి అహంకారము మాయమైనా పోవచ్చును. లేక తెర వెనక్కుపోయి దాగియుండవచ్చును – స్థూలంగానే సూక్ష్మంగానో

*

మానసికమైన ఔదాసీన్యాధికము గాదిచట గావలసినది. ప్రాణమయ ప్రకృతికి స్తబ్ధత్వమును గూర్చుటయుగాదు. ఏ కదలికయూలేక జడమై పడియుండగోరు అన్నమయచేతనా పరిస్థితియంతకంటెనూ గాదు. ఇవియే ఉత్కృష్టమైన ఆధ్యాత్మికస్థితి లక్షణములుగా నొక్కక్కప్పుడు భ్రమించుటయూ కలదు కాని, ఇచట గావలసినవి ఇవి కావు, ప్రకృతికి ఆవలనున్న సాక్షిచైతన్యపు సుస్థిర సువిశాల సర్వాత్మభావస్థితి కావలసియున్నది ఏలయన, ఈ ప్రకృతిస్థమైయున్న సమస్తమూ వివిధశక్తుల వ్యత్యస్త వ్యవస్థతో కలగాపులగమై కన్పట్టుచున్నది దీని కవతల దీని కాధారభూతముగా, ఒకానొక శాంతి గలదు, విశాలత కలదు. అది జడత్వరహితము. అందు సర్వశక్తులూ గర్భితములైయుండును. విశ్వ వ్యాపారమునంతనూ ధరించుటకు సమర్థమైన అచలాయతనమది

*

మనిషి దేనియందు సర్వాన్ని – శత్రువులను, మిత్రులను సైతం – సమంగా చూస్తాడో అలాగే మనుషులుచేసే దానికి, స్వయంగా జరిగే సంఘటనలకు చలించడో, అట్టి పరిపూర్ణ సమతావస్థను స్థాపించుకోవడం సాధ్యమే. కాగా ప్రశ్న ఏమిటంటే, మననుంచి అపేక్షించబడేది ఈమాత్రమేనా? ఈ మాత్రమే అయితే, అపుడు ప్రతివిషయం పట్ల ఒక నిష్క్రియ ఉదాసీనతయే సరిపోతుంది. కాని పరిపూర్ణ, ఆత్యంతిక (absolute) సమతను ఒత్తిచెప్పే గీత ఇంకా

ఎంతో ముందుకు పోతుంది – "సమరము సల్పు, శత్రువును సంహరించు, విజయం సాధించు" అని ఉద్బోధించుతోంది. ఎవ్విధమైన కర్మను కోరకపోతే, అనృతానికి ప్రతిపక్షమైన సత్యంవైపు వహించనవసరం లేకపోతే, స్వీయ సాధనకోసం మాత్రమే సత్యాన్ని పాటించితే, సార్వత్రిక సత్యం జయించాలనే సంకల్పం శూన్యమయితే, అపుడిక ఉదాసీనతా రూపమైన సమత సరిపోతుంది. కాని ఇక్కడ చేయవలసిన కర్మ ఒకటి ఉంది. స్థాపించవలసిన ఒక పరమసత్యముంది. అయితే ఈ సత్యస్థాపనకు విరుద్ధంగా దృశ్య వస్తువులను, వ్యక్తులను, క్రియలను తమ సాధనాలుగా ఉపయోగించుకోగల భయంకరమైన అదృశ్యశక్తులు మోహరించి ఉన్నాయి. ఎవరైనా సత్యోపాసకులైన శిష్య బృందంలో ఉంటే, అతడు సత్యపక్షం వహించి, దానిపై దాడి చేసి, దాని గొంతు నులిమి చంపజూచే శక్తులకు ఎదురుగా నడుంకట్టి నిలబడాలి. *అర్జునుడు ఏ పక్షమూ వహించ గోరలేదు. తనను చంపవచ్చిన వారిపై సైతం బాణంవేయడానికి నిరాకరించాడు.* ఇట్టి స్థితిలో సమతను అంత గట్టిగా ఒత్తిచెప్పిన శ్రీకృష్ణుడే "అతని వైఖరిని ఖండించి, అంత గట్టిగాను శత్రువుపై విజృంభించాలని పట్టుబట్టాడు" – సమత నవలంబించు, సత్యాన్ని స్పష్టంగా చూస్తూ, సమరం సల్పు" అని ఉత్సాహపరిచాడు.

కావున సత్యపక్షపాతం, అనగా సత్యంయొక్క పక్షం వహించడం, దాడిచేసే అనృతానికి (falsehood) లవలేశం కూడ ఇవ్వ నిరాకరించడం, వెనుకాడని సత్యానురక్తితో, శత్రువులను, ఆక్రమణదారులపై విజృంభించడం – ఇవి సమతతో అసంగతం కావు. మనం విసర్జించవలసింది స్వకీయ, అహంకారిక వికారం మాత్రమే, నిరాకరించవలసింది ద్వేషం, మత్సరం మాత్రమే. సత్యనిబద్ధత, ఆక్రమణపరులతోను, అహితులతోను రాజీపడ నిరాకరించడం, అలాగే వాళ్ళ భావాలు మరియు కోరికలపట్ల మోజుపడి, "ఇంతకూ వాళ్ళు మననుంచి ఏమి అపేక్షించుతున్నారో, దానితో రాజీపడవచ్చు" నని చెప్పకపోవడం వారిని మన సహచరులుగాను, స్వకీయలుగాను అంగీకరించకపోవడం – ఈ విష

యాలకు ఎంతో ప్రాముఖ్యముంది ఈ అహిత శక్తులదాడి కర్మ పైన, కర్మకర్తలపైన, వీరి నాయకులపైన ఒక భౌతిక ఉపద్రవమే అయితే, ఎవ్వరైనా దానిని ఇట్టే చూడగలరు. పోతే ఈ దాడి ఒక సూక్ష్మ ప్రకారానికి చెందినది కాగా, దానిని స్పష్టంగా చూడలేనపుడు, ఒక ఉదాసీనత సముచిత వైఖరి అవుతుందా? కాదు. ఏలన సత్యోపాసకులు చేయవలసింది ఒక అంతర్ముఖ మరియు బహిర్ముఖయుద్ధం, ఉదాసీనత, లేక రాజీ, లేక నిష్క్రియతచేత సైతం శత్రుశక్తులకు దారి ఇచ్చి, సత్యాన్ని, దాని సంతానాన్ని మట్టుబెట్ట అవకాశం కల్పించినట్లు అవుతుంది. దీనినంతనూ ఈ దృక్కోణం నుంచి చూచినపుడు, ఆంతర ఆధ్యాత్మిక సమత సముచితమయితే సత్యమందు సక్రియ భక్తి, దృఢంగా సత్యపక్షమవలంబించడం అంతగాను సముచితమని, ఇవి రెండూ అసంగతం కాజాలవని నీవు చూడగలుగుతావు.

పైన దీనినొక సామాన్య సమస్యగానే నేను చర్చించాను, ఏ ప్రత్యేక సందర్భాలు లేక స్వకీయ (personal) సమస్యల లోనికి నేను దిగలేదు సమతతో గూడిన ఈ సక్రియతకు దాని సముచిత ప్రకాశమందు, సముచిత సంబంధములందు చూడాలి

*

హృదయదాస్యం నుంచి, మనోదాస్యం నుంచి విముక్తి: కర్మ, అకర్మల గురించి చెప్పినసంగతి, మరొక ద్వంద్వానికి సైతం సరిపోతుంది. ఆ ద్వంద్వం ఏమంటే, భావప్రధానమైన మన మనస్సులో ఒకవైపు తటస్థభావం, స్థిరభావం ఉండవచ్చు, మరో వైపు సక్రియ ప్రేమభావం, ఆనందభావం ఉండవచ్చు. కానీ, మనకు ఆధారభూమి కావలసింది, సమత్వంగాని, తాటస్థ్యం కాదు. సమత్వంతో నిండిన తితిక్ష (endurance సహింపు, ఓర్పు) పక్షపాతం లేని తాటస్థ్యం, హర్షం, లేక శోకం కలిగినప్పుడు, వాటిపట్ల హర్షం, లేక శోకరూపంలో ఏవిధమైన ప్రతిక్రియ చేయకుండా శాంత సమర్పణం – ఇవన్నీ సమత్వానికి మొదటి సోపానాలు, అభావాత్మకాలైన ఆధారాలు. సమతాభావం ప్రేమ, ఆనందాల రూపం ధరించనంతవరకూ, ఇది (సమత్వం) పరి

పూర్ణం కాజాలదు. ఇంద్రియాశ్రిత మానసం అన్నిటిలో సర్వ సుందరానికి సంబంధించి సమానరసం పొందాలి. హృదయం అన్నిటికోసం, సమప్రేమను, అనుభూతిని పొందాలి. చైత్య (సూక్ష్మ) ప్రాణం సర్వత్ర ఈ రస, ప్రేమానందాన్ని ఆస్వాదించాలి. కానీ ఇది ముక్తి ద్వారా మాత్రమే లభించే భావాత్మక పరిపూర్ణత. జ్ఞానమార్గంలో మన మొదటి లక్ష్యం వస్తుతః ముక్తిని సాధించటం. అది కామనామయమైన మనస్సునుంచి మనను నిస్సంగంగా ఉంచుకోవటంవల్ల, దాని వాసనల్ని (సంస్కారాల్ని) పరిత్యాగం చేయటంవల్ల మాత్రమే లభిస్తుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: సిహెచ్. నాగేశ్వరరావు (యోగంపై లేఖలు); కమలాకర వేంకటరావు (యోగసమన్వయం); జనస్వామి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి (యోగసమన్వయం)

సమత – సాధనకు మూలాధారం

నీకు సమత ఎక్కణ్ణుంచి వస్తుంది? – పైనుంచి. మానవాతీతమైన ఉన్నత చైతన్యము నీలోకి దిగివచ్చినప్పుడు నీ చేతన గూడా ప్రశాంతమై చెక్కుచెదరని సమతాభావముతో విరాజిల్లుతుంది. నీలో వేరుభావము పోయి సర్వాత్మనా భావము భాసిస్తుంది. ఇక నీ దృష్టే వేరు. నీలో శ్రీమాత సాన్నిధ్య సంభరితమైన మహాచైతన్యము వృద్ధిపొందుతుంది. ఇక నీ సాధన ఎట్టి ఒడిదుడుకులు లేకుండా సాఫీగా నడిచిపోతుంది. నీలో కొన్ని అవసరమైన మార్పులు సంభవిస్తాయి. వ్యక్తుల ప్రవర్తన, సంఘటనల ఆంతర్యము నీకు స్పష్టంగా అవగాహనమవుతాయి.

– సంపాదకుడు

పరిస్థితులు వికటించవచ్చు. మనుషులు అసహ్యంగా ప్రవర్తించవచ్చు. కాని నువ్వు మట్టుకు ఏ మాత్రం స్పందించకుండా దర్జాగా వుండాలి. *సమత వల్ల సాధనకు గట్టి పునాది ఏర్పడుతుంది. నీ సమతను పరీక్షించేందుకే సంకటాలు వస్తూ వుంటాయి.* ఎందుకంటే పరిస్థితులు అనుకూలించినప్పుడు, మనుషులు సౌమ్యంగా ప్రవర్తించినప్పుడు నువ్వు శాంతంగానే వుంటావు. పరిస్థితులు ఎదురు తిరిగినప్పుడు ప్రశాంతత చెదిరిపోకుండా ఎంత మాత్రం నిలబడగలవో అనేదే ప్రశ్న. నిలబడగలిస్తే మంచిదే. లేని యెడల నీ స్థాయిని పెంచుకోవాలన మాట.

*

ఆధ్యాత్మిక చేతన అనగా బాహ్యప్రేరణలకు అతీతంగా ఉండుట. సమతయే ఆ చేతనకు మూలాధారం. మాటలలో గాని, చేతలలో గాని ప్రాణికపు వేధింపులకు లొంగిపోయినప్పుడు నీ చేతన చెదిరిపోయిందన మాట.

*

సమత్వము కేవలం మానసికంగా వుంటే చాలదు. *ప్రాణిక భౌతికము నందెల్లెడల వ్యాపించాలి. పైనుంచి ఆధ్యాత్మిక శక్తి, ఆనందము సాధకునిలోకి దిగివస్తాయి.* కాని వాటిని గ్రహించేందుకు, తట్టుకుండేందుకు, నిలబెట్టుకుండేందుకు అత్యుత్తమ స్థాయిలో సమత స్థిరపడాలి.

*

ఈ సమత ఎక్కడి నుంచి వస్తుంది? పై స్తరముల నుండి చేతనాప్రవాహం సాధకునిలోకి దిగినప్పుడు వస్తుంది. ఒక వేళ సమత లోపించినట్లయితే అధోస్తరముల నుండి క్షుద్రతరంగాలు నీ మీదికి దండెత్తివచ్చి నీ ప్రశాంతతను భంగపరుస్తాయి!

*

మీరు కలిగిన అనుభూతి చాలా విలువైనది. ఎటుపక్క చూసినా సమతయే రాణించే ఈ చేతన సమకూరినట్లయితే అది యోగచైతన్యానికి — శ్రీమాత సాన్నిధ్యముతో నిండివున్న చైతన్యానికి గట్టి పునాది అవుతుంది. దానిని స్థిరపరచుకున్నట్లయితే ఇక

సాధనను గురించి ఎట్టి సమస్య వుండదు. మానవప్రకృతి క్రమేపి అభివృద్ధి చెంది ఎట్టి అవరోధము లేకుండా దివ్య మార్గంలో పురోగమిస్తుంది. ఆ నూతన చేతనా వెలుగులో మనుషుల ప్రవర్తనా, స్వభావము, పరిస్థితులకు గల కారణాలు చక్కగా అవగాహన అవుతాయి. ఇక కర్మాచరణకు ఎట్టి అడ్డంకు వుండదు.

*

సమత, ఏకత యోగచైతన్యము యొక్క రెండు గంభీరావస్థలు. ఒకటి అత్యంత వైశాల్యము గలది. రెండవది ఆకాశాన్నంటునది.

The highest strove to neighbour eternity,
The largest widened into the infinite.

ఆత్మయందూ, బుద్ధియందూ, హృదయమునందూ పూర్ణ సమత్వమును సంపాదించి, సకల భూతములతోడనూ ఏకత్వము భజించెడి, – సకల భూతములలోనూ తన్ను దా నభివ్యక్త మొనర్చుకొనుచున్న పరతత్త్వముతో ఏకత్వమును భజించెడి, – నిజస్వరూపమును గాంచగలుగుదుము. ఇట్లీ సమత్వమునూ ఏక త్వమునూ పునాదులుగా చేసికొనగలిగినప్పుడే, మనము దివ్య రూపులమూ, దివ్యచేతనులమూ, దివ్యకర్ములమూ కానేర్తుము. సకలముతో ఏకత్వము పొందనంతవరకూ ఆధ్యాత్మికముగా మనకు దివ్యత్వము లేదు. సకల వస్తువులయెడలనూ సమత్వము కుదరనంతవరకూ మన దృష్టీ, మన జ్ఞానమూ దివ్యములు కానే రవు. ఇతరుల యెడ మనము దివ్యభావమున వర్తింపనేరము.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: ఆర్.ఎల్.ఎల్. శాస్త్రి; కె. వేంకటరావు
(యోగసమన్వయము)

సమత ఆవశ్యకత

మానవప్రకృతిని దివ్యప్రకృతిగా పరిణమింప జేయుటయే యోగము. మన ప్రతియొక కదలిక, దృక్కోణము మారుటకు కల్పితమైన శాంతి సమతలు అత్యావసరములు. అవి లేనిచో మనము దివ్యకర్మలను చేయజాలము. లౌకిక కార్యములను కూడ సక్రమంగా నిర్వహింపజాలము. సాధకుడు దైవేచ్ఛ నెరిగి దానిని పరిపాలించుటకు ప్రయత్నిస్తాడు. తన అల్పప్రకృతి నుండి పెరిగి విశ్వవ్యాప్తమైనప్పుడు దేవుని హస్తములో ఒక చక్కని ఉపకరణమై దైవకార్యమును నిర్వహించగలుగుతాడు.

– సంపాదకుడు

ఆధ్యాత్మిక శిఖరాల నధిరోహించాల్నంటే మొదట నీ ప్రకృతంతా సమతా పరివ్యాప్తమై వుండాలి. నీలో ఎటు చూసినా సమత్వమే రాణిస్తూ ఉండాలి. అపరాప్రకృతి నుండి దివ్యప్రకృతిగా పరిణమించుటయే యోగము.

సక్రమ పద్ధతిలో సాధన చేస్తూ బాహ్యాచేతనావస్థను అధిగమిస్తూ స్వర్గసామ్రాజ్యాన్ని కైవసం చేసుకోవచ్చు. దివ్యత్వాన్ని సాధించడమే సాధన పరమలక్ష్యం.

అపరిపక్వ మనోస్థితి నుండి విముక్తమై ఆత్మశాంతిని పొందాలంటే అన్నిట, అంతట సమభావంతో జీవించడమే ఏకైక మార్గం. సర్వసాధారణ కర్మలను నిత్యజీవితంలో ఆత్మప్రేరణకు అనుగుణంగా ఆచరిస్తే అవి విశ్వపురుషునికి ప్రీతిపాత్రములవుతాయి.

సమత్వబుద్ధితోనే సత్కర్మలు జరుగుతుంటాయి. సృష్టి, స్థితి, లయాదులన్నీ దివ్యలీలలే. అవన్నీ పరిపూర్ణ సమభావనతో జరుగేవే! అంతేగాని ఏ ఒక్కదాని పట్ల పక్షపాతం, ద్వేషం, విసుగువంటి వాటివల్ల జరిగేవి కావని మనమంతా గ్రహించాలి.

సృష్టిలోని చిన్న, పెద్ద జీవకోటి అంతా ఒక క్రమపద్ధతిలో ప్రవర్తిల్లుతుంటుంది. ఆయా జీవరాసుల యోగ్యత, ప్రకృతి

అవసరాలకు అనుగుణంగా జరుగుతున్నది ఈ "దివ్యరచనా విలాసం" ఒక ఉత్కృష్ట ప్రయోజనంకోసం జరిగే జీవపరిణామం (పెరుగుదల) అనేకానేక పురోగమన, తిరోగమనలు దాటుకుంటూ ఒక పరమోత్కృష్టస్థితికి "ఆత్మ" క్రమేణా ఉద్ధరింపబడుతుంటుంది. ఇది అతిసహజంగా జరుగుతుంది.

కాని ఆత్మోద్ధరణ స్వయంకృషితోనూ సుసాధ్యమే. అయితే సాధకుడు అహంకారం వదలి దైవలక్షణాలను పెంపొందించుకోవలసి ఉంటుంది పరమాత్మకు ప్రీతిపాత్రంగా తన స్వభావాన్ని సంస్కరించుకొని పరమాత్మ చేతిపరికరంగా సాధకుడు మారవలసి ఉంటుంది అంటే సాధకుడు నిమిత్తమాత్రంగానే దైనందిన జీవితంలో వ్యవహరిస్తుంటాడన్నమాట. క్రమంగా దైవకటాక్షం ప్రసరించటం ద్వారా సాధకునికి సమత్వభావం ఏర్పడుతుంది.

'పూర్ణయోగ' సాధకునికి 'సమత్వభావం' అత్యంత ఆవశ్యకము. తన ప్రమేయం లేకుండా దైవశక్తి అతడి కార్యకలాపాలను సునాయాసంగా సాగిస్తుండటం అనుభవంలో అర్థం చేసుకుంటాడు. దేవుని పరికరాలుగా భావించుకుంటూ "సర్వత్ర సమబుద్ధయః" అన్నట్లు విశ్వైకభావనతో అట్టివారు జీవిస్తుంటారు. అంతటా నిండియున్నది భగవత్‌శక్తి అని వారు గ్రహిస్తారు. కాలనియమాన్ని గమనిస్తూ వాస్తవికదృష్టి కలిగి దైవకృపకు సదా పాత్రులుగా ఉండాలి.

అవ్యక్తిత్వ (impersonal) భావనయే దీనికి పునాది. ఒక విశ్వప్రణాళికకు అనుగుణంగా పరిణామ ప్రక్రియ నిరంతరం సాగుతుంటుంది. మొదట అది అసందర్భంగా కష్టతరంగా కనిపించినా క్రమంగా పురోగతి చెందుతూ నిగూఢ నిజాన్ని వెల్లడిస్తుంది.

పూర్ణసాధకుని ఆత్మ ఈ పరిణామాన్ని త్వరత్వరగా సాగేలా చూడాలి. ఇందుకు దైవనిర్దేశితమైన ప్రకృతిశక్తులు వానియందు తమ ఆత్మదర్శనాన్ని చేస్తూండాలి. అన్ని మానవకార్య

కలాపాల్లో ఈ సమభావన కలిగినప్పుడే సాధకుడు పూర్ణత్వం పొందినట్లు.

మూలం. శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం పొక్కులూరి భగవద్గీతా సుబ్బారావు

ప్రాణశక్తిలో (VITAL) సమత

అంతరాత్మ – బాహ్యాప్రకృతుల సమస్థితే యోగపరిపూర్ణత. ఈ రెంటిలో వ్యత్యాసాల వల్లనే అనేక సమస్యలు వస్తుంటాయి. సర్వసమానత్వభావన ముక్తికి సోపానం. విశ్వాత్మతాభావనతో కోర్కెలకు కళ్ళాలు వేసి ఉద్రేకాలనే సుడిగుండంలో చిక్కుకున్న ఆత్మను బాహ్యాప్రకృతితో సంలీనం చేస్తే జీవితానికి అర్థం పర మార్థం ఏర్పడతాయి కోరిక బంధాల వలన కలుగుతుంది. అందువల్ల ప్రాణశక్తి కలుషితమవుతుంది స్వేచ్ఛగల ప్రాణశక్తి అంటే శీతోష్ణ సుఖదుఃఖాలను, అయిష్ట, అసంబద్ధ పరిస్థితులను నిశ్చలబుద్ధితో స్వీకరించి విశాలభావాలుగా మలుచుకోవడమే. అదే గొప్ప అనుభవం దివ్యానుభూతి. మనకు తారసపడే స్థితు లన్నీ ఏదో మనకు తెలియని కారణాలవల్ల కలుగుతవి. కనుక వాటిని ఏవగింపు లేకుండా స్వీకరిస్తూ పోతూంటే ప్రాణశక్తి పరిశుద్ధమవుతుంది. సన్యాసి లేదా యోగి తన కోర్కెలను ఒక దివ్యప్రణాళిక వైపు మళ్ళిస్తున్నట్లు అర్థం చేసుకోవాలిగాని వాటిని అణచి వేస్తున్నట్లు కాదు కావలసిందల్లా కోర్కెలను నిర్మూలించడం కాదు, వాటిని ఆత్మోన్ముఖం చేయడం. ఆత్మా నందం కేవలం స్వీయానుభవం. యోగసాధనతో అట్లు సాధిం చిన దివ్యానుభూతి బాహ్య దేహసంబంధ అనుభూతుల కంటె మించినది శాశ్వతమైనది. నిరపాయకరము. బాహ్యాప్రపంచము నందు పొందే అనుభవాలు క్షణికములు. అహంకార ప్రేరిత ములు. అవన్నియు 'పరిగ్రహము' వల్ల ఏర్పడతాయి. "త్యక్తేన భుంజీతాః" అన్న శాస్త్రప్రమాణం కోర్కెలను, బాహ్యావస్తువుల

యందు వ్యామోహమును వదిలించుకొని, అహంకారమును త్యజించినట్లయితే ఆత్మకు పరమాత్మానుభవం విశ్వశ్రేయము కలుగతవి.

మూలం. శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం పొక్కులూరి భాగవతుల సుబ్బారావు

హృదయంలో సమత్వం

బుద్ధికంటె లోతైనది హృదయం. ఆవేశాలకు ఆవేదనలకు నిలయము. గాఢానుభూతులకు ఆలవాలము. సాధకుని జీవితంలో సమతానిష్ఠమైన మనస్సు ఎంత ముఖ్యమో సమతాప్రతిష్ఠితమైన హృదయము గూడ అంతే ముఖ్యము. ఇంకా ఎక్కువ ముఖ్యమే. అందుకని సాధకుడు నిరంతరం ఆటుపోటులకు తల్లడిల్లి పోయే ఈ హృదయాన్ని మచ్చిక చేసుకొని తన వైపుకు తిప్పుకుంటే మంచిది. అప్పుడది సాధనకు మహాశక్తివంతమైన ఒక చక్కటి ఆయుధము కాగలదు. — అనువాదకుడు

> *ఆవేశము హృదయము యొక్క మూలప్రకృతి కాదు*

పెనుతుపాను వంటి ఉద్రేకాల దాడులకు లోనై హృదయం వేదన జెందుతుంది. అందుకని హృదయంలో కూడ సమత నెలకొనాల్సిందే. శోకము, క్రోధము, జుగుప్స, భయము, ప్రియాప్రియములు, సుఖదుఃఖములు సమహృదయమును అంటవు. అప్పుడు హృదయేంద్రియము ఉదాసీనమై, విశాలమై, పక్షపాత రహితమై దివ్యకాంతులతో వెలిగిపోతుంది మనిషి యొక్క ఉద్రేకాలు, ఆవేదనలు అతని మూలప్రకృతికి చెందినవి కావు. కేవలం అతని ప్రస్తుతావస్థకు చెందిన వికారములు మాత్రమే. అతని మనస్సు, ప్రాణికము బాహ్యప్రపంచముతో నెరపెడు సంబంధములు మాత్రమే. మనలోని అహంకారదృష్టియే వీనికి కారణము — విశాలవిశ్వము

నుండి మనని వేరుపరచి మనకో చిన్న ఇంటిని ఏర్పరుస్తుంది. మళ్ళీ దైవంతో – మనలోని దైవంతోను, విశ్వంలోని దైవంతోను – ఐక్యమైనప్పుడు *ఈ పరిస్థితి వెనుతిరుగుతుంది. దివ్యతత్త్వ ములైన శాంతి శక్త్యానందానుభూతులలో మన వేర్పాటు భావము కరిగిపోతుంది.*

చైత్యపురుషుని పాత్ర

మన అగాధములలో వెలుగుతున్న చైత్యపురుషుడే మనకీ ఆనందమును ఇస్తాడు. బాహ్యస్పర్శలను అన్నింటినీ ఆనంద ముగా పరిణమింప జేస్తాడు. మన పై పొరల్లో చెలరేగే ఆవేశాల నుండి మనను దూరము చేసి మన విరాట్స్వరూపమునకు ద్వారములు తెరుస్తాడు. అట్టి దివ్యస్ఫూర్తి కలిగినప్పుడు మన ఆవేశములు కూడ దివ్యస్పందనములుగానే పరిణమిస్తాయి. హృదయము విముక్తమై, స్వేచ్ఛగా ప్రవర్తించి దివ్యానుభూతులను కలిగిస్తుంది.

ప్రపంచాన్ని ప్రేమతో దర్శించుట

అయితే ఇది భావోద్రేకాలను చంపి వేసే సన్యాసం గాదు. ఆత్మాభి వ్యక్తిని అణచివేసే జడత్వం అంత కన్నా కాదు భావోన్నతిజెంది దివ్యపరిణామము జెందుటయే ఈ యోగపు లక్ష్యము. బాహ్యజీవితములో సంభవించే భావోద్రేకా లన్నీ తర్వాత దివ్యజీవనంలో వాటి నిజరూపములను పొంది దివ్యములుగా స్ఫురిస్తాయి. ఉదాహరణకు ప్రేమ వున్నది. అది సర్వవ్యాప్తమై తన యథార్థ రూపమును పొందుతుంది. దేవుని యందు ప్రేమగా పరిణమిస్తుంది.

ప్రపంచంలోని వస్తువులన్నీ నీ రూపములే అనియు – దైవము యొక్క ప్రతిరూపములు – ఆయన వివిధ శక్తులే అని యు అనుభూతమౌతుంది. స్వార్థమైన అహంకారాత్మకమైన చిట్టి పొట్టి సుఖదుఃఖాలను ఆశించక, కోపతాపాలు, అసూయలు, అల్పసంతోషాల బదులు ప్రేమ యొక్క విరాడ్రూపము ఆవిష్కార

మౌతుంది. ఆ విశాల ప్రేమలో దుఃఖానికి తావులేదు గాని సాను భూతి వుంటుంది. ఆ సానుభూతియే ఇతరులకు అవసరమైనప్పుడు సహాయపడి వారిని దుఃఖము నుండి విముక్తి చేయగలదు. ముక్తజీవికి కోపము, విరోధము అసంభవములు. కాని అవసర మైనప్పుడు రౌద్రరూపము దాల్చి కర్తవ్యపాలనము జేయగలడు. శత్రుసంహారము గావించి బాధానివారణము కావించగలడు. కష్ట ముల బారినుండి రక్షించగలడు. నాశనము చేసినను సానుభూతి చూపించి అది కూడ తను సృష్టించిన వస్తువే అని మరువడు. మనలో కలిగే పరివర్తనము ఈ విధంగా వుంటుంది. మనలోని ఆవేశ పరాయణత్వమంతయు బంధనాల నుండి విముక్తమై స్వేచ్ఛగా భాసిస్తుంది. సమత సంపూర్ణంగా నెలకొనినప్పుడే ఈ విధమైన మహాపరివర్తనము సాధ్యమవుతుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి; ఆర్. లక్ష్మీప్రసాదమ్మ

క్రియాశీలమైన సమత్వం

ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం సిద్ధాంతరూపంలో ఉంటే ఏం లాభం? అది క్రియాశీలం కావాలి. అయితే ప్రస్తుతం మానవుని వ్యావహారిక జీవితమంతా మనోప్రాణిక దైహికములచే పరిపాలింపబడు తోంది. ఈ పరిస్థితిని మార్చే ప్రయత్నమే యోగము. పూర్ణ యోగి విషయంలో ఇది తప్పనిసరి. దీనికి సాధకుడు ఏం చెయ్యాలి? ద్వంద్వములను ద్వంద్వదృష్టితో గాక సమదృష్టితో చూసి సమాదరించాలి. ఆతని మనస్సులో దివ్యజ్ఞానమే భాసి స్తుంది. మానవేచ్ఛ దైవేచ్ఛగా పరిణమిస్తుంది. ఆతని తత్త్వ మంతా దైవశక్తి ప్రేరితమై దైవకార్య నిర్వహణమునకు ఒక చక్కటి ఉపకరణంగా తయారౌతుంది.
— సంపాదకుడు

మానవుని జీవితం ద్వంద్వాలకు ఆలవాలం

మన సంపూర్ణ క్రియాశీల వ్యక్తిత్వం – విషమ ప్రేరణల ప్రభావంలో చేష్టావంతమౌతున్నది. ఈ ప్రేరణలు మనలోని అజ్ఞాన క్షుద్రతలనుండి వ్యక్తమౌతున్నవి. వాటిని మనం పూర్తిగా అంగీకరించటమో – పాక్షికంగా నియంత్రించటమో – నిత్యమూ మార్పుపొందే తర్కయుక్తుల కనుగుణంగా – నైతిక సౌందర్య సూత్రానుగుణంగా మలుచుకోవటమో చేస్తున్నాం. మంచిచెడులకు, లాభనష్టాలకు, క్రమాక్రమాలకు నడుమనున్న ఘర్షణలకు లోబడిన ప్రయత్నాలూ – తర్కాతర్కాలు – నీతీ అవినీతులూ – గౌరవాగౌరవాలూ – అంగీకారాలు – అనంగీకారాలు – స్వకీయధర్మాలు – అసహ్యాలూ, దుఃఖమూ, అపకీర్తి – నైతికపతనం – వీటి సమాహారమే ఈ ద్వంద్వాత్మక ఘర్షణ జీవితం. ప్రస్తుతం ఇవి ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధుల కవసరమన్న మాట నిజమే. అయితే పూర్ణసమగ్రతను కాంక్షించే యోగి వీటినుండి విముక్తుడౌతున్నాడు. వాటిని సమతాదర్శనంతో గ్రహిస్తూ క్రియావంతమైన తపస్సుతో – ఆధ్యాత్మిక శక్తితో, నిష్పాక్షిక విశ్వకర్మానుష్ఠానంతో – తన శక్తి సంకల్పాలను – పరిశుద్ధం చేసుకొంటూ – వాటిని దివ్యప్రశాంత దైవ కర్మానుష్ఠానాని కనుగుణ సాధనాలుగా మలుచుకోగలడు. ఈ క్రియాశీల సమత్వం వల్ల సాధారణ మానసిక ప్రమాణాల నుల్లంఘిస్తాడు. అతని సంకల్ప నేత్రం ఊర్ధ్వ దివ్యచేతనామూర్తిని దర్శించాలి. అప్పుడతని పవిత్ర చైతన్యం దివ్యజ్ఞాన ప్రబోధితమైన దివ్యసంకల్పశక్తికి యంత్రమౌతుంది. ఎంతవర కతనిలో అహంకార ప్రేరణలు భౌతిక – ప్రాణిక ప్రేరణలు సమూలంగా నశించవో అంతవరకు అతని నుండి దివ్యకర్మానుష్ఠానం జరుగదు.

మానవుడు దివ్యచైతన్యానికి ఉపకరణం కావాలి

కనుక సంకల్పంలో సంపూర్ణ సమత్వ మావిష్కృతం కావాలి. అప్పుడ

తని కర్మలకు అహంకృతి అడ్డురాదు కర్మల్లో అపవిత్రత ఆపాదితం కాదు ఈ సమత్వం క్షుద్రప్రేరణలకు స్పందించదు. మానసాతీత దివ్యకాంతి దర్శన ప్రేరణతో తపిస్తుంది. అతని నిర్ణయం వ్యక్తిగతం కాదు – అంటే అతని బుద్ధితో సాధించినది కాదు. కారణం అతని నిరీక్షణ అంతా పరతత్త్వ దర్శన సంబంధమైన ప్రేరణలకు – ఆత్మవికసనానికీ ఎదురు చూస్తుంది అందులోనే జీవిస్తుంది కనుక. అది అతిమానసిక చైతన్య ముఖంగా (Supramental being) ఎదుగుతున్న కొలదీ ఆత్మ బృహత్ స్థితికి విస్తృతమైన కొలదీ అతని క్రియాశీల స్వభావం పరిణతి చెందుతుంది. అతని ప్రాణికస్పందనలన్నీ దివ్యమౌతాయి. ఈ ప్రయాణంలో ఎన్ని ఆటంకాలు – ఎన్ని పతనాలు – ఎన్ని పాపాలు – దోషాలు – సాధనలను మలుచుకోవటంలో ఎంత అపరిపూర్ణత! కానీ అతని జీవాత్మ మాత్రం కృశించదు. నశించదు. వీటిని చూచి అసహ్యించుకోదు. బాధపడదు. ఎందుకంటే అంతశ్చైతన్యాధీనం కావడంవల్ల మనోతీతకాంతిబద్ధం కావటంవల్ల పరిపూర్ణ ప్రశాంతి వైపునకు దృఢనిశ్చయంతో ప్రయాణిస్తూనే వుంటుంది. సమగ్ర పరిణామం వచ్చేంతవరకూ అభ్యాస ప్రయత్నాలు విశ్లథాలు కావు. ఈ నిశ్చయానికి మూల స్తంభం గీతాస్వామి వాక్కు

"సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజ
అహంత్వా సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి మా శుచః".

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం· తుమ్మపూడి కోటీశ్వరరావు

సర్వప్రకృతి గమనమూ అతని అనుభవంలో అగాధ ప్రశాంత సముద్రం పైన పొంగే – కృంగే కెరటం మాత్రమే. దేనికీ చలించదు. అతనికంతా ఒక ఆనందం, విశాల విశ్వ సమత్వం – అప్రమేయ పరమేశ్వర స్థితి

– శ్రీఅరవిందులు

మానసిక సమత్వము

ఈ దిక్కుమాలిన మనస్సు మనని ఓ మూల కట్టేసి పడే స్తుంది. ఎందుకంటె దానిది హ్రస్వదృష్టి, పాక్షికజ్ఞానము, భేద ప్రతిష్ఠితము. నిజానికి సత్యాసత్యాల, వెలుగునీడల ద్వంద్వ త్వము భ్రమయేగాని యథార్థము కాదు. జీవితంలో మనం మోసపోయాము అని అనుకుండేందుకు అదే కారణం. సమతా ద్వారమున మనమా భ్రమ నుండి బయటపడవచ్చు. అప్పుడు చీకటి కూడ వెలుగుయొక్క ఆచ్ఛాదమే అనియు, అజ్ఞానమనగా నాలుగుగోడల మధ్య బంధింపబడిన జ్ఞానమే అనియు, అస త్యము గూడ సత్యముయొక్క ఒకానొక విన్యాసమే అనియు స్పష్టమవుతుంది. అయితే మనస్సుయొక్క ఆలోచనా శక్తిని చంపేసి దానిని శిథిలపరచకూడదు. దాని స్వరూపము మట్టుకు పూర్తిగా మారిపోవాలి. అప్పుడు దాని అంతస్తు పెరుగుతుంది. అది దివ్యచైతన్యాన్ని గ్రహించ గలుగుతుంది. — సంపాదకుడు

మనస్సే ద్వంద్వాలకు మూలం

ప్రకృతిలో ఈ మానసిక సమత్వం చాలా ప్రధానమైనది. ఎందుకంటె అది సాధనముల సమగ్రతకు ఆధారం కనుక; మన నిర్ణయా లకు — నిశ్చయాలకు, — సిద్ధాంతాలకు, భావ నలకు — మొదలైన ఈ భౌద్ధిక (బుద్ధికి సంబంధించిన) ప్రాధా న్యాల కన్నిటికీ — వాటి యందు మనకున్న అనురక్తికీ గాను గెద్దు మనోజీవితానికీ మరీ మాట్లాడితే మన ప్రజ్ఞావంతమైన సత్యమనస్సు యొక్క పరిమితులకూ కూడా — అదే మూలం. ఐనా అది నిష్పాక్షికమైన సమదర్శనానికి, జ్ఞానాజ్ఞానాలకు, సత్యా సత్యాలకు, బద్ధమై అంగీకరిస్తునే ఒక సత్యజ్యోతి కున్ముఖంగా పొంగిపోతుంది. ఈ సమబుద్ధికి మన బౌద్ధిక పక్షపాతం, కొంచెమో గొప్ప తర్కం, దర్శనం తోడ్పడుతాయి. అది అజ్ఞాన పంజ రంలో బంధింపబడిన జ్ఞానావిష్కృతికీ అసత్యంలో అణగారే సత్యావిష్కారానికీ ఆధారమౌతుంది. మన సాధారణ మనస్సేమో

దాగిన జ్ఞాన సత్యాలను దర్శించలేదు – ఆలోచనాశక్తికల బుద్ధి మాత్రమే ఆ పని చేయగలదు.

మనస్సు దివ్యకాంతులతో జ్యోతిర్మయం కావాలి

మరొక ప్రక్క అది (సమ బుద్ధి) తనకు తెలిసిన దాని తోనే సంతృప్తిపడదు. దానికి కాంతిమార్గాలలో ప్రయాణించే స్వాతంత్ర్యమున్నది. ఐనా సత్యాన్ని క్రూరంగా, నిరంకుశంగా ప్రస్తుత సూత్రాలకు లగించదు. ఆలోచనాత్మక మనస్సమత అవశ్య మాచరించదగ్గది. ఎందుకంటే దీని లక్ష్యం ఉన్నతకాంతి. అది ఆధ్యాత్మికదర్శన సంబంధ మైనది. ఈ సమత సుసూక్ష్మమూ, కఠినమూ, కనుకనే మానవ మనస్సునకు దూరమైపోతుంది. దాని శిఖరాదిరోహణం చేయాలంటే ఊర్ధ్వముఖీన ప్రయాణం చేసే మనస్సుపై అతిమానస జ్యోతిఃకిరణ ప్రసారణ (supramental light) జరగాలి. దీని కవ సరమైనది మేధాశక్తిలో సమతాదృక్పథం చెట్టు కట్టాలి. ఇది ఆ కిరణపుంజం మనస్సులోకి ప్రవేశించి తనపని తాను చేసుకోవటానికి ముందే కావలసిన పదార్థం. ఇది కూడా అన్వేషణలకూ, మేధాశక్తి యొక్క విశ్వసంబంధ ప్రయోజనాలకూ – అడ్డుగోడ కారాదు. దాని యందాసక్తి వుండాలి. ఆత్మనాశనానికి దారితీసే సందేహాలతో నిండినది కారాదు. అనంతనిశ్శబ్దంలో ఆలోచనలను లీనం చేయటమూ కాదు – ఆలోచనల నరికట్టటం అభ్యాసంలో భాగమైనా, మనస్సు పాక్షికంగా వ్యవహరిస్తుంది కనుక దాని పరిధి నుండి – స్వేచ్ఛ ననుగ్రహించే ధ్యేయమందు ఏకాగ్రత ఉంటే అప్పుడు మనస్సు తదతీత కాంతికీ, జ్ఞానరాశికీ, కాలువలు త్రవ్వుతుంది – జాలుతీస్తుంది. కనుక మనఃపదార్థం సర్వోత్కృష్టం కావాలి. లేకపోతే మన మనస్సుల్లో పరంజ్యోతి పాదుకొని దివ్యచైతన్యకర్మల కధీనం కాలేదు. అనంతనిశ్శబ్దం, పరబ్రహ్మసత్యం. దాని నుండి బహిర్గమించిన శబ్దమూ సత్యమే. ఈ శబ్దమే చేతన ప్రకృతిలో రూపధారణ చేసేది.

కానీ చివరకీ ప్రకృతి సమత్వమంతా అనంత తాత్త్విక సమత్వం సంపూర్ణ చైతన్య పురుషుని ఆవహించి అనంత విశ్వంలో దివ్యకాంతి, శక్తి, ఆనందాలు నిండి మానవునిలో అవతరించడం కోసమే.

మానవతత్త్వము పరా చైతన్యానికి వశమైపోవాలి

ఈ సమత్వం శాశ్వత సచ్చిదానంద సమత్వం. అమేయ పురుషుని సమత్వం. అది స్వయం సత్తాకం. నిత్యతత్త్వ సమత్వం. అది మనోహృదయాలను, సంకల్పాలను, జీవితాన్ని, భౌతికవ్యక్తినీ తన పరిధి లోనికి గుంజుకొంటుంది లేదా ఆవరిస్తుంది. అది వాచామ గోచరమైన తాత్త్విక చైతన్యంలోని సమత్వం. దానిలోనే ఆనందవాహిని దబకలాడుతుంది. ఆ కెరటాలే దివ్యజ్ఞాన స్వరూపాలు. ఆ సమత్వం దివ్య తపస్సంబంధమైనది. ఇది ప్రకృతిలో చైతన్యవంతమైన కర్మలను ప్రబోధించే దివ్యసంకల్పం. ఆ సమత్వం దివ్యానంద సంబంధమైనది. ఆ దివ్యానందం విశ్వక్రీడలో సౌందర్యలహరి, దివ్యప్రేమ, అనంతతత్త్వంలోని ఆదర్శవంతమైన ప్రశాంతత మన చేతనలోని విస్తృతాకాశ పథం. కానీ ఆ నిత్యతత్త్వంలోని ఆదర్శవంతమైన సమగ్ర కర్మ విశ్వసంబంధాలను ప్రకృతిలో స్థాపిస్తుంది. అదే మనలో తన శక్తిని వరదగా పొంగిస్తుంది. వర్షంగా కురిపిస్తుంది. సమన్వయ యోగమార్గంలో సమత్వమంటే ఇదే.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: తుమ్మపూడి కోటీశ్వరరావు.

గీత ఇంకా ముందుకు దూకి సమత్వమంటే యోగమే నంటుంది. "సమత్వం యోగ ఉచ్యతే" అంటే సమత్వమంటే బ్రహ్మం సాయుజ్యం – బ్రహ్మంగా పరిణమించటం. ఆ మహాచైతన్యంలో – సముద్రంలో నదిలాగా కలిసిపోవటం.

శ్రీఅరవిందులు

విభాగం III:

సమతను సాధించుట ఎలా?

బహ్వాంశముల సంపుటి అయిన మానవునిలో సర్వసమగ్రంగా సమతను చేకూర్చటం శ్రమతో కూడిన పని. ఈ కార్యము సాధించుటకు దైవమే సమర్థుడు. అందుకని నిన్ను ఆయనకు సర్వాంగీణంగా సమర్పించుకొనుటయే మేలైన మార్గము. ఈ సమర్పణను మొదట హృదయమందిరంలో కావించాలి. ఫలితం కోసం ఓపిక పట్టాలి. భగవంతుని పూర్తిగా నమ్మాలి. ఆయన మీదనే ఆధారపడాలి. నీ నమ్మకం ఎంత ఎక్కువగావుంటే అంత అద్భుతమైన ఫలితం దక్కుతుంది. సాధన తిన్నగా సాగటం లేదేమో అనే చచ్చు ఆలోచన పనికిరాదు. నిజానికి దైవం నిన్ను పరుగెత్తిస్తున్నప్పటికి నీ కళ్లకి అది నత్తనడక లాగే కనిపించవచ్చును. ఇది మనస్సు యొక్క దృష్టిదోషమే గాని మరేమియు కాదని నిజం తెలుసుకోవాలి. – సంపాదకుడు

సంపూర్ణ సమభావం ఏర్పడడానికి చాలా కాలం పడుతుంది. సమతాభావం లేక సమదృష్టి నెలకొనడం మూడు విషయాల మీద ఆధారపడివుంది. వ్యక్తి పరమాత్మకు తన్నుతాను హృదయ పూర్వకంగా సమర్పించుకోవడం, ఆ శరణాగతికి తోడుగా పర మాత్మ నుండి ప్రసరించే ఆధ్యాత్మిక ప్రశాంతత, మనస్సును ఆవరించివున్న దేహభావనను, రజోగుణాన్ని పట్టుదలతో ప్రయత్న పూర్వకంగా తొలగించుకోవడం – ఇది అత్యంత ఆవశ్యకమై వున్నవి.

*

దైవమే నిన్ను నడిపిస్తున్నదని నమ్ము

మనలోని అజ్ఞానము, మనల్ని అంటిపెట్టుకొనివున్న బలహీనతలు, సాధనలో ఎదురయ్యే ప్రతికూల పరిస్థితులు – ఎన్ని వున్నా, సాధకుడు, తనను దైవసంకల్ప శక్తి ముందుకు నడిపించి చివరి గమ్యమైన ఆత్మసాక్షాత్కారం

వైపు అడుగులు వేయిస్తుందనే ప్రగాఢ విశ్వాసాన్ని వదిలి పెట్ట రాదు. ఈ అచంచల విశ్వాసం అవరోధాలను అధిగమించే చిత్త స్థైర్యాన్ని మనకు ప్రసాదిస్తుంది. ఈ చిత్తస్థైర్యం వలన మన విశ్వాసం మరింత బలపడి, అవధులులేని లోకోత్తర దివ్యచైతన్య శక్తి అయిన పరమాత్మ సాక్షాత్కారానికి మార్గం సుగమం చేస్తుంది.

ఈ విశ్వాంతరాళంలోని ప్రతికూల శక్తులు సాధనలో తనకు అడ్డు తగులుతున్నా. చలించక సాధకుడు నిశ్శబ్దంగా రహస్యంగా పనిచేస్తున్న లోకోత్తర దివ్యసంకల్పశక్తియైన పర మాత్మ అనుగ్రహానికై నిరీక్షిస్తూ ఆటుపోట్లను తట్టుకుంటూ నిబ్బ రంతో ముందుకు సాగిపోవాలి.

*

సాధనలో ఒడిదుడుకులు ఎందుకు కలుగుతాయి?

సాధనాచరణలో గమ్యంవైపు తిన్నగా వెళ్లటం లేదని, ఒడి దుడుకులు కలుగుతూ తప్పు దారి పట్టి డొంకతిరుగుడుగా నడుస్తున్నట్లు తోస్తుంది. ఎందు కని? మానవజీవితం గాని, విశ్వలీల గాని మానవుని కతీతమైన కొన్ని విశ్వశక్తులచే నడిపించబడును. ఆ మహాశక్తులు అవరో ధములను తొలగించి మార్గమును తయారుచేసే వ్యూహము మన లౌకికబుద్ధికి అర్థంకాని విషయము ఈ ఒడిదొడుకులు నీకు సంకటాలు, ఉపద్రవాలుగా అనిపించవచ్చు. కాని నీవు నీ మనస్సు చెప్పే మాట విని మోసపోకుండా, నీ నిశ్చయాన్నుంచి చెదిరిపోకుండా నీ మంచికే ఇట్లా జరుగుతోంది అని గుర్తించాలి. నీ పురోగమనానికి ఇదంతా ఒక గొప్ప అవకాశంగా ఎరిగి దాని వలన లాభం పొందాలి. మరో విషయం విశ్వశక్తుల కంటె పైన అతిసమర్థవంతమైన మరియొక మహాశక్తి వున్నది నీ సాధనలో జరిగే కొన్ని సంఘటనలు వింతగా అనిపించి నిన్ను కలవర పెట్టవచ్చు. నువ్వప్పుడు ఆ పరమశక్తిని అర్థించి తదాగ మనం కోసం వేచి వుండాలి. మానవ మనస్సు ఎప్పుడూ తన సంకల్పాన్ని వెంటనే నెరవేర్చాలని చూస్తుంది. కాని దాని తెలివి ఎంత? జ్ఞానమెంత? అది స్వల్పము, సంకుచితము. పైన పేర్కొ

నిన పరమశక్తి అటులగాదు. దాని ఎత్తే వేరు. దాని దృష్టి కేవలం వ్యక్తిస్థాయి కాదు దాని వ్యూహము విశ్వకార్యనిర్వహణము. కాబట్టి నీ కర్తవ్యము ఇది. నీ లక్ష్యసాధనను దృష్టిలో పెట్టుకొని నడచుకోవాలిగాని బాహ్యపరిస్థితులు అనుకూలంగా ఉన్నాయని గాని, ప్రతికూలంగా ఉన్నాయని గాని తలవకూడదు. అవి నీ మూలసూత్రాలు అంతకన్నా కావు.

*

ఏకాత్మతాభావం జ్ఞానానికి మూలం

తన ఆత్మ ఇతర జీవరాసుల లోని ఆత్మలతో ఐక్యతా రాగాన్ని ఆలపించడం – ఆత్మ సాక్షాత్కారం వైపు జీవుడు సాగుతున్నాడనడానికి మొదటి సూచన. ఈ భావన బలపడడానికి ముందు, అందరినీ అర్థం చేసుకొని, సకల మానవులు నా వారే అనే విశాలభావంతో వారిపట్ల సానుభూతిని, సామరస్యాన్ని ప్రేమభావాన్ని ప్రదర్శిస్తూ, వారందరికీ సహాయం చేయాలనే సేవాదృక్పథం పెంపొందుతుంది.

ఈ దృక్పథం మరింత బలపడి అనేకత్వంలో ఏకత్వాన్ని వీక్షించే భావన ఏర్పడుతుంది. ఉన్నది ఏకపదార్థము, ఏక జీవన సూత్రము, ఏక మనస్సు, ఏకాత్మ – ఇదే అనేక రూపాలలో నర్తిస్తోంది అనే జ్ఞానమే నిజమైన జ్ఞానము.

ఈ ఆత్మలన్నీ సచ్చిదానంద స్వరూపాలనే భావన బలపడితే, పూర్ణజ్ఞానం సిద్ధించినట్లే. ఈ సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మమే అనేక రూపాలలో నర్తిస్తోంది అన మాట.

ఈ సర్వనామ రూపాలలో స్వస్వరూపాన్ని దర్శించినపుడు పరిమితభావం నుంచి విడుదలై అంతరంగ స్వేచ్ఛ లభించి "అంతటా నేనే వున్నాను నాకు అన్యమైనదేదీ లేదు" అనే సర్వాత్మభావన ప్రబలుతుంది ఆ మధురభావన పరమానందాన్ని, శాంతిని ప్రసాదిస్తుంది.

ఈ జగత్తంతా తానే అయినపుడు భేదభావం నశించి ఏకతాభావం వెల్లివిరిసి నపుడు జగత్తు బ్రహ్మమయంగా శోభిస్తుంది "సర్వం బ్రహ్మమయం" అన్న భావనలో స్వపర భేదం,

జుగుప్స, అసూయ, అయిష్టం, భయం, ద్వేషభావం నశించి సాధకుడు అద్వైత శిఖరాలను అధిరోహిస్తాడు పూర్ణసమతా భావన సాధనతో ఇది సిద్ధిస్తుంది.

*

పురుషసిద్ధి నిరంతరానుభూతి

తరతరాలుగా మనస్సును అంటిపెట్టుకొన్న "నేను దేహాన్ని" అనే భావన సాధకుడిని వీడిపోవాలంటే, సర్వకాల సర్వావస్థల యందు అందరిలో ప్రకాశిస్తున్న విశ్వాత్మకుడనైన పరబ్రహ్మ స్వరూపాన్ని వీక్షించ గలగాలి. "నేను చూచే ప్రతి ఒక్కరిలో నేనే వున్నాను" అనే దృఢవిశ్వాసం బలపడాలి. నేను పరబ్రహ్మ స్వరూపాన్ని అనే భావం మొదట పురుష (దైవ) చైతన్యంలో ఏర్పడి క్రమంగా ప్రకృతి (జీవ) చైతన్యంలోకి ప్రాకుతుంది. దేహభావం ప్రకృతి చైతన్యాన్ని అంటిపెట్టుకొని కొంతకాలం సాగినా అంతరంగంలో వున్న పురుషుడు, ఇదంతా కలకాలంగా వస్తున్న పాత సంస్కారాలకు అలవాటుపడిన ప్రకృతి చేస్తున్న గారడీగా భావించి నిర్లిప్తంగా వుంటాడు. పాతదేహ భావనా సంస్కారాలు పెల్లుబికినప్పుడు కొందరు వేదాంతులు ఇవి మరణంతో సమసిపోయి పరమాత్మలో లీనమైపోతాయని ఊరట చెందుతారు. సాధకుని స్వభావంలో సంపూర్ణ మార్పు రావాలంటే అంతటా పరమపురుషుని వీక్షించే దివ్యభావము, అన్ని అంగాలకు, అన్ని కణాలకు మనస్సు, ప్రాణిక, భౌతిక అవచేతనాదులకు ప్రాకాలి. అప్పుడు ప్రకృతిలోని అహం స్ఫురణ లేక దేహభావం అంచెలంచలుగా నశించి దృఢమైన సమతాభావం నెలకొంటుంది. ఈ సమభావనే బ్రహ్మభావన. ఈ బ్రహ్మభావనలో జీవి జీవయాత్ర సాగిస్తున్నా, తన్ను దివ్యత్వం నుండి వేరుపఱచే దేహభావనకు దూరమై సర్వత్రా ప్రకాశించే దివ్యత్వపు కేంద్రంగా ఉపకరణంగా భాసిస్తాడు. నేను చేసేవాడిననే భావన తొలగి నా ద్వారా విశ్వాత్మకుడైన పరమాత్మ చేయిస్తున్నాడనే భావం కలిగి కర్తృత్వభావన నశిస్తుంది కర్మలకు, కర్మఫలం అంటదు. ఇక్కడ చేసేవాడు తాను కాదు కాబట్టి,

తాను నిమిత్తమాత్రుడు కాబట్టి అతని కర్మలను అహంకారము బంధించదు. అప్పుడు సాధకుడు భగవంతుని దివ్యానందాన్ని ప్రసారం చేసే కేంద్రంగా విరాజిల్లుతాడు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: చదలవాడ వెంకట శేషయ్య; ఆర్.ఎల్.ఎన్.శాస్త్రి

సమతా సాధన – మూడు స్థాయిలు

సాధనకు సమత అతిముఖ్యమైన విషయము. ఈ సమత పూర్ణ దశకు చేరినప్పుడు సాధన చకచకా సాగిపోగలదు. అందుకనే శ్రమకోర్చి సాధకుడు సమతను సాధించాలి. దీనికి సుదీర్ఘమైన ప్రయత్నము, ఎంతో ఓర్పుతో కూడిన స్వయంశిక్షణ అనివార్యము. కోరికలు చెలరేగుతున్నంతకాలం సమత ఏర్పడదు. ఒక వేళ ఏర్పడినప్పటికి, అది కోరికల వలన విసుగుచెందటం వలనయో లేక వాటిని నిర్మూలించుట వలనయో సంభవిస్తుంది. కాని అట్టి సమత కేవలం అభావంగా, జడముగా ఉంటుందే గాని అది నిజమైన ప్రశాంతతగాని ఏకత్వభావము కానేకాదు. పరిపూర్ణమైన సమత హఠాత్తుగా సంక్రమించునది కాదు. మార్గములో పెక్కు మజిలీలు, స్పష్టమైన దశలు సంభవిస్తాయి.

సహనము

ప్రారంభదశలో ముఖ్యంగా కావలసిన గుణము సహనము. ఎందుకంటే బాహ్యాస్పర్శల వలన కలిగే బాధలను ఓర్పుతో భరించి సమాధానపడాలి. మనలోని ప్రత్యాణువు ఇటులనే ప్రవర్తించటం నేర్చుకోవాలి. అనగా కష్టాల నుండి పారిపోవటంగాని, సుఖాలను ఆహ్వానించటంగాని పనికి రావు. అన్ని సన్నివేశములను ఎదుర్కొని, ఓర్చుకొని, ఓరిమితో సహించి అతిక్రమించాలి. కేవలం మనకు కలిగే సంఘటనలను మాత్రమే కాకుండా, పైలోకముల నుంచి క్రిందిలోకముల వరకు

మన సానుభూతి వలన కలిగే స్పర్శల నన్నింటిని అదే విధంగా ఉదాసీనముతో వహించాలి.

మన పరిసరాల నుండి మనకు చాల ఒత్తిడులు – మనుషుల వలన, వస్తువుల వలన, అదృశ్యమైన శక్తుల వలన, దేవతల వలన, దానవుల వలన – కలుగుతూ వుంటాయి. ఇవన్నియు మన అంచంచలమైన ఆత్మసాగరంలో తటస్థించే ఆత్మ యొక్క విభిన్నమైన అనుభూతులుగా పరిణమిస్తాయి. ఇది చాల గుండెనిబ్బరముతో ఎదుర్కొనవలసిన ప్రథమ ఘట్టము. మన ఇంద్రియములు, హృదయము మనస్సులతో నిశ్చలముగా ఓర్చుకొని కష్టసమయములో దైవసహాయమును పొందిన యెడల ఇది సాధ్యమవుతుంది. ఈ ప్రక్రియల ద్వారా దైవము నిన్ను క్రమక్రమంగా సమతదిశగా నడిపిస్తాడు. అందుకని నీవు ధైర్యస్థైర్యములతో జ్ఞానము కలిగియో లేక బాధలకు ఓర్చుకొనియో ఈ ప్రక్రియను కొనసాగించవలెను.

భక్తితో పరవశమై దేవుని హస్తములతో నీ తత్త్వమును నవనీతమువలె మృదువుగా చేయాలిగాని కఠినమైన తపశ్చర్యలతో శరీరమును శిథిలపరచకూడదు. ఇటుల మలచుకొనిన యెడల భవిష్యత్తులో కలగబోయే గాఢానుభూతులను నీ శరీరం భరించగలుగుతుంది. లోతైన శాంతి, నిజమైన ఆనందము అరుదెంచ గలవు. ఈ దశలో నీ శరీరము ప్రకృతి సిద్ధమైన అర్భకత్వాన్ని విడనాడి, బలమును పుంజుకొని ముందర రానున్న పరీక్షలకు సంసిద్ధమౌతుంది.

తాత్త్విక స్థాయి

ఉన్నతాసనం మీద కూర్చొని దేనివలన చలించకుండా వుండటం ఈ స్థాయి లక్షణము. పొంగిపోవటంగాని, కుంగిపోవటంగాని, సుఖానుభూతుల కోసం అర్రులు చాచటంగాని బాధలను చూసి భయపడటంగాని లేని స్థితి. నువ్వు పై భూమికలలో సుఖాసీనుడవై ఈ క్రింద జరిగే వ్యవహారానికి – మనుషులు, సన్నివేశాలు, శక్తుల విన్యాసాలు, నీ ఆలోచనలు, ఇంద్రియానుభూతులు, చేష్టలు అటులనే

ఇతరులకు వర్తించు ప్రక్రియలు – ఏమాత్రం చలించకుండా గమనిస్తూ వుంటావు. ఇది సమతను విస్తృతము చేసి దాని అంతస్థును పెంచే ప్రక్రియ. నైష్కర్మ్యముగాని సన్యాసముగాని శిథిలావస్థకాని కాదు. విసుగు, ప్రయాస, నిరాసక్తతల వలన కలిగే జుగుప్సాభావమూ కాదు. కోరికలను సంతృప్తిపరచటం వలన మొహం మొత్తటమో లేక కోరికలు తీరకపోవటం వలన నిరాశగా పరిణమించటమూ కాదు. లేదా అహము, నిరాశ, నిస్పృహాలు జెంది తన లక్ష్యమును సాధించలేకపోయానే అని విషణ్ణము కాకూడదు.

వెనుకంజ వేయుట

అపరిపక్వమనస్కులే ఈ విధంగా వెనుకాడుతారు. కాని అదీ ఒకందుకు మంచిదే. ఆశాపర్థులను ప్రాణికప్రకృతులను ఉరకలువేసి ముందుకు జొరబడిపోయి ప్రమాదాలకు గురికాకుండా కళ్ళెం వేస్తుంది. అది వారికి లాభమే అవుతుంది. కాని మనకు కావలసింది ఘనతరమైన ఉదాసీనత, ఉన్నతస్థాయి నందుకొని సాధారణమైన లౌకిక స్పర్శల కతీతంగా వుండుట; వ్యవహారములను గమనించి వాటిని ఆమోదించుట లేక తిరస్కరించుట. అయితే ఆమోదించినప్పుడు బంధనముగాని తిరస్కరించినప్పుడు విసర్జనభావముగాని వుండదు.

సాధకుడు ప్రకృతి కార్యకలాపాలకు దూరమై, (వాటికి మూలమైనప్పటికి వాటితో జోక్యములేని) అవ్యక్త పరబ్రహ్మముతో సన్నిహిత సంబంధాలను పొందుతాడు. విశ్వలీలకు వర్తనమునకు అతీతమైన నిత్యసత్యములోని భాగమై ఆ అఖండానుభూతిని కూడా పొందుతాడు. ఇది నిశ్శంసయముగా ఒక మహత్తరమైన దివ్యానుభూతి. ప్రపంచంలోని రమ్యమైన లీలావిశేషముల వలనగాని, పెనుతుఫాను వంటి వైపరీత్యముల వలనగాని ఏమాత్రం చలించకుండా చెదిరిపోని ప్రశాంతస్థితి. సమతాభావము వృద్ధిపొందుతున్న కొద్ది సిద్ధియొక్క స్థాయి కూడ మరింత గాఢంగాను బహుముఖంగాను పరిణమిస్తుంది. పైన చెప్పిన రెండు అంతరపరివర్తనాస్థాయిలలో మనం స్థిరపడిపోకుండా వాటిని

దాటిపోయినప్పుడు మరియొక స్థాయిని – ఒక మహోవైభవోపేత మైన దివ్యసమత్వమును పొందెదము. అది మరియొక చేతనా స్థాయి. మరియొక పరిణామఘట్టము. మరోలోకం లోకి ప్రవేశము. ఆ దివ్య ఆర్ద్రత, ఆ ఆనందఘనము, సర్వమును అవగాహన జేసుకొని సర్వమును తనలో ధరించగల ఆత్మస్థాయి. సర్వమును ఆలింగనము జేసికొనగల సంపూర్ణసిద్ధి. ఇది ఒక పరమోచ్ఛమైన దశ. దానిని సంపాందించుకొని నప్పుడు కలిగే పారవశ్యము అత్యద్భుతము అవాఙ్మానసము పరమానందము. భగవంతుని సన్నిధానంలో పరాశక్తి ఒడిలో ఓలలాడుట. పరమానందమును పొందుట. నీకు కలిగిన ప్రతియొక్క అనుభూతి లోను పరా కాష్ఠకు జేరుట. నీ శక్తి అంతా సామర్థ్యముగాను, శాంతి అంతా ఆనందముగాను, అచలత్వమంతా చరాచర జగత్తులోని లీలా విలాసంగాను పరిణమించును. ఈ ఉన్నతోన్నతమైన సిద్ధి కలు గుటకు, పైన సుస్థాపితమై వున్న అచంచలభావము మారాలి. సాధకునికి మొదట్లో ఈశ్వారానుభూతి అచంచల స్థాయిలో కలుగుతుంది. ఆ భావము మరింత ప్రగాఢమైన తన అచంచల భావమునకు భంగము వాటిల్లకుండానే క్రియాశీలభావము కలుగు తుంది. ఇది సర్వసమర్పణభావము యొక్క గంభీరమైన స్థాయి. అనగా ప్రపంచంలోని దుఃఖసంఘటనలను నిస్సహాయముగా చూస్తూ భరించటం కాదు. వాటిలో కూడ ప్రేమ, ఆనందము, పరవశము కలుగుతాయి.

ఇప్పుడు సమర్పణ మరియొక స్థాయికి జేరినది. దైవేచ్ఛను మాత్రమే పొందటం కాకుండా అందులోని దివ్యజ్ఞానము కూడా గుర్తించబడుతుంది. దివ్యప్రేమను పొంది పరవశమగుట ఆ స్థాయి యొక్క లక్షణము. నీవే ఆ పరమాత్మతో సాయుద్యము జెంది ఈశ్వరజ్ఞానము, ప్రేమానుభూతులలో ఓలలాడెదవు.

మహర్షులు దివ్యజ్ఞాన సంపన్నులై శాంతిసమత్వములను పొందెదరు. అయితే ఆ శక్తిలోను, శాంతిలోను నిశ్చలత్వములోను ఒక ఏకతాభావము భాసిస్తుంది. కాని పూర్ణయోగి ఆ స్థాయిని దాటి, ఆ స్థిరత్వము నుండి విముక్తమైన, ఆద్యంతములు లేని

ఒక సర్వగత పరమానుభూతిని అనుభవిస్తాడు. ఈ సిద్ధి కేవలం స్థిరత్వమునకే పరిమితం గాదు. గతిశీలము గూడ. మొత్తం చరాచర సృష్టిలోని సమస్త స్పర్శలను పరమానందమైన సమత్వముతో గ్రహించగలము.

ఆ స్పర్శలు నీకు ఎటువంటి భావమును కలుగ జేయునో తెలుసా? అఖండము, అవ్యాజము అయిన దివ్యప్రేమ, దివ్యానందము, సర్వవస్తువులలోను నిగూఢమై యున్న కేవలానందము. విశ్వగతమైన ఈ పరమానంద ప్రాప్తి ఆత్మయొక్క పరమసిద్ధి. హృదయకవాటములను తెరచి అనంతము, అత్యద్భుతమైన ఆనందానుభూతిని పొందుట[1]

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి;. ఆర్. లక్ష్మిప్రసాదమ్మ

బాహ్యపరిస్థితులకు మానవుని పరిస్పందన

యోగులు హిమాలయ పర్వతాలలో ఏకాంతజీవితం గడుపుతున్నంత వరకు వాళ్ళకే బెడదా ఉండదు. బాహ్యప్రపంచంలోకి అడుగుపెట్టగానే దాని మర్యాదలకు వడ్డింపులకు గురవుతాడు. ఈ మనస్సు ఎంత చెడ్డదో తెలుస్తుంది. నిజానికి బాహ్యామనస్సు చాలా చిన్నది. అర్భకురాలు. విశ్వస్థాయిలోని గంభీరమైన చేతనా విన్యాసములను అది ఎట్లా ఎదుర్కొనగలదు? దాని వెనుక వున్న ఆత్మయొక్క బలంతో ఎదుర్కొనగలదు. ఆత్మ బలము పూర్తిగా ఆవిష్కారమైనప్పుడు మనస్సు శక్తివంతమై ప్రపంచాన్ని పరిపాలించగలదు. ఈ వివరాలను ఈ శీర్షికలో చదవండి.

— సంపాదకుడు

---

[1] కామనను పూర్తిగా నిర్మూలించి సమతయెక్క పరమోచ్చస్థాయికి జేరుకొన వలెనన్న, అహంతను నిర్మూలించే కార్యక్రమాన్ని ముందరే పూర్తి చేయాలి.

బాహ్యప్రపంచంలోని అనేక విషయాలు నీ మీదికి దాడిచేసి నిన్ను కలవరపరుస్తూ ఉంటాయి. నీ బాహ్యామనస్సు వీనిని తట్టుకొనలేదు. ఎందుకని? దాని పరిమాణం చాల చిన్నది కాబట్టి. భూలోకం ఎన్నెన్నో చేతనాశ్రేణులకు, గంభీరమైన శక్తులకు ఆలవాలము. మనస్సు వాటిని నిలదొక్కుకొని తన వ్యక్తిత్వాన్ని ధృవపరచుకొంటోందనటానికి ప్రమాణం అందులో నిగూఢమైన ఆత్మబలమే. అయినా ఆ శక్తిలోని అపారతనూ, జీవిత సమస్యలను ఎదుర్కొనగల బలాన్ని బాహ్యామనస్సు ఇవ్వజాలదు. అలా ఇవ్వగలిగితే వీలయినంత కృషితో అది వెంటనే తన ప్రపంచానికి దీటుగా దానిమీద ఆధిపత్యం సాధించ గలుగుతుంది. కొన్ని ప్రభావాలకు లోనయి సమస్యలను తాత్కాలికంగా లేదా శాశ్వతంగా, కొంతవరకు లేదా సంపూర్ణంగా సమతూచి జీర్ణించుకో గలుగుతుంది. భావప్రేరితాలకు, ఆహ్లాదం, ఆనందం, తృప్తి, ప్రీతి, మోహము వంటి వాటికి లోనవుతుంది. లేదా అంగీకారము, సమ్మతి, అవగాహన, విజ్ఞానము, ప్రీతి వంటి మానసిక ప్రక్రియలకు లోనవుతుంది. అభీష్టము, ఆకర్షణ, కోరిక, కొనసాగింపు, పదే పదే కథనం చేయటం, పునరావృతం చేసి, వాటిని సాధించి జీవితాన్ని ఆహ్లాదకరం చేయాలని ప్రయత్నిస్తుంది. ఎదురయ్యే ఇతర ప్రభావాలు దానికి లోబడనంత బలంగాను, తృప్తికలిగించ లేనంత బలహీనంగాను ఉంటాయి. వాటిని తనతో సమానం చేసుకోలేక పోతుంది. అవి తనతో పోలనివి. తనతో పొసగనవి. అందువలన విచారము, వేదన, దుఃఖము, అసంతృప్తి, అయిష్టత, అనంగీకారము, తిరస్కారము, తెలుసుకోలేకపోవటం, గ్రహింపలేకపోవటం, అసమ్మతి పొడసూపుతాయి. వీటి బారి నుండి బయటపడేందుకు, అవి పునరావృతం కాకుండా ఉండేందుకు బాహ్యామానసము ప్రయత్నిస్తుంది.

వీటివలన భయము, కోపము, కుంచించుకుపోవటం, భీతి, జుగుప్స, విసుగు, భిడియము ఏర్పడుతాయి. వాటినుండి విముక్తి పొందాలని ఆశించినా వాటిని వదలించుకునే వీలుండదు. వాటితోనే విడరాని బంధం ఏర్పడి, అలా ఎందుకు జరిగిందో ఆ

కారణాలను, వాటి ఫలితాలను తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఈ ప్రభావాలు మన కోరికలతో ముడివడి జీవితంలో ఒక భాగమయ్యాయి. వాటిని సంబాళించలేని అశక్తత మన స్వభావంలోని కొఱతలలో ఒకటి. కొన్ని ప్రభావాలను సాధారణ మనస్సు దూరంగా లేదా తటస్థంగా ఉంచగలుగుతుంది. వీటికి గల సహజప్రతిక్రియ కచ్చితమైన ఆమోదము కాదు; సంతోషానుభవము గానీ, తిరస్కృతిగాని, మథనపడటం కానీ కాదు. వస్తువులు, మనుషులు, సంఘటనలు, భావాలు, చేతలు – మనస్సుకు ఏది తోచినా ఈ మూడు తరహాల ప్రతిక్రియలుంటాయి. సార్వత్రికమే అయినా వీటిలో ఇదమిత్థమన్నది లేదు. అన్నింటికీ ఒకటే పద్ధతి అనే క్రియాశీలక శ్రేణి అంటూ ఏదీ లేదు. వివిధ సమయాల్లో, వివిధ పరిస్థితుల్లో ఒకటే ప్రమాణమంటూ నిర్దిష్టత లేదు. అదే ప్రభావం ఒకసారి కనబడినా అది ఆహ్లాదకరం, నిర్దిష్టము, ప్రతికూలము లేదా వ్యతిరేకార్థము, ఉపేక్ష, తటస్థ ప్రతీకారము కావచ్చు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: డా॥ జె. మంగమ్మ

సమత మరికొన్ని విశేషాలు

యోగానికి సమతకి చాల సన్నిహిత సంబంధమున్నది. సమత స్థిరత్వ చరత్వ స్థాయిలలో భాసించవచ్చును. యోగసిద్ధులన్నీ మొదట బీజప్రాయంగా లోలోపల అంకురించి, మెల్లిమెల్లిగా బాహ్యములో కూడ వ్యాపించి, పిదప సాధన పరిపక్వమౌతున్న కొద్ది ప్రగాఢమైన విస్తృతి చెంది విరాడ్రూపమును పొందును. సమత కూడ మొదట మనని అపరప్రకృతి నుండి విడిపించి దైవతత్త్వం లోకి ప్రవేశపెడుతుంది. ఆ తరువాత బహిరావణశీలమై జీవితంలోని సకల సన్నివేశములు దైవకార్యములే అని నిరూపించి ఆనందతత్త్వములో ఓలలాడి

స్తుంది. లోన ఏర్పడిన శాంతి క్రమేపి మనస్సును, దాని ఆవేశములను, ప్రాణిక భౌతికములను సహితము ఆక్రమిస్తుంది. మనస్సు యొక్క కామనలు, అహంకారము యొక్క చేష్టలు ఆత్మశాంతిలో కరిగిపోతాయి. మేధాబుద్ధికూడ చిత్తవృత్తులను నిరోధించి సత్యమును గుర్తించటం నేర్చుకుంటుంది. ఇంద్రియములు కూడ తమ క్షుద్రవృత్తులు క్షీణించిపోగా పరమశాంతితో శోభాయమానంగా భాసిస్తాయి. అంతరాత్మలోని శాంతి క్రమేపి బాహ్యమానసము లోనికి వ్యాపించగా అది కూడ గంభీరమైన పరమానంద ముద్రను వహిస్తుంది. — సంపాదకుడు

సమత యొక్క రెండు ముఖాలు: స్థిరత్వము, చరత్వము

సమత రెండు స్థాయిలలో రాణించవచ్చును — స్థితి, గతి. అపరాప్రకృతి నుండి విముక్తమై నిశ్చలము, ప్రశాంతము అయిన దైవ సామ్రాజ్యము లోనికి ప్రవేశించుట ఒకటి. జగత్పరిణామములో కూడ అదే అనుభూతిని పొందుట రెండవది. పరాప్రకృతి యొక్క విరాడ్రూపములో దైవము యొక్క అనంతజ్ఞానము, అనంత క్రియాశీలత, ఆనందము అనుభవములోకి వచ్చును. సమత యొక్క మొదటి స్థాయి నిష్క్రియము, నిషేధాత్మకము. రెండవది సక్రియము — జీవితపు సన్నివేశముల బాహ్యరూపములను చూసి మోసపోక, ఏమాత్రం చలించక, తటస్థమై, ద్వంద్వములు మనను బలవంతంగా దుష్కార్యములలోకి దింపే ప్రయత్నములకు లొంగిపోకుండా ఉండుట. అప్పుడు ఏ ఒక్క మనిషికి జరిగే సంఘటనలు కేవలం వ్యక్తిగతములు కావనియు, మహాచైతన్యము యొక్క చేష్టలే అనియు గుర్తించి వాటిని మనలోని దివ్యనేత్రంతో దర్శించటం జరుగుతుంది. బాహ్యదృష్టికి ద్వంద్వములుగా గోచరమయ్యే విషయములు కూడ వాటి యథార్థరూపములో కనపడతాయి. మొదటి దశలో బ్రహ్మము యొక్క ప్రశాంత నిశ్చలత్వము మాత్రమే అనుభూతమౌతుంది; అంతటితో ఆగిపోకుండా ఆనందస్థాయిని కూడ అందుకుని అందులో ఓలలాడుతుంది

రెండవస్థాయిలో. *ఈ విధంగా మానవుని నిత్యజీవితంలోని ప్రతియొక్క సన్నివేశము కూడ దివ్యజ్ఞాన శక్త్యానందములతో విరాజిల్లుతుంది.*

నిష్క్రియత్వపు సమత్వము – మూడు వైఖరులు

నిష్క్రియమైన సమత్వమును సాధించటానికి చేయవలసిన కృషి మూడు విభిన్న పద్ధతులు లేక వైఖరులపై ఆధారపడి వుంటుంది. అవే సహనము, ఉదాసీనత, అర్పణ (శరణాగతి). ఈ మూడూ ఒకే గమ్యానికి దారితీస్తాయి.

పరిస్థితులపట్ల ఉదాసీనత

మనలను అన్నివైపులనుండి ముట్టడించ చూచే సర్వసంబంధాలు, తాకిడులూ, ఇంద్రియగోచర ప్రకృతి యొక్క సంవేదనలను భరించగల మనలోని ఆత్మశక్తిపై ఆధారపడి ఉంటాయి. కాని వాటి ఉద్వేగాలకు, సంవేదనలకు, క్రియాశీలతగల బౌద్ధిక ప్రతిచర్యలకు లొంగవు. వీటిపై ఆధిపత్యం వహించాలని కోరే ఆత్మ బలమున్నా, సమానశక్తిని కలిగి ఎదురుదాడి చేయగల ప్రత్యర్థిశక్తిని వీటిపైకి మళ్ళిస్తుంది.

ఆనందదాయకం కాని తాకిడులనుండి తప్పించుకోవటానికి గాని, వాటిని దూరంగా ఉంచి, తనను తాను రక్షించుకోటానికి గాని మార్గాన్ని ఇది అన్వేషించదు సరి కదా, అటువంటి తాకిడులను ముఖాముఖి ఎదుర్కొని, అనుభవపూర్వకంగా పట్టుదలతో, మనోధైర్యంతో వాటిని తట్టుకొని భరించగల సమతౌల్యాన్ని, గంభీరమైన సహనశీలతను నేర్చుకుంటుంది. తత్ఫలితంగా మూడు ప్రయోజనాలు కలుగుతాయి. ముందుగా, పూర్వపు అసహనం అంతా సహనంగా మారుతుంది. బాధలను తట్టుకునే స్థాయి పెరుగుతుంది. ఆత్మకు సహనశీలత పెరగటం వల్ల మనకు తగిలే సమస్యలు, బాధలు దుఃఖాలు, చాలావరకు మనను కలవరపెట్టలేవు.

సాక్షిభావము

అంతేగాదు. చేతనాప్రకృతి ద్విధా విభాజ్యం అవుతుంది. అందులో ఒకటి సాధారణమైన మానసిక భావోద్రేకత్వము. ఇందులో మామూలుగా జరిగే ప్రతిచర్యలు జరుగుతూనే ఉంటాయి. రెండవది ఉన్నత సంకల్పానికి, వివేచనకు సంబంధించినది. ఇది దిగువస్థాయి ఉద్రేకాలకు ప్రభావితంకాదు. వాటిని అంగీకరించదు, ఆమోదించదు, వాటిలో పాల్గొనదు. ఇందువల్ల అధోప్రకృతి తన శక్తిని, ఉధృతిని కోల్పోవటం ప్రారంభిస్తుంది. ఆ ఉన్నత సంకల్ప వివేచనల నుండి లభించే ప్రశాంతతకు లోనై ఉంటుంది. క్రమేణా ఈ ప్రశాంతపూర్వక దృఢత్వము, మానసిక భావోద్రేక, ఇంద్రియ, ప్రాణిక భౌతిక స్థితులను తనవిగా చేసుకుంటుంది. దీనినుంచే

ఇంద్రియాను భూతులు ఆత్మాను భూతులుగా మారును

మూఢవశక్తి ఆవిర్భవిస్తుంది. ఇది తన సహనశీలత, యాజమాన్యముల వలననూ, అధోప్రకృతిని వేరు చేసి దూరంగా ఉంచటం వలననూ, సాధారణమైన ప్రతిచర్యలను వదలించు కోవటమేగాక అవసరమైతే, ఇచ్ఛాపూర్వకంగా, మన అనుభవరీతులకు ఆత్మశక్తితో పునరాకృతి కలిగించ గలదిగా ఉంటుంది. ఇది సుఖదాయకమైన మరియు దుఃఖదాయకమైన ప్రతిచర్య లన్నిటికీ వర్తిస్తుంది. ఆత్మ వీటికి లొంగదు. వీటి ప్రభావంలో పడదు. కష్టసుఖములను కలిగించే తాకిడులను ఇది ప్రశాంతంగా భరిస్తుంది. వాటి ప్రేరణలకు లోబడడానికి ఇది తిరస్కరిస్తుంది. అంతేకాక, ఉల్లాసకరమైన సుఖభోగాల వెంట మనస్సు వెంబటి పడటాన్ని నిరోధించి, దాని స్థానే ఆత్మయొక్క ప్రశాంతతను పాదుకొల్పుతుంది.

విజ్ఞానాన్ని, దాని పరిమితులను ప్రశాంతంగా గ్రహించ గలిగే యోచనాత్మక మనసుకు కూడా దీనిని వర్తింప జేయ వచ్చు. ముగ్ధులను చేయగల ఆకర్షణీయ సూచనాత్మక యోచనలకు లొంగిపోవటంకాని, జుగుప్సను కలిగించే, అలవాటులేని అనాసక్త అయిష్ట సూచనాత్మక యోచనలను త్రిప్పికొట్టబడటం

గాని చేయక, పక్షపాతరహిత దృష్టితో, సత్యాన్ని నిరంతరం గమనించే సంకల్పాన్ని సుస్థిరపరచుకుంటుంది.

ఉదాసీన, అనాసక్త వైఖరి (ప్రజ్ఞాన మార్గం)

ఆత్మ యొక్క ఆధిపత్యము

రెండవ మార్గము పక్షపాతరహిత (అనాసక్త) ఉదాసీనత – ఆకర్షణలను, వికర్షణలను ఒకే మారు తిరస్కరించటం! వాటి కోసం తేజోవంతమైన ఉద్రేకరాహిత్యాన్ని, వాటిని నిరోధించగల తిరస్కారభావాన్నీ అభివృద్ధి పరుస్తుంది. సంబంధరాహిత్యపు నిరుపయోగపు అలవాటు ఇది. ఇచ్ఛ అనేది ఎప్పుడూ అవసరమే ఐనా ఈ తత్త్వము ఇచ్ఛపై కంటె విజ్ఞానము పైననే ఎక్కువగా ఆధారపడుతుంది. ఈ వైఖరి భావోద్రేకాలను మనః బాహ్య జనిత భ్రమలుగాను, ఏకసమ ఆత్మ యొక్క నిశ్చల సత్యమునకు అర్హతలేని అల్పప్రేరణలుగాను, ప్రాణిక భావోద్వేగపు అలజడులుగాను భావిస్తుంది. ప్రాజ్ఞుని యొక్క ఉద్వేగ రహిత నిశ్చల పరిశీలనాత్మక ఇచ్ఛ దీన్ని తిరస్కరించాల్సి ఉంటుంది. ఈ వైఖరి మనసు నుండి కోరికను తొలగిస్తుంది. పై ద్వంద్వ విలువలను వస్తుప్రపంచానికి ఆపాదింపజూసే అహాన్ని వదిలించుకుంటుంది. కోరిక స్థానంలో పక్షపాతరహిత, ఉదాసీన ప్రశాంతతనూ, అహం స్థానంలో ఆవేశానికి గాని, ప్రాపంచిక తాకిడులకు గాని గురియై చిక్కులలో పడని విశుద్ధాత్మను ఉంచుతుంది. దీని వల్ల ఉద్వేగపూరిత మనసు శాంతపడటమే గాక ప్రాజ్ఞుడు అజ్ఞానపు ఆలోచనలను తిరస్కరించి, శాశ్వతమైన మార్పుచెందని ఏకైక సత్యం వైపుగా ఎదుగుతాడు. తత్ఫలితంగా, ఈ మార్గంద్వారా శాంతిని చేరుకునే మూడు శక్తులు సిద్ధిస్తాయి.

అంతరంగిక ప్రశాంతత

తొలుతగా తెలిసే విషయం ఏమిటంటే, మనసు జీవితంలోని అల్పమయిన ఆనందాలకు, ఇబ్బందులకు స్వచ్ఛందంగానే బందీయై యున్నదనేది. నిజానికి ఈ సుఖదుఃఖాలు మనసు యొక్క అంత

రంగంపై ఏమాత్రం పట్టుగలవి కావు. క్షణికమైన బాహ్యావిషయాల వలన అలవాటుగా వస్తున్న నిస్సహాయ నిర్ణయాలను ఆత్మ, కావాలనుకుంటే తేలికగా వదులుకోగలదు. రెండవది ఏమనగా, ఇక్కడ కూడ వేరొక విభజనకు అవకాశం ఉన్నది. ఇప్పటికీ పాత అలవాటు ప్రకారం క్రింది స్థాయి లక్షణాలకు లోబడి ఉండే బాహ్యామనసుకూ, ఆత్మయొక్క ప్రశాంతతలో ఉంటూ, దానినుండి దూరంగా ఉండే ఉన్నతస్థాయి హేతు సంకల్పాలకూ ఒక మానసికమైన విభేదం ఉంది. ఇంకో విధంగా చెప్పాలంటే నిమ్నత్వంలో ఉండే విభాగాల కలకలంలో జోక్యం చేసుకోకుండా, కనీసం వాటిని అంగీకరించకుండా, కేవలము (దూరాన్నుంచి) వాటిని గమనిస్తూ ఉండే ఒక ప్రత్యేక అంతరంగ ప్రశాంతత మనలో వృద్ధి అవుతూ ఉంటుంది.

మొదట్లో ఈ ఉన్నతమైన సంకల్పహేతువులు తరచు మసకబారి యుండటం, ఆక్రమణకు గురి అవటం, నిమ్నాంగాల ప్రేరణకు లోబడటం జరిగినా, క్రమేపి ఈ ప్రశాంతత అనివార్యము, శాశ్వతముగా మారి ఎంతటి హింసాయుత తాకిడులకైనా చలించకుండా ఉంటుంది. *(నాదుఃఖేన గురుణాపి విచాలయతే)* అంతరంగంలోని ఈ ప్రశాంతత బాహ్యామనసుకు చెందిన ఇబ్బందులను శైశవంలోని అల్ప సుఖదుఃఖములవలె భావిస్తూ, వాటితో సంబంధము, జోక్యము చేసికొనక, ఒక ప్రత్యేకమైన ఆధిక్యతను కలిగి యుంటుంది. వాటిని తనవి కానట్లుగానూ, శాశ్వతము కానట్లుగానూ భావిస్తూ ఉంటుంది. చివరకు బాహ్యామనసు కూడా. ఈ ప్రశాంత అనాసక్త నిశ్చలత్వాన్ని క్రమంగా అంగీకరిస్తుంది. ఇంతవరకు అలవాటుగా తాను చేస్తూ వచ్చినట్లు సుఖాలకు ఆకర్షింపబడటం, దుఃఖాలవలన బాధపడటం, లేక వాటికి అసహజ ప్రాధాన్యత ఇవ్వటం మానివేస్తుంది.

ఆత్మరతి

ఈ విధంగా మూడవశక్తి ఆవిర్భవిస్తుంది. అది విశాల నిశ్చల ప్రశాంతతకు చెందిన ఒక సర్వవ్యాపక శక్తి; తానుగా విధించుకొన్న స్వీయ హింసాత్మక

విచిత్రతత్త్వము యొక్క ముట్టడి నుండి ఒక పరమానందభరిత విముక్తి; అశాశ్వత విషయజనిత సంఘర్షణ, సంక్షోభాలను తన శాశ్వతత్వముచే తొలగించే గాఢ నిశ్చల విశేష ఆనందపు అనంత శాశ్వత స్పర్శ *"బ్రహ్మ సంస్పర్శం అత్యంత సుఖం అశ్నుతే"*. ఆత్మ ఆత్మానంద స్థాపితమై ఉంటుంది. చైతన్యము, ఏకము అనంతము అయిన ఆత్మానందములో ఉండి, సుఖదుఃఖాల బాహ్యా స్పర్శలకై ఏమాత్రము తహతహలాడదు. తాను విధిగా పాల్గొన వలసిన అవసరం లేని నాటకమును లేక నటనను తిలకించే ప్రేక్షకుని వలె అది ప్రపంచాన్ని వీక్షిస్తుంది.

దైవేచ్ఛకు విధేయమై యుండుట:

భక్తి తత్పరత

హృదయమార్గము మూడవది విధేయత లేక వినయశీలత్వము. ఇది దేవేచ్ఛకు లొంగి యుండి, ఓర్పుతో సహించే క్రైస్తవం లోని "తితీక్ష" గాని, సంఘటనలను విశ్వజనీన సంకల్పము యొక్క కాలానుగుణమైన అభివ్యక్తిగా ఆమోదించే నిరహంకారత్వముగాని, పరమపురుష డైన దేవునికి పూర్తిగా స్వాధీనం అయి వుండటంగాని కావచ్చును. పై మూడు మార్గములలో మొదటిది సంకల్పమార్గము. రెండవది ప్రజ్ఞానమార్గము కాగా ఇది భక్తిసిద్ధాంతముతో అతిసన్నిహిత ముగా కలసియున్న హృదయప్రవృత్తి మార్గము. దీనిని ఆసాం తం సాధిస్తే పై విధంగానే పరిపూర్ణ సమత్వానికి చేరుకుం టాము. ఎందుకంటే అహం యొక్క బంధం వీడిపోయి వ్యక్తిగత అపేక్ష అదృశ్యం అవుతుంది. సంతోషం కలిగించే విషయాలకై

భగవంతునితో ఐక్యము

ఆతృతపడటం, బాధ కలిగించే వాటిని గురించి దుఃఖపడటం అనే లక్షణానికి మనం ఎంత మాత్రము బందీయై యుండ బోము. వాటిని ఆతృతతతో ఆమోదించటంగాని, కలవరపడి తిర స్కరించటం గాని చేయము. మన సత్తకు (ఉనికికి) యజమాని అయిన భగవంతునికి వాటిని నివేదిస్తాము. వాటి వలన మనకు కలిగే వ్యక్తిగత ఫలితాల విషయంలో మన ప్రమేయము క్రమేణా

తగ్గించుకుంటాము. *ఒక్క విషయానికి మాత్రమే ప్రాధాన్యత నిచ్చెదము – భగవంతుని చేరాలి. ఆయన యొక్క విశ్వజనీన అనంత అస్థిత్వంతో భావైక్యానుబంధం పొందాలి. భగవంతునిలో కలసిపోవాలి. ఆయన యొక్క వాహినిగా, పరికరంగా, సేవకునిగా, ప్రియునిగా ఆయన యొక్క అనుబంధంలో ఆనందిస్తూ ఉండాలి. ఇక సుఖదుఃఖాలకు మరే కారణమూ లేదు. అంతా బ్రహ్మమయం!* అయినప్పటికి సాధారణ మనుష్యగతమైన భావావేశాలు కొంతకాలము కొనసాగవచ్చు. క్రమేపి క్షీణించి భక్తితత్పరత వలన కలిగిన పారవశ్యతలో అవి కరిగిపోవును. మనస్సంతయు దివ్యప్రేమానందోన్నతుల చేతను, జ్యోతిప్రకాశముల చేతను ఆక్రమింపబడును. ఇక సాధారణ భావోద్రేకములన్నియు ఆ మహాభావములో నిమజ్జనమైపోవును. అపుడిక దైవసాయుజ్యము యొక్క మహాభావము, తల్లక్షణములైన మహదానందము, భాషతో వర్ణింపనలవికాని ఒకానొక అచలత్వములే (స్థిరత్వము) భాసించును. *మామూలు మానవునికి కలిగే ఇష్టాయిష్టములన్నియు వాటి ఉనికిని కోల్పోవును. మూలరూపములలోనే భాసించును.*

ఈ మూడు మార్గములు వేర్వేరు స్థలములలో మొదలైనప్పటికి ఒకే గమ్యమును చేరును – మనస్సును బాహ్యాస్పర్శలకు అతీతము గావించుట, ఆత్మను వేరుచేసి ప్రకృతి సంచలనములకు దూరము గావించుట.

క్రియాశీల సమత్వము

ఇప్పుడు మనము ఒక సుస్థిరమైన సమతా స్థాయికి జేరుకొంటిమి. ఆచరణలోను, ప్రపంచ లీలలోను కూడ క్రియాశీలము గావించుట సమత యొక్క తదుపరి ఘట్టము. నిజమే కదా మరి. మనకు సిద్ధించిన సమత్వమును ప్రపంచము నుండి దూరంగా నిలబడి గమనిస్తూ ఉండుట మాత్రమే కాదు. *కార్యరంగము లోకి దుమికి ఆత్మయొక్క సుస్థిరత్వముతో దానిని ఆక్రమించి, వశము జేసుకోవాలి. ఇది సాధ్యమే – ఏలన ప్రకృతి యనగా ఆత్మకు*

శత్రువు కాదు. అది కూడ ఆత్మాభివ్యక్తియే. విశ్వాత్మఖేలనమే. దైవము యొక్క క్రీడయే. అటువంటప్పుడు ఈ విషయము మానవ మనస్సుకు ఎందుకు గోచరించదు? జడపదార్థములో అంతర్లీన మైన కారణంగా అది పొందిన అజ్ఞానమే దీనికి కారణము. అట్టి అజ్ఞానమయమైన మనస్సు అసలైన సత్యమును గుర్తించలేదు. దాని క్షుద్రరూపములనే జూచి మోసపోవును. ఎప్పుడైతే మనము దివ్యసిద్ధి పొంది ఆత్మచైతన్య సంపన్నుల మగుదుమో అప్పుడు ప్రపంచ సంఘటనల యొక్క సత్యము అనుభూతమై వాటి నిజ రూపము అవగతమగును. ప్రపంచకార్యములను ఆత్మదృష్టితోను, తల్లక్షణములమైన ప్రశాంత జ్ఞానశక్త్యానందములతోను దర్శించ గలుగుదుము. అపుడిక దివ్యాభివ్యక్తిగతమైన సమస్త కార్యములు – మంచిచెడులు, వెలుగునీడలతో సహా అన్నిటిని దివ్యజ్ఞాన రూపములుగానే దర్శించ వీలగును. పరమాత్మ ప్రపంచమునందు ఎటుల సర్వవ్యాప్తమై వుండునో, అటులనే అదే స్ఫూర్తితో ప్రపంచములోని సర్వసంఘటనలను గమనించదగును. అపుడిక ప్రపంచమును దూరంగా నిలబడి సాక్షి భావముతో చూచుట కాదు. ప్రత్యక్షముగా ప్రతి సందర్భమును, సన్నివేశమును దివ్యచైతన్యముతో నెరపుట; దివ్యస్ఫూర్తితోను – అనంత జ్యోతిశ్శక్త్యానంద ములతోను దర్శించుట.

క్రియాశీల సమతా సాధన

ఐక్యతా జ్ఞానము

జగత్తులోని చరాచర వస్తుజాలము నందెల్లడల దైవమునే చూచుట, దైవము నందే అన్నిటిని దర్శించుట, తానే సత్యము అనే స్ఫూర్తిని పొందుట – ఐక్యతా దర్శనము దీని లక్షణములు. ఇక సర్వ సందర్భములు, సన్నివేశములు, ఘటనలు, సర్వమానవులు, భూతములు ఆత్మయొక్క యవనికలే; ఒకే శక్తి యొక్క విన్యాసములే; ఒకే మూర్తి యొక్క క్రియారూపములే; ఒకే దివ్యచేతన యొక్క కార్యములే. అనగా వీని యందు భిన్నస్వరము లుండవు. ఐక్యతయే భాసించును. మన మీ విషయమును తెలుసుకొనినచో,

మనకీ అభిజ్ఞతి కలిగినచో ఇక మనను ఎవ్వరూ కలవరపరచలేరు. ఎంతటి ఘోరము సంభవించినను ఒక రోమము కూడ చలించదు.

విశ్వాత్మతో తాదాత్మ్యము

నీవు విశ్వాత్మతో తాదాత్మ్యము పొందవలెను. సమస్తమైన జీవకోటిని నీ రూపములుగానే దర్శించి వాటితో భావైక్యతను పొందవలెను. సర్వశక్తులు, సర్వదేవతలు, నీ రూపములే. నీ సంకల్పము వలననే సర్వఘటనలు ఘటిల్లుచున్నవి. అవన్నియు నీ సొంత వ్యవహారములే. నీ అహంకార రూపములు కావు. ఆ పిశాచాన్ని నోరు మూయించి బహిష్కరించినప్పుడే ఇది సాధ్యము. నీవిక ఈ విచ్ఛిన్న శకలమువు కాదు. అఖండమైన విశ్వాత్మవు.

దేవుని కార్యాలయము నీవే!

ఇక 'నేను' అనే ప్రత్యేకభావము లేదు. ఏలన విశ్వకార్య నిర్వహణమునకు నీవిప్పుడొక ముఖ్యమైన కేంద్రము. అంతే కాదు. ఇతర వ్యక్తులందరితోడి, దేవతలతోడి, వస్తువులతోడి – మరి ఇవి అన్నియు పరమ పురుషుడు నిర్వర్తించు కార్యమునకు స్థావరములే కదా – వాటి ద్వారా కూడ దైవకార్యాచరణమునకు స్థావరముగా భాసించెదవు. ఇక నీవు మనుష్యమాత్రుడివి కావు. నీ వ్యక్తిత్వము విశ్వపురుషునితో ఏకము. నీ వ్యక్తిత్వము విశ్వాకృతి జెంది తద్వారా ఆనందమును గ్రోలును. సృష్టిలోని సర్వవస్తువులను ప్రేమతో ఆక్రమించి వాటి ద్వారా భోగించును. ఇక విశ్వజ్ఞాన మొక్కటియే కాదు. విశ్వములో దైవము నెరపించు విభిన్న వ్యక్తుల ద్వారా భోగమును పొందెదవు.

దీని మూడు ఫలితములు

ఈ ప్రక్రియ వలన మూడు ప్రయోజనములు లేక సిద్ధులు సమకూరును. నీ యందు హేతువాదము బదులు ఆధ్యాత్మికవాదము పాదుకొంటుంది. బుద్ధి వ్యాపారములు నిన్నిక కలవరపెట్టవు, వేధింప

జాలవు. నీ ప్రకృతి ఈ వైఖరిని అవలంబించినప్పటికీ నీ పాత బుద్ధులు ఒక్కసారిగా నశించిపోవు. నీ నూతన చైతన్యముతో అవి ఘర్షణ చెందుతూనే ఉంటాయి. ఈ సహజీవనము – ఈ పెనుగులాట – కొంతకాలము ఇటులనే కొనసాగుతుంది. పిదప నీ ఆధ్యాత్మికబుద్ధి నీ మానసికబుద్ధి నుంచి వేరుపడుతుంది. అనగా మనస్సు దారి మనస్సుది. ఆధ్యాత్మిక చేతన ఆధ్యాత్మికానిది. మనస్సు తన బాధలతోనూ దుఃఖములతోనూ సతమతమవుతూనే ఉంటుంది. కానీ నువ్వు ఒక సంగతి గమనించాలి. ఇది కేవలం వ్యక్తిగత యోగం కాదు. – విశ్వగతము కూడా. అందుకని మనస్సు తన యొక్క బాధలను దుఃఖములను మాత్రమే కాకుండా ఇతరుల సుఖదుఃఖములలో కూడా పాలుపంచుకొంటుంది. సానుభూతి భావముతో గమనించి వాటి ధాటికి గురై తన నెత్తిమీద వేసుకుంటుంది. ఎందుకని అలా జరుగుతుంది? ఈ పరివర్తనను సహించలేని కొన్ని విరోధశక్తులున్నాయి. వాటి రాజ్యమునకు ఎక్కడ ముప్పు వస్తుందో అని మన యోగాన్ని తమ శక్తితో సవాలు చేస్తాయి. చివరకి ఈ అసురశక్తులను ఓడించగల ఆధ్యాత్మిక శక్తి సంక్రమిస్తుంది. ఉన్నతమనస్సు చేతిలో అధోమనస్సుకు పరాజయము తప్పదు. ఆశ్చర్యమేమిటంటే అది కూడా (అధోమనసు) ఆధ్యాత్మిక ప్రకృతిని అవలంబించి, అది కూడా మార్గమును అడ్డగిస్తున్న విరోధశక్తులను బహిష్కారమయేంత వరకు ఎదుర్కొని, యుద్ధము చేసి ఓడించి తన పరివర్తనమునకు తాను కూడ తోడవుతుంది. అపుడిక మనిషి పొందే ప్రయోజనము వర్ణనాతీతము. ఈ అల్ప వ్యక్తిత్వము విశాలమై అఖండాకారము పొందినట్లు గుర్తుచేసుకుంటుంది. *అఖండశక్తి శాంత్యానందములు మొదటే నీ సొంతములు కాగా ఈ విరాడ్రూపము ద్వారా మరింత విశేషానుభూతులను పొంది ఓలలాడెదవు.*

నిష్క్రియ సక్రియ మార్గములు రెండూ అవసరమే

మానవుల స్వభావములు వేర్వేరుగా వుంటాయి. అందరికి ఒకే మంత్రము పనిచేయదు. పూర్ణయోగము ఈ విషయమును

గుర్తించి తదనుగుణమైన పద్ధతులను ఉపయోగిస్తుంది. అంతర్యామి చేయు సూచనలను బట్టి నిష్క్రియమైన మార్గముగాని సక్రియమార్గ మును గాని నిర్దేశిస్తుంది. కేవలం నిష్క్రియ పద్ధతుల వలన కలిగే ఆధ్యాత్మిక సిద్ధి వ్యక్తిగతము, పరిమితము మాత్రమేనై మన విశా లమైన గమ్యముతో పొసగదు.

ఓర్పు, సహనములు ఈ సాధన కవసరములే కాని మిగతా ప్రపంచముతో సంబంధము లేని ఏకైక విముక్తితో తృప్తి చెందు నది కాదు. మనకు కావలసినది క్రియాశీలమైన ప్రవృత్తి మార్గము. *దాని ద్వారా నీ ప్రకృతి విశ్వగతమైన అనంతశక్తితో సుసంప న్నమై మహాప్రకృతిగా మారుతుంది.* బాహ్యావిషయములు నిన్నిక కలవరపెట్ట జాలవు. ఒక వేళ పెట్టినా నీవు వాటి నోర్చుకోవల సిన అవసరముండదు. నీకు సంక్రమించిన మహాప్రకృతి అన్ని ఘటనలను మహాప్రసాదంగా స్వీకరించి ఆనందముగా పరిణ మింప జేస్తుంది!

పక్షపాత రహితముగానే ప్రవర్తించాలి గాని దేనినీ పట్టిం చుకోకుండా వుండి నాకెందుకలే అని వూరుకోకూడదు. ప్రపం చంలో జరుగుతున్న సమస్త కార్యములు తనకు కావాలి. ఉన్న తాసనము నుండి వాటిని దర్శించి, వాటి బాహ్యస్వరూపమును చూసి మోసపోక వాటి యందలి ఆధ్యాత్మికామృతమును ఆస్వా దించాలి.

మరొక విషయము. అవసరమైన యెడల కొంతకాలము పరిస్థితులతో రాజీపడి వాటికి లొంగిపోయి వుండవచ్చును. తన స్వీయవ్యక్తిత్వమును దైవానికి పూర్తిగా సమర్పించుకొని తద్వారా ఆనందస్థాయిని పొందవచ్చును. అపుడిక పరిస్థితులకు బానిసగా లొంగిపోయే ప్రశ్నే లేదు. విశ్వముతో ఐక్యతను సాధించినప్పుడు ఆ కష్టాలు రావు కనుక నీవు కష్టాల కోర్చుకోవాలసిన ప్రశ్నే లేదు. ఇక నీ ప్రకృతంతయు దైవాధీనము. దైవకార్యమునకు సాధ నము. నీ విభక్తాత్మ కూడ అఖండ దైవమును వశము జేసుకొని తదనుభూతిని పొందుతుంది.

ఈ యోగము ప్రవృత్తి మార్గమునే పూర్తిగా అవలంబిస్తుంది. కాని కేవలం వ్యక్తిగత సిద్ధితో ఆగిపోదు. ప్రాపంచిక సంఘటనలను జ్ఞాన శక్త్యానందములకు వ్యక్తిగత క్షేత్రముగా మాత్రమే దర్శించుట చాలదు. తన ఒక్కనిలోని దైవముతో మాత్రమే కాక ఇతరులలోని దైవముతో కూడ తాదాత్మ్యము చెంది తద్వారా ప్రపంచమును అనంతముగా దర్శించవలెను. తాను పొందిన సిద్ధి ద్వారా ఇతరులలోని దైవముతో కూడ అనుసంధానించుకొని వారు సిద్ధి దిశలో చేసే ప్రయాణమునకు తన ఆధ్యాత్మిక శక్తితో తోడ్పడవలెను.

ఈ మార్గము ప్రాపంచిక జీవితమును నిరసించునది కాదు. భూలోకమునకు మాత్రమేగాని ద్యులోకమునకు మాత్రమేగాని తన అనుబంధమును పరిమితము జేయదు. ఒక్క అతిలోక విముక్తిని మాత్రమే ఆశించదు. దైవము యొక్క అన్ని తలముల (లోకముల) లోని ఉనికిని సమాదరించవలెను. పరమాత్మను (బ్రహ్మము) మూలరూపములోను, అభివ్యక్త రూపములలోనూ కూడ సమముగా దర్శించవలెను.

మూలము: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదము: కె.ఆర్.ఎల్. నరసింహారావు; ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

ఆధ్యాత్మిక సాధనా మార్గము

సాధన ఒక చేదుమందు లాంటిది. రోగాలు నయమయేందుకు చేదుమందు తినాలి. జీవితం బాగుపడాలంటే మానవప్రకృతి లోని అజ్ఞానాన్ని తొలగించాలి. దీనికి యోగం ధన్వంతరి. మనోప్రాణికములు మనిషిని కట్టిపడేస్తాయి. అందుకని వాటి విషయంలో చాల కఠినంగా వుండాలి. వాటి మాట అసలు వినిపించుకోకుండా వుంటే తరువాత అవే నోరు మూసుకుంటాయి. హృదయస్థుడైన ఈశ్వరుడే ఈ పనికి నీకు తగిన శక్తిని సమకూర్చగలడు. కాబట్టి నువ్వు ఆయనకు పూర్తిగా

సమర్పించుకోవాలి. అప్పుడు ఆయనే నీలో చెలరేగే ప్రాణిక స్పందనములను బలహీనపరచి మనోప్రాణికములను శాంతింప జేయగలడు. ఇది కొంతకాలం పట్టవచ్చును కాబట్టి ఎంతో ఓర్పు అవసరము. – సంపాదకుడు

సాధనా చతుష్టయము

తనకు సమత్వం లేక సమతాదృష్టి వుందో లేదో అన్న విషయం సాధకుడు ముందు తెలుసుకోవాలి. సాధన దిశగా తానెంత వరకు పురోగమించాడో, పురోగమించకపోతే లోపమెక్కడ వుందో తెలుసుకోవాలి. ఆ *లోపాన్ని సరిదిద్దుకోడానికి తన సంకల్పశక్తిని నిరంతరం కేంద్రీకరించాలి. తనకది సాధ్యం కాకపోతే, తనలోని లోపాన్ని తొలగించమనీ, దానికి హేతువైన మూలకారణం నుంచి తనని విముక్తుణ్ణి చేయమని పరమపురుషుణ్ణి ప్రార్థించాలి.* సాధకుడు తప్పకుండా కలిగి వుండవలసిన నాలుగు లక్షణాల్లో సమత్వం లేక సమదృష్టి మొదటిది. ఈ మాటను సుస్పష్టమైన ఆచరణీయ మైన అర్థంలో స్వీకరించాలి. *మానసిక, ప్రాణిక, భౌతిక కక్ష్యల్లో ఎటువంటి ఇష్టాయిష్టాలకు తావీయకుండా అంతరంగ బహి రంగాల్లో తనకు లభించిన వాటన్నిటినీ భగవంతుని ప్రసా దంగా స్వీకరించాలి.* రెండవది అవరోధాలు, ఆవేదనలూ ఎన్నడూ కృశించని స్థిరమైన ప్రశాంతత. మూడవది ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ తరగనిదీ సహజంగా మానవుడికి లభించేదీ అయిన మాటుపడని ఆధ్యాత్మిక శాంతి, సౌఖ్యమూ అనేవి. నాలుగవ లక్షణం తన అస్తిత్వాన్ని ఆవరించి వున్న సుఖానుభూతీ, అలౌకికానందమూ అనేవి[2]

---

[2] హాస్యమనేది సుఖం యొక్క ఉత్సాహ రూపం. దానిని వ్యతిరేక స్థితులు భౌతిక మానసిక అనుభవాలు చెదరగొట్ట లేవు. అది ఒకానొక అంతర్మా నసిక స్థితి. దాని పరిపూర్ణతకూ, సమత్వ సిద్ధికీ భగవంతుని ముద్ర వుంది. బాలుని వలె కనిపిస్తూ శాశ్వతబాలకునిగా, కుమారునిగా ప్రపంచమనే బృందావనంలో (శాశ్వతంగా) క్రీడించే శ్రీకృష్ణుని స్వరూపానికది ప్రతీక.

ముందుకు సాగడమెలా?

సమత్వం కలిగి వుండటమంటే దేనికో ఒక దానికి కట్టుబడి తనను తాను సంకుచితం చేసుకుని ఏదో మానసిక, ప్రాణిక స్వరూపానికి కానీ, దాని ఇష్టానిష్టాలకూ, కామ్యాలకూ లొంగి ప్రవర్తించటం కాకుండా, అనంతంగా, విశ్వజనీనంగా వర్తించటం. మానవుడు ప్రస్తుతం తన సాధారణ స్వభావం మూలంగా తన ఆత్మ ప్రసాదించే స్వేచ్ఛలో కాకుండా, మానసిక, ప్రాణిక భూమికల్లో జీవిస్తున్నాడు గనుక వాటిపట్ల పెంచుకున్న సంగంవల్లా, కోరికల వల్లా ఇష్టానిష్టాల ఊబిలో దిగబడటం అతనికి సామాన్యమైంది. ముందు ఈ యథార్థాన్ని తెలుసుకుని దానిని అంగీకరించటం తప్పనిసరి. లేకపోతే దానిని అధిగమించి, బయటపడటం బహు కష్టమవుతుంది. మనస్సును మనను నడిపించే ప్రధాన సాధనంగా ఎన్నుకున్నంతకాలం దానిని అధిగమించటం అసాధ్యమే అవుతుంది. మన మొట్టమొదటి బాధ్యత వాటిలోని తీవ్రతను తగ్గించి, అది కొండిని ఆడించకుండా చేయగలగటం. అంటే వాటి యొక్క నిరంతరత్వాన్నీ, ప్రభావాన్నీ, మన మీద వాటి పట్టునూ సడలింపజేసి, వాటి అహంభావాన్నీ, మన స్వభావం మీద వాటి తిరుగులేని అధికారాన్నీ తొలగించటం.

మనోప్రాణికాలను సాక్షిగా మాత్రమే చూడాలి

మనం వాటి పట్టు నుంచి బయట పడ్డామనే దానికి తార్కాణం మన ఆత్మలో నెలకొన్న చెక్కుచెదరని ప్రశాంతే. వెనక నుండి ఐచ్ఛికంగా తనను పరిశీలించే పరమపురుషణ్ణి సాధకుడు గమనించాలి. దాని కంటే మనస్సు నధిగమించి మనసు చేసే ప్రతి చిన్న మోసాన్నీ, దానిలోని ప్రమాదసూచనల్నీ గమనించి, వేదననీ, ఆవేదననీ, తిరుగుబాటునూ, మానసిక వికారాన్నీ వీలైనంత వరకు తిప్పికొట్టాలి. వీటి ప్రారంభం ఎక్కడ అనే విషయాన్ని కూడా శోధించాలి. అవి ఏ లోపాన్ని సూచిస్తున్నాయో తెలుసుకోవాలి. ఆ లోపం అహంకారభావంలో పుట్టినా, ప్రాణికకావనలో గానీ, ఆవేశంలో గానీ, భావం స్థాయిలో గానీ – ఎక్కడ

జనించిందో తెలుసుకోవాలి. అలా తెలుసుకున్న తర్వాత, తన సంకల్పబలంలో వాటి మీద నీళ్ళు చల్లాలి. అంటే తన ఆధ్యాత్మిక బుద్ధిచైతన్యంతో హృదీశుడైన పరమాత్మతో తనకు గల సాన్నిధ్య ప్రభావంతో అణగ దొక్కాలి. అవి ఎంత వుండటం సహజమని అనిపించినా, వాటి కోరికల్లో సంబద్ధతా న్యాయమూ ఉన్నట్లు పైకి కనిపించినా, వాటిని ఎట్టి పరిస్థితుల్లోను అంగీకరించకూడదు.

హృదీశునికి ఆత్మ సమర్పణ చేసుకోవాలి

ఈ ఆర్భాటానికంతా కారణం బాధపడిన ప్రాణశక్తి కారణమైతే, దానితో తన సంబంధం తెంచుకుని తన ఊర్ధ్వబుద్ధితో అనుసంధానం చేసుకుని కామాత్మ యొక్క కోరికల్ని తిరస్కరించాలి. ఈ గందరగోళానికీ ఆర్భాటానికీ ఆవేశమే మూలమయితే దాన్ని కూడా అదే విధంగా దార్లోకి తీసుకుని రావాలి. ఒక వేళ అలా కాక సంకల్పమూ, మేధాశక్తి దోషమైతే దీనిని అణచటం మరింత కష్టతరమవుతుంది. ఎందుకంటే అతని ప్రధాన సహాయమూ, సాధనమూ అయినట్టివి భగవంతుడి సంకల్పం పై తిరుగుబాటు చేసే కుట్రలో భాగస్వాములవ్వటమంటే, అపరార్థంలోని అతని శరీరం చేసిన పూర్వ దుష్కృత్యాల వల్ల అధోగతిలో పడ్డ అతడిని ఉద్ధరించే ప్రయత్నం వమ్ము చేయటమన్న మాట. *అందువలన, మన హృదీశుడైన ఈశ్వరుడికీ, పరాత్పరుడుకీ, ఆత్మసమర్పణ చేయటమనేది మనలోని ప్రధానభావన కావాలి.* ఈ భావనతో నిండిపోయి నర్తించే బుద్ధి, అన్యభావాలకు చోటియ్యకుండా తన ఇష్టానిష్టాలను నిర్ణయాలనూ నిరుత్సాహపరచాలి. ఆ విధంగా తనలోని అహంకారాన్ని, తన ఇచ్ఛను ఎంత తర్క సమ్మతంగా వైయక్తిత సంకల్పం ద్వారా, హృదయం ద్వారా, ప్రాణికకామాత్మ ద్వారా ఏ విధంగా వ్యక్తం చేసినా సరే న్యాయబద్ధమైనది కాదని గ్రహించాలి. ఎందుకంటే దాని ఆవేదన, తిరుగుబాటు, అసహనమూ, వ్యథా ఇవన్నీ

కూడా మన హృదయంలోని భగవంతుణ్ణి ఎదిరించి, ఆయనపై ధ్వజమెత్తడమే గనుక.

ఆత్మసమర్పణ సంపూర్ణం కావాలి

సంపూర్ణ ఆత్మసమర్పణమే సాధకుడి ఏకైక తరణోపాయం. ఇవిగాక పూర్తిగా చిత్తవృత్తుల నిరోధమూ, సర్వకర్మల పట్ల అనాసక్తి వంటి వాటిని కూడా విడిచిపెట్టాలి. సంపూర్ణ ఆత్మసమర్పణం చేతనే పరిపూర్ణప్రశాంతినీ అనంతశాంతినీ పొందగలుగుతాము. అశాంతి మనల్ని వీడిపోకపోతే, పరిపూర్ణత సాధించడానికి ఎంత దీర్ఘకాలం పడుతుందో అన్న విషయం ఆలోచిస్తూ, అసహనమూ, నిరుత్సాహమూ చెందకూడదు. ఇలా ఎందుకు జరుగుతుందంటే మన స్వభావంలో దాని పట్ల స్పందించే లోపమెక్కడో వుందని తెలుసుకోవాలి. మళ్ళీ మళ్ళీ అదే లోపంవల్ల సమస్య తలెత్తిందంటే సాధకుడు తన జాగ్రత్తలో తానుండి ఇంకా ఇంకా వివేకమైన పద్ధతుల ద్వారా నిరంతర క్రియాశీలమైన ఇచ్ఛ ద్వారా ఆ లోపాన్ని పూర్తిగా వదిలించుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అది వదిలించుకోలేనంత తీవ్రస్వరూపం దాలిస్తే, దానికి మార్పు చెందేందుకో అవకాశమివ్వాలి. ఆధ్యాత్మిక లక్షణాలు సాధించిన బుద్ధి యొక్క నిరంతర జాగరూకత వలనా, పట్టుదల వలనా అది మళ్ళీ తిరిగి రాకుండా చేయాలి. ఇలాంటి ప్రయత్నం కొనసాగితే ఆ అవగుణాల తాలుకు తీవ్రత తగ్గిపోతుంది. క్రమంగా అవి బలహీనపడి, బహిరంగంగా కనిపిస్తూ చివరకు మాయమవుతాయి. అప్పుడు పరమప్రశాంతత అనేది మన అస్తిత్వాన్ని నడిపే ధర్మమవుతుంది.

సమతాశాంతులు మన ఆయుధాలు

ఇలా మన మొత్తం అస్తిత్వంలో స్థిరపడిన ప్రశాంతి ఆరోగ్యంలోనూ, అనారోగ్యంలోనూ, సుఖంలోనూ దుఃఖంలోనూ, అతిదారుణ భౌతిక వేదనలోనూ మనకు సంబంధించినదైనా, మన ఆత్మీయులకు సంబంధించినదైనా,

అదృష్టమైనా, దురదృష్టమైనా, సన్మానమైనా, అవమానమైనా, నిందైనా, స్తుతైనా, మనకు జరిగిన న్యాయమైనా, అన్యాయమైనా – సామాన్యంగా మనస్సును కష్టపెట్టి మనమీద చూపిందేమైనా సరే – ఏం జరిగినా మనలో ఏ మార్పూ రాకూడదు. మనమలాగే వుండాలి. అన్నిటిలోనూ ఏకత్వం దర్శించి, ప్రతిదీ భగవంతుని సంకల్పం వలన జరుగుతుందని అర్థం చేసుకోవాలి. అప్పుడు జీవితమొక క్రీడగా మారిపోతుంది. మన శత్రువులైనా – మనల్ని ఎదుర్కొని అడ్డుకునే ప్రత్యర్థులైనా, మన స్నేహితులైనా – మనల్ని ఆదుకుని సహకరించే మిత్రులైనా, ఏ స్వరూపంలోనైనా శక్తులరూపంలో నైనా, సంఘటనల రూపంలోనైనా మన ఎదుట వ్యక్తమయ్యే వేటినైనా సరే, అన్నీ మన కంటే భిన్నం కాని ఆత్మస్వరూపంగా, మనలోని విశ్వాత్మ యొక్క అంశలుగా భావించే దృక్పథాన్ని అలవరచుకోవాలి. అలా అలవరచుకుంటే మన హృదయానికీ, మనస్సుకీ ఎంతో సుఖమూ, సౌఖ్యమూ, హాయి కలుగుతాయి. ఇటువంటి విశ్వజనీన దృష్టి అలవడే లోపలే, అది మనలో స్థిరపడే లోపలే మనకు సమతా, ప్రశాంతీ ప్రతిఫలాలుగా సిద్ధించాలని పట్టుపడితే, అవి సిద్ధింప జేసుకునే శక్తి మనకు లభిస్తుంది. మన అధీనంలోనే వుంటుంది. "స్వల్పం *అపిచధర్మస్య*" ధర్మాన్ని ఎంత స్వల్పంగా ఆచరించినా, అది మనం పరిపూర్ణత దిశగా వేసిన అడుగే అవుతుంది. ప్రథమంగా స్థిరత్వమనేదే మనల్ని విముక్తపథం లోనికి నడిపిస్తుంది. అది మనకు పూర్ణంగా లభిస్తే మనం సాధించబోయే ఆధ్యాత్మిక పురోగతికి అది భగవంతుని ఆభయముద్ర అవుతుంది. ఇదే గనక లేకపోతే మనకు ఆసరాగా స్పష్టమైన, నిర్దుష్టమైన ఏ ఆధారమూ వుండదు. ఇది లేదని మనకు ఒక వేళ తెలిస్తే మనం కామనలోకీ, అజ్ఞానంలోకీ అధోలోకాల్లోకీ జారుకుంటాము.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

భావానువాదం: ధారా రాధాకృష్ణమూర్తి

The Divine Worker

I face earth's happenings with an equal soul;
In all are heard Thy steps: Thy unseen feet
Tread Destiny's pathways in my front. Life's whole
Tremendous theorem is Thou complete.

No danger can perturb my spirit's calm:
My acts are Thine; I do Thy works and pass;
Failure is cradled on Thy deathless arm,
Victory is Thy passage mirrored in Fortune's glass.

In this rude combat with the fate of man
Thy smile within my heart makes all my strengh;
Thy Force in me labours at its gradiose plan,
Indifferent to the Time-snake's crawling length.

No power can slay my soul; it lives in Thee.
Thy presence is my immortality.

Sri Aurobindo

ముక్తజీవి

ఉర్వీమీద సంభవించు సంఘటనల నన్నింటిని నే
నరయగలను సమదృష్టితో, అంతర్యామి నరయగలను,
సర్వజనుల నడకలలో నీ పద నూపుర ధ్వానమై వినగ గలను
విధి పథగాముల నడతల నీ యదృశ్యహస్త మరయగలను.
నా అంతఃప్రశాంతతను చెదరకొట్ట దేయాపద,
కర్తవ్యము నిర్వహించి నిష్క్రమింతు నా పథమున,
నీ అమృత కరాగ్రమున ఊయలూగు నపజయములు
అదృష్టమనెడి అద్దంబున నీ కదలికలే జయములు.

విధికిని మనిషికి జరిగెడి భీకర సంగ్రామమందు
నీ హృదిలో కదలాడిన దరహాసమె మా రక్షణ,
మహావ్యూహ నిర్వహణలో మాదు శ్రమయె నీ శిక్షణ.
కాల సర్పదీర్ఘ దంష్ట్రనన్నెప్పుడు డాయలేదు,
ఏ శక్తియు చీల్చలేదు నీ లోపలి నా యాత్మను,
నీ సన్నిధి నా కెప్పుడు అమృతత్త్వమహానుభూతి.

భానువాదం: ధారా రాధాకృష్ణమూర్తి

సమత యొక్క ఫలితము – సిద్ధి

మానవజీవితంలో చీకటివెలుగులు సుఖదుఃఖాలు మామూలే. ఇది మానవనేత్రాలకు కనిపించే విషయం. యోగసాధనలో సమతాభావము ఏర్పడినప్పుడు ఉత్తమజ్ఞానము కలిగి ఈ దృష్టి మారుతుంది. ఆనందమయశక్తి ఆవిష్కారమై ఈ మానవీయ విలువలను యథార్థమైన వెలుగులో చూపిస్తుంది. ఒక కార్యము వలన మానవదృష్టిలో అనుకున్న ప్రయోజనము కలుగవచ్చును. కలుగక పోవచ్చును. కాని యోగదృష్టికి అది ఎప్పుడూ ప్రయోజనకారియే. దాని ద్వారా దైవకార్యము నెరవేరుతుంది. మానవజీవితమంతా పరిణామము జెంది సుఖశాంతులను పొందుతుంది. కేవలం సుఖశాంతులే కాదు సమస్తమైన కార్యములు దైవకార్యములుగానే భాసిస్తాయి – అది మరో చేతనాస్థాయి.

– సంపాదకుడు

సమత వలన జరిగే పరివర్తనము

సమత్వము సుస్థిరమై ఒకానొక స్థాయికి జేరినప్పుడు కర్మల స్వరూపమే మారిపోతుంది. పై నుంచి ఆనందమయశక్తి దిగివచ్చి వ్యవహారములన్నిటిని నిర్వహిస్తుంది. మామూలుగా ప్రతి పనికి గెలుపుగాని, ఓటమిగాని ఉంటుంది.

కాని ఇప్పుడు గెలుపేగాని ఓటమి ఉండదు. ప్రతి ఒక్క సందర్భము, సన్నివేశము దైవనిర్దేశితమై ప్రయోజనవంతమే అవుతుంది. *బాహ్యాకర్మ పూర్వం ఎలా వుందో అలాగే వుండి పోవచ్చు. లేదా మారవచ్చును. అదంతా పరమాత్మ ఆదేశం మేరకు జరిగి తీరుతుంది.* ప్రపంచం కోసం చేయవలసిన పని అవసరాన్ని బట్టి వుంటుంది. – కాని మొత్తం అంతర్గత కర్మాచరణ వేరే విధంగా వుంటుంది. జ్ఞానం, కర్మ, సుఖానుభవం, సృష్టి, విస్పష్ట వ్యక్తీకరణలలోని విభిన్నశక్తులకు సంబంధించి పరమాత్మ దివ్యాచిచ్ఛక్తి విభిన్న జీవితలక్ష్యాల వైపు తనలో తాను నిర్దేశించుకుంటుంది. కాని దాని స్ఫూర్తి వేరుగా వుంటుంది. అవి పైన మెరిసే తన వెలుగులో దైవం నిర్దేశించిన లక్ష్యాలు, ఫలితాలు, వివిధ కర్మాచరణ రీతులుగా వుంటాయి. విడిగా తన కోసం అహంకారం కోరే విధంగా ఉండవు. ఆత్మ అధినేత సంకల్పానుసారం ఏది లభించినా దానితోనే మనస్సు, హృదయం, ప్రాణికం, శరీరం సైతం సంతృప్తి చెందుతాయి. అతిసూక్ష్మమైన, పూర్ణతమమైన, ఆధ్యాత్మికీకృతమైన తృప్తి, ఆనందం పొందుతాయి. కాని పైన గల భగవత్ జ్ఞానం, భగవత్ సంకల్పం మరింత విస్తృతమైన లక్ష్యాల వైపు పనిచేయడం ప్రారంభిస్తాయి.

ఓటమి లేదు. అంతా దైవకార్యనిమిత్తమే

ఇక్కడ జయాపజయాలు వాటి వర్తమాన అర్థాలను కోల్పోతాయి. అసలు అపజయం అంటూ వుండదు. ఏది సంభవించినా అది విశ్వాంతర లోకాల అధినేత సంకల్పం మాత్రమే. అది చివరి ఫలితం కాదు. ఆయన పథంలో మరో ముందడుగు. అది (ఏ సంఘటన అయిన) ఒక వేళ ప్రతిఘటనగా, ఓటమిగా, తిరస్కారంగా కనిపిస్తే, ఒక్క క్షణం పాటు ఉపకరణ కంటె ఆత్మ ముందున్న లక్ష్యం సంపూర్ణ తిరస్కృతిగా కనిపిస్తే, అది పైకి మాత్రమే అలా కనిపిస్తుంది. కాలక్రమంలో అతని కర్మాచరణ మితవ్యయంలో అది తన సక్రమ స్థానం పొందుతుంది. మరింత పూర్ణమైన అతిమానస దర్శనం వెంటనే

కానీ లేదా ముందుగా కానీ అది అవసరమని గ్రహిస్తుంది. కాలక్రమంలో లభించే ఫలితానికి గల సక్రమ సంబంధం గ్రహిస్తుంది. ఆ ఫలితం దానికి వైరుధ్యంగానో, బహుశా దాని నిర్దిష్ట నిషేధం గానో కనిపించవచ్చును. లేదా ఒకవేళ కాంతి కొరవడినప్పుడు, లక్ష్యానికి సంబంధించి, లేదా కార్యాచరణ తీరుకు సంబంధించి, లేదా ఫలితం యొక్క సోపానాలకు సంబంధించి అపవ్యాఖ్యానం గనుక జరిగితే, దానిని సరిదిద్దుకోడానికి వైఫల్యం సంభవిస్తుంది. నిరుత్సాహం రాకుండా, సంకల్పంలో ఒడిదుడుకులు లేకుండా వైఫల్యాన్ని (అపజయాన్ని) ప్రశాంతంగా స్వీకరించడం జరుగుతుంది. చిట్టచివరికి అసలు వైఫల్యమనేదే లేదని తెలుస్తుంది. అన్ని సంఘటనలు దైవసంకల్పం యొక్క సోపానాలుగా, విస్పష్ట వ్యక్తీకరణలుగా ఆత్మ భావించి, వాటిలో సమానమైన నిష్క్రియాత్మక, క్రియాత్మక (passive and active) ఆనందం అనుభవిస్తుంది. అదృష్ట, దురదృష్టాలు, మంగళం, అమంగళం, ప్రియమైనవి, అప్రియమైన వాటికి సంబంధించి ఒకే పరిణామం సంభవిస్తుంది.

సమతాదృష్టి మనుషులకు కూడా వర్తిస్తుంది

సంఘటనలకు మాదిరిగానే, వ్యక్తులకు సంబంధించి కూడా దృక్పథంలోనూ, వైఖరిలోనూ సమత్వం పరిపూర్ణమైన పరివర్తన తీసుకుని వస్తుంది. సమత్వబుద్ధి, సమత్వస్థితిలోని ఆత్మవల్ల తొలిఫలితంగా అంతకంతకు పెరిగే దాతృత్వం, వ్యక్తులు, దృక్పథాలు, భావాలు, కర్మలకు సంబంధించి అంతర్గత సహనం లభిస్తాయి. దీనికి కారణం – అందరిలోనూ భగవంతుణ్ణి వీక్షించడం, ప్రతివ్యక్తి తన స్వభావం, దాని వర్తమాన వ్యక్తీకరణల ప్రకారం ప్రవర్తించడం (కర్మ చేయడం) క్రియాత్మకమైన సమత్వ ఆనందం ఉన్నప్పుడు, ఇది సానుభూతిమయమైన అవగాహనగా ప్రగాఢమవుతుంది. చివరికి సమత్వ విశ్వజనీన ప్రేమగా రూపొందుతుంది.

బలవంతంగా మానవ అవరోధం పైన గానీ, ఇతర అవరోధం పైన గానీ పనిచేసే, లేదా మానవ అవరోధాన్ని, ఇతర

అవరోధాన్ని విచ్ఛిన్నం చేసే రుద్రశక్తి వెల్లువగా ముంచెత్త వచ్చును. ఎందుకంటే అతనికీ, ప్రపంచ ప్రయోజనానికీ అది అవసరం.

ఆధ్యాత్మిక సంకల్పం నిశ్చయించినట్లు, జీవన అవసరం బట్టి, పై వాటిలో ఏదీ కూడా అంతర్గత వైఖరిలోని విభిన్న వ్యక్తీకరణలను కాని, వివిధ సంబంధాలను కానీ నిరోధించవల సిన అగత్యం లేదు. అదే నిశ్చయం వల్ల అదే అవసరం, ప్రయోజనం సాధించడం కోసం ఇతర భావం, దృక్పథం, కర్మకు వ్యతిరేకంగా ఈ భావం, దృక్పథం, కర్మల గట్టి విస్తృతిని నిరో ధించవలసిన అగత్యం లేదు. నిర్దేశిత గమనమార్గంలో అడ్డుగా నిలిచే శక్తులకు వ్యతిరేకంగా కర్మాచరణ, వైరుధ్యం బలీయమైన బాహ్య, అంతర్గత ప్రతిఘటనను నిరోధించ వలసిన అగత్యం లేదు.

పరాశక్తి కార్యశీలియై భిన్న రూపములను తాలుస్తుంది.

పైకి మాత్రం కనిపించే ఈ వ్యక్తీకరణల వల్ల అంతర్నిహిత సమత్వ వైఖరి ఎంతమాత్రం మారదు. తగ్గదు. జ్ఞాన, ఇచ్ఛ, కార్యాచరణ, ప్రేమ "శక్తి" తన పని చేసుకుంటూ పోతూ, తన పనికి అవసరమైన వివిధ రూపాలు ధరిస్తుంటుంది. అదే సమయంలో ఆత్మ, అసలైన అంత రాత్మ యథాతథంగానే వుంటుంది. ఒకరికి అంతా – భగవం తుని ఉనికిలో సమస్త వ్యక్తులతో, శక్తులతో, దశలతో జ్యోతిర్మ యమైన ఆధ్యాత్మిక ఏకత్వరూపం దాలుస్తుంది. *ఇందులో ఒక వ్యక్తి కర్మాచరణ అందరి కార్యాచరణలో విడదీయరాని భాగం అవుతుంది.* దాని నుండి విడిపోదు. విశ్వజనీన ఏకత్వపు సంక్లిష్ట రీతులలో అందరిలోనూ గల భగవంతునితో సంబంధం గానే ప్రతి వ్యక్తితోనూ గల సంబంధాన్ని పరిపూర్ణంగా భావిం చడం జరుగుతుంది.

అది ఒక పూర్ణత్వసిద్ధి (plenitude) విభజించే మానసిక హేతువు భాషలో దానిని వర్ణించడం అసంభవం. ఎందుకంటే,

అది తన వైరుద్ధ్యాలన్నింటిని ఉపయోగించుకుంటుంది. అయినా వాటి నుండి తప్పించుకుంటుంది. మన పరిమిత మనస్తత్వ (mental psychology) పరిధిలో దానిని బిగించలేము. అది మరో చైతన్యసీమకు, మన అస్తిత్వపు మరో భూమికకు చెందినది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

కాలపాశ విముక్తులు

ఎల్లరకూ ఒకే ఆత్మగా, సంకుచిత బంధాలనుండి విముక్తమై,
కవోష్ణ సూర్యరశ్మి సీమలా సువిశాలమై,
విస్తార సమత్వపు నిష్పాక్షిక ఆనందంలో
ఈ ఋషులు సమస్త సృష్టి వస్తురాశిలో దాగిన భగవదానందం
కోసం ఊపిరితీస్తూ జీవించారు.
దేవతల ఆగమనానికి సహాయపడుతూ
యువమనస్సులలో అమరభావాలు వెదజల్లుతూ,
మానవజాతి మహాప్రస్థాన గమ్యమైన మహాసత్యాన్ని
ప్రబోధించారు,
కొద్దిమందికి ముక్తిద్వారాలు తెరిచారు.
పోరాటం సాగించే ప్రపంచానికి మహత్కాంతిని ప్రసాదిస్తూ
నిస్తేజ కాలపాశం నుండి విముక్తమైన ఆత్మలుగా వారు
జీవించారు.
విశ్వమహాశక్తి నిండిన హిరణ్యపాత్రలు, ప్రాణమిత్రులు వారు.
సూర్యదేవుని లాగా సహజ సాధికారతను సమావిష్కరిస్తూ
వారి ప్రవచనం, ప్రవిమల నిశ్శబ్దం దివ్యసహాయమై దీపించాయి.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు ("సావిత్రి" మహాకావ్యం నుండి)
అనువాదం:. కె. యజ్ఞన్న

ఆరోగ్య పత్రం

పనిచేసి అలసిపోవుట సహజమే. ఎందుకని అలా జరుగుతుంది? నిజానికి అంతరంగికంలో మనిషి స్థిరంగా అచంచలంగానే వుంటాడు. అదే మన ప్రాతిపదిక. మరి వ్యవహారంలో అది చెదిరిపోతుంది కదా! కాని మరో విషయాన్ని కూడా గమనించాలి. నిశ్చలతయే అతని మూలస్వభావమైనప్పటికి మనిషి కదలకుండా ఎంత సేపు కూర్చోగలడు? అదీ కుదరదు. దీనిని బట్టి నైశ్చల్యమే మన ప్రాతిపదిక అనియు, అది చెదిరిపోకుండా కర్మలు (వృత్తులు) ఆచరించుటయే దైవోద్దేశమనియు స్పష్టంగా తెలియగలదు. దేవుడు క్రీడాపరాయణుడు. ఆయనెప్పుడు బాధ పడడు.

*

తప్పించుకో శక్యం కాని తికమిక, వ్యాకులతలతో పనిచేయటం మనిషి స్వభావం. కాని దైవము అటులగాక స్వేచ్ఛగా అనంతమైన శాంతితో పనిచేస్తాడు. నిమ్నప్రకృతి పట్టు నుంచి బైటపడాల్నంటే మనం కూడా ఆ అనంతమైన ప్రశాంతతలో నిమజ్జనమై దానితో ఏకమై పోవాలి.

శ్రీఅరవిందులు

*

భగవంతుని మీద ధ్యానం నిలిపినప్పుడు కలిగే శాంతి, దివ్యవీక్షణములను గురించి ఎవరికీ తెలియదు.

*

అంతరాలలో నిక్షిప్తంగా ఉన్న ప్రశాంతతను పట్టుకొని దాన్ని శరీరంలోని ప్రత్యణువులోకి వ్యాపింప చేసినప్పుడు నీకు పూర్ణారోగ్యం చేకూరుతుంది.

మూలం: శ్రీమాత
అనువాదం: బి. వరలక్ష్మి